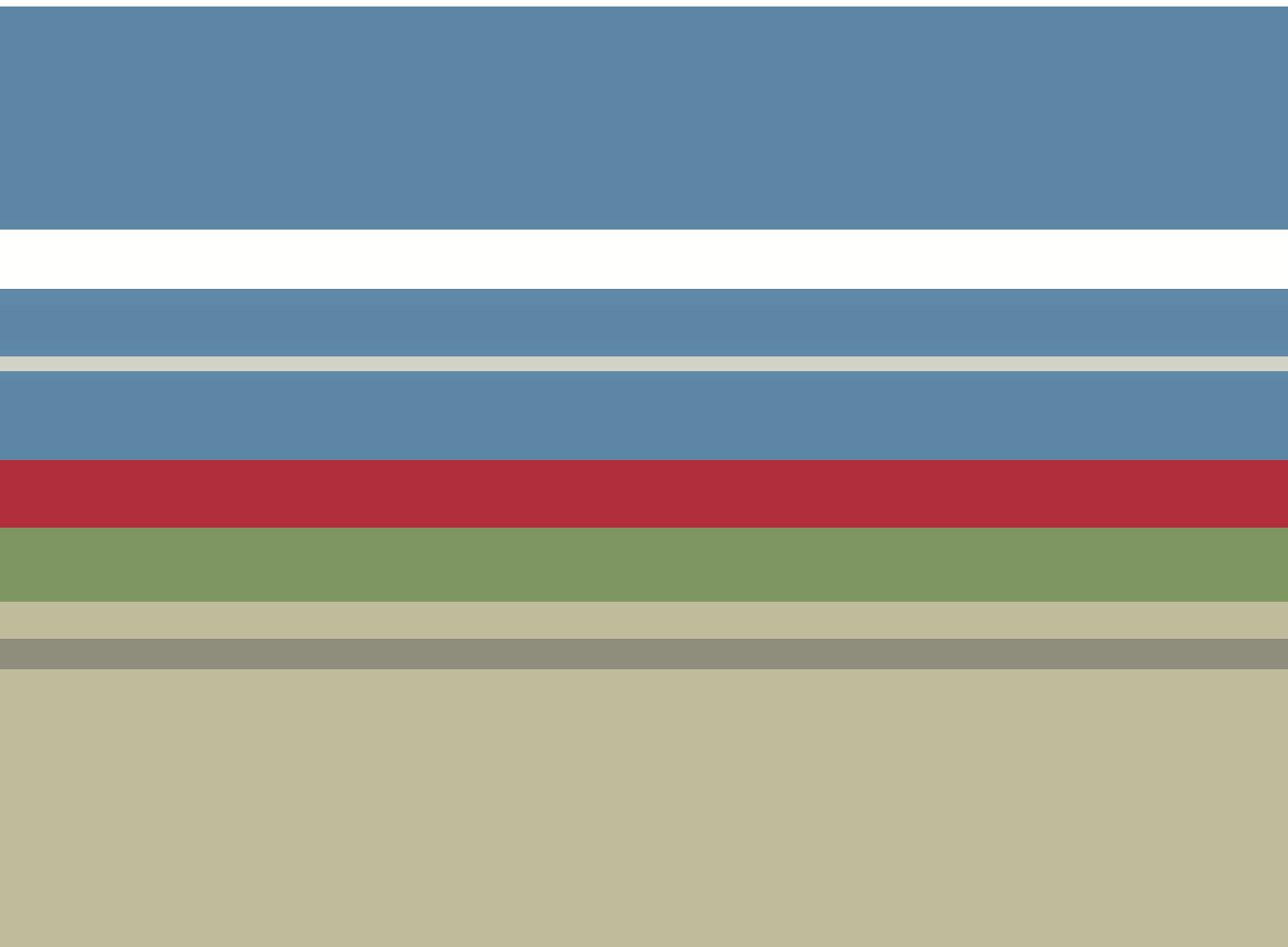

Programmarekening 2018

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Leeswijzer	9
Bestuurssamenstelling	11
Samenstelling gemeenteraad	17
Organogram gemeente Texel per 1 januari 2018	19
Financiële structuur	21
Programmaverantwoording: Beleidsmatig	23
Programma 1 Voor en door bewoners	25
Programma 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	33
Programma 3 Mooi en gastvrij Texel	41
Programma 5 Toekomst voor de jeugd	55
Programma 6 Samen beleven en bewegen	61
Programma 7 Duurzaam, schoon en innovatief	67
Programma 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	73
Programma 99 Overhead	79
Programmaverantwoording : Financieel	81
Algemene dekkingsmiddelen 2018	107
Paragrafen	109
Paragraaf A - Verbonden partijen	111
Paragraaf B - Sociaal Domein	127
Paragraaf C - Onderhoud openbare ruimte en gebouwen	131
Paragraaf D - Bedrijfsvoering	133
Paragraaf E - Grondbeleid	135
Paragraaf F - Financiering	139
Paragraaf G - Lokale lasten	145
Paragraaf H - Weerstandsvermogen	153
Jaarrekening 2018	161
Balans per 31 december 2018 (geconsolideerd)	161
Programmarekening over begrotingsjaar 2018	163
Resultaten per bedrijfsonderdeel	164
Rekeningsaldo op hoofdlijnen gemeente Texel	169
Overheveling 2018 naar 2019	171
Activa	177
Passiva	191
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	199
Bijlage SISA 2018	201
Bijlage Wet normering bezoldiging topfunctionarissen(WNT) 2018	203
Raadsbesluit	207
Controleverklaring	209
Overzicht baten en lasten per taakveld (gemeente Texel)	213

Voorwoord

Balans brengen: de eerste stappen zijn gezet

Het college blik in deze jaarrekening 2018 tevreden terug op het afgelopen jaar. Er zijn mooie eerste stappen gezet in de uitvoering van het coalitieakkoord 'Balans Brengen' op Texel. Binnen alle raadsprogramma's hebben we resultaten geboekt en we zijn binnen de kaders van ons huishoudboekje gebleven. Zeker gezien het bijzondere karakter van een verkiezingsjaar, met een nieuwe samenstelling in de raad, een andere coalitie en een nieuw college, is dat iets waar wij samen gepast trots op mogen zijn.

Verkiezingen 2018

Op 21 maart 2018 zijn de gemeenteraadsverkiezingen georganiseerd. De opkomst was met 67% veel hoger dan het landelijk gemiddelde van 55%. De organisatie van de verkiezingen op Texel is zeer goed verlopen en er hebben zich geen noemenswaardige incidenten voorgedaan.

Voor en door bewoners

Samen met onze maatschappelijke partners, en in samenwerking met de andere Waddeneilanden en de Noordkop gemeenten, hebben wij de dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en bezoekers op peil gehouden. Onze bestuurlijke zelfstandigheid is bestendig. We hebben een sluitende begroting opgeleverd en geïnvesteerd in de kwaliteit van de organisatie. Kortom, er is in 2018 een goede basis gelegd voor onze dienstverlening de komende jaren.

Zorg voor elkaar, veiligheid op orde

In 2018 hebben we sterk ingezet op positieve gezondheid aan de voorkant, gericht op preventie. Er is een nieuw gezondheidsbeleid vastgesteld waarin positieve gezondheid centraal staat. Dit gaat uit van een brede blik op gezondheid en wat mensen zelf belangrijk vinden en richt zich niet enkel op de afwezigheid van ziekte. We willen dat iedereen meedoet op Texel, daarom is er hard gewerkt aan re-integratie en begeleiding van inwoners met een (bijstands)uitkering. Belangrijk element hierin is het opzetten van leer-werktrajecten geweest. Op het snijvlak van openbare orde en veiligheid en het sociaal domein is gestart met het ontwikkelen van een lokale aanpak rond inwoners die verward gedrag vertonen. Tot slot stond 2018 ook volop in het teken van het 60 jarig bestaan van ons leer-werk bedrijf De Bolder. Op 22 september hebben we dat feestelijk gevierd op de open dag.

Mooi en gastvrij Texel

Afgelopen jaar hebben we er veel aan gedaan om het karakter van ons eiland, de rust en ruimte en andere kernwaarden te behouden en optimaal te profiteren van de economische mogelijkheden. Zo zijn bijvoorbeeld de werkzaamheden aan de Prins Hendrik zanddijk gestaag gevorderd. Er is gepleit voor recreatieve openstelling. In het project zit al een fietspad, voetpad en een uitkijkpunt. In het voorjaar van 2019 is bekend geworden dat het noordelijkste gedeelte van de nieuwe zanddijk opengesteld wordt voor wandelaars. Het project actualisatie bestemmingsplannen kernen heeft een grote mijlpaal bereikt: het laatste bestemmingsplan is vastgesteld. Ook is het nieuwe landschapsbeleidsplan vastgesteld.

Verder zijn er diverse projecten in voorbereiding genomen bijvoorbeeld de nieuwe welstandsnota, de omgevingsvisie en onze strandnota.

Texel werkt !

Ook de Texelse economie heeft onze aandacht gehad in 2018. Zo is het Haven afvalplan voor Oudeschild opgesteld en goedgekeurd door het ministerie van Infra en Milieu. Het bestemmingsplan voor Oudeschild fase 3 uitbreiding is vastgesteld. En samen met andere visserijgemeenten hebben wij ons ingezet voor het behoud van Pulsvisserij op Texel. Ook is in 2018 het Ondernemersfonds voor Den Burg ingesteld. En in het buitengebied is - in navolging op de dorpen - het afgelopen jaar ook glasvezel aangelegd.

Toekomst voor de jeugd

In 2018 is besloten het Onderwijs Centrum Texel (OCT) als zelfstandig gebouw te realiseren. Het OCT zal een bijdrage leveren aan de instandhouding van het onderwijs op Texel en zorgt er voor dat de basisscholen van Den Burg 'up to date' en duurzaam gehuisvest zijn. Verder is OSG De Hogeberg verzelfstandigd, een goede stap in het proces van toekomstbestendiging en onderwijskundige vernieuwing. Tot slot is er gewerkt aan de verbreding van het beroepsonderwijs op Texel. Er zijn leerwerktrajecten fietstechniek en groen gestart en de pilot koksopleiding is opgezet.

Samen beleven en bewegen

Op het gebied van cultuur, sport en erfgoed was 2018 ook een jaar vol ontwikkelingen. Er is onderzoek gedaan naar de huisvesting van Artex Kunstenschool Texel. De bouw van onze nieuwe sporthal is ook gestart. De Texelaars konden gratis naar alle musea op Texel dankzij de museumpas Texel. En dankzij de aansluiting bij de GR Archeologie West-Friesland voldoet Texel aan het kwaliteitsniveau van omgang met (onderwater)archeologie.

Duurzaam, schoon en innovatief

In 2018 is er op het gebied van duurzaamheid vooral veel voorbereid. Er is geld georganiseerd voor twee grote projecten op Texel: een gras vergistingsinstallatie die groen gas gaat produceren en golfenergie. Verder zijn er een 5-tal zonnepaneel projecten voorbereid en is gewerkt aan het eerste grote zonnepark op Texel. Er is een start gemaakt met het onderzoek naar de mogelijkheden van productie en toepassing van (groene) waterstof op Texel. Daarnaast is er veel gedaan aan voorlichting en communicatie naar burgers, onder andere over de subsidieregeling en lening voor energie neutrale woningen.

Goed wonen, goede bereikbaarheid

De woningnood op Texel werd in 2018 nog urgenter. Samen met o.a. de Jonge Bestuurders Texel is opgetrokken naar de provincie om dit Texelse probleem op de kaart te zetten. Bijvoorbeeld door in te spreken bij Provinciale Staten op de ontwerp Omgevingsvisie. Dit heeft geresulteerd in bestuurlijk aandacht vanuit de provincie. Op het gebied van beheer zijn we gestart met de uitvoering van ons IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) plan. We hebben in 2018 ook een meerjarenprogramma wegenbeheer (incl. fietspaden) vastgesteld. Het overleg met Connexxion dat wij zijn aangegaan over de route van de Texelhopper, heeft in 2018 helaas nog niet geleid tot behoud van het rondje door Den Burg.

Financiën op orde

Het is afgelopen jaar gelukt onze doelstellingen te realiseren binnen de financiële kaders. We sluiten het boekjaar af met een positief resultaat van € 2,4 miljoen. € 1,3 miljoen wordt verklaard door extra baten van incidentele aard, zoals de compensatie van het Rijk aangaande de BTW op de Waddenveren (€ 0,8 miljoen) en extra leges opbrengsten (€ 0,5 miljoen) als gevolg van enkele grote bouwprojecten. Er is € 1,1 miljoen minder uitgegeven (1,7% van onze begroting) in 2018 dan verwacht, waarbij met name opvalt dat er minder ICT investeringen zijn gedaan dan gepland en dat er minder kosten zijn gemaakt voor jeugdhulp en pleegzorg. Om zo min mogelijk onnodige potjes te vormen, stelt het college voor alle middelen in de algemene reserve te storten.

De Bolder schrijft in haar 60e jaarrekening opnieuw zwarte cijfers met een positief resultaat van €140.000. Door de verzelfstandiging van OSG De Hogeberg wordt dat resultaat vanaf 2018 niet meer in onze jaarrekening opgenomen.

Hoogachtend,

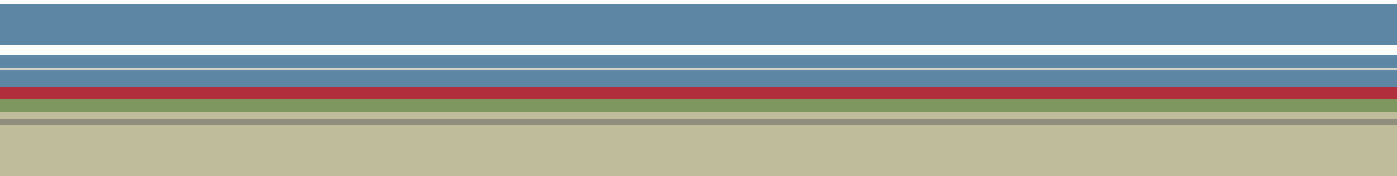
burgemeester en wethouders van gemeente Texel,
de secretaris, de burgemeester,

drs. E.C. van der Bruggen

M.C. Uitdehaag

Leeswijzer

De programmarekening 2018 bestaat uit de volgende onderdelen:

- Algemeen
- Jaarverslag 2018
- Jaarrekening 2018
- Overige gegevens

Algemeen

In het algemene gedeelte wordt de samenstelling van het bestuur, de raad en de organisatie aangegeven.

Programmajaarverslag 2018

Het onderdeel jaarverslag 2018 bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen.

Voor elk programma zijn de beleidsdoelen, operationele doelen, de te leveren prestaties en het resultaat daarvan opgenomen. Verder wordt inzicht gegeven in de kosten daarvan.

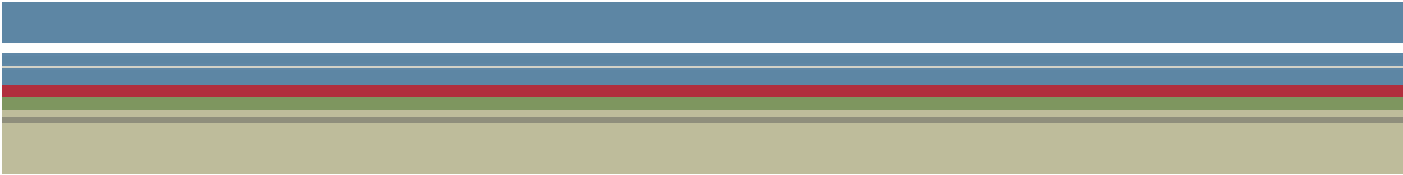
De paragrafen gaan in op het weerstandsvermogen, het onderhoud van de kapitaalgoederen, de verbonden partijen, de bedrijfsvoering, het grondbeleid, de financiering, de lokale lasten en het sociaal domein.

Jaarrekening 2018

De jaarrekening bestaat uit de balans en de overzichten van de programmarekening, de door de raad te autoriseren budget- en kredietoverschrijdingen en de toelichting daarop.

Overige gegevens

In dit deel kunt u de SISA (Single Information, Single Audit) bijlage, het raadsvoorstel tot resultaatbestemming en de controleverklaring van IPA-ACON terug vinden.

Bestuurssamenstelling

Taakverdeling college 2018

Burgemeester Michiel Uitdehaag tot 7 mei 2018 (1,0 fte)

Gemeentelijke organisatie

- Personeel en/of organisatie
- Kabinetszaken
- Coördinatie tijdige voorbereiding, vaststelling en uitvoering van het gemeentelijk beleid
- Integraal handhavingsbeleid
- Fondsenwerving
- Burgerparticipatie
- Begraafplaatsen
- KCC (Klantcontactcentrum) en dienstverlening
- Zorg over kwaliteit procedures
- Zorg voor behandeling Bezwaarschriften en Klachten
- Informatie & automatisering, DIV (Archiefwet)

Openbare orde en veiligheid

- Politie, Brandweer, Openbare orde en veiligheid
- Horeca
- Strandvonderij
- Kustverdediging/Dijkverzwaring
- Evenementen/Evenementenbeleid

OSG De Hogeberg

- Voorzitter schoolbestuur OSG De Hogeberg

Overig

- Ambassadeursfunctie
- Internationale samenwerking in Europese zaken
- Zorg voor goede samenwerking van de gemeente met andere gemeenten en andere overheden

Burgemeester Michiel Uitdehaag per 7 mei 2018 (1,0 fte)

Gemeentelijke organisatie

- Coördinatie tijdige voorbereiding, vaststelling en uitvoering van het gemeentelijk beleid
- Coördinatie afstemming gemeente overstijgende ambities
- Coördinatie samenwerking in provinciale zaken
- Integraal handhavingsbeleid/handhaving
- Informatie & automatisering
- Digitale Informatie Voorziening - Archiefwet
- Fondsenwerving
- Zorg over kwaliteit procedures
- Burgerparticipatie
- Zorg voor behandeling Bezwaarschriften en Klachten, inclusief regeling voor kosteloze correctie voor aantoonbare fouten in het bestemmingsplan
- Kabinetszaken
- Begraafplaatsen
- Gemeentewinkel en dienstverlening
- Waddensamenwerking en Waddenfonds
- Gemeentelijke organisatie/Personeel & Organisatie

Openbare orde en veiligheid

- Politie, Brandweer, Openbare orde en veiligheid
- Strandvonderij
- Kustverdediging/Dijkverzwaring
- Horeca
- Evenementen en evenementenbeleid

OSG De Hogeberg

- Voorzitter schoolbestuur OSG De Hogeberg (tot 1-10-2018)

Overig

- Ambassadeursfunctie Kustverdediging en dijkverzwaring
- Internationale samenwerking in Europese zaken
- Zorg voor goede samenwerking van de gemeente met andere gemeenten en andere overheden

Wethouder Economie, Toerisme, Onderwijs en Zorg (1e loco burgemeester) Hennie Huisman-Peelen, tot 7 mei 2018

VVD: 1,0 fte

Economie en toerisme

- Economie- en vestigingsbeleid
- Toerisme, Landbouw en Visserij

Onderwijs

- Onderwijsbeleid en Onderwijshuisvesting
- Passend onderwijs
- Voorschoolse en naschoolse educatie

Sociaal domein/zorg

- Sport
- Jeugdzorg
- Volksgezondheid
- Sociale zaken en werkgelegenheid (sociaal gericht)
- Sociale werkvoorziening (Participatiewet)
- Wmo

Wethouder (2e loco burgemeester) Hennie Huisman-Peelen, per 7 mei 2018

VVD: 1,0 fte

Financiën

- Financieel beheer en beleid
- Lokale lasten
- Planning & control

Communicatie

- Bestuurlijk strategische communicatie
- Imago gemeente
- Burgerparticipatie & interactieve beleidsvorming

Duurzaamheid en innovatie

- Werelderfgoed
- Kennispolder 't Horntje
- Duurzaamheidsambitie

Economie en toerisme

- Economie- en vestigingsbeleid
- Toerisme, Landbouw en Visserij
- Mobiliteit, parkeren en het parkeer-vignet

Wonen

- Woonvisie, prestatieafspraken
- Provinciale regionale woonvisie
- Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO)

Wethouder Wonen, Gebiedsontwikkeling, Innovatie, Cultuur en Duurzaamheid (2e loco burgemeester)

Eric Hercules, tot 7 mei 2018

PvdA: 0,95 fte

WonenWoonvisie, prestatieafspraken
Provinciale/regionale woonvisie
CPO

Gebiedsontwikkeling

Bestemmingsplannen, inclusief projectprocedures (Welkoop, Den Burg West)
Gebouwenbeheerplan
Grond(prijs)beleid
Dorpsontwikkeling en -beleid

Duurzaamheid en innovatie

Werelderfgoed en Waddenfonds
Kennispolder 't Horntje

Natuur en landschap

Nationaal Park

Cultuur

Cultuurbeleid
Museumbeleid
Monumenten
(onderwater-) Archeologie

Verenigingen en subsidiebeleid

Communicatie

Bestuurlijk strategische communicatie
Burgerparticipatie en interactieve beleidsvorming/betrekken van burgers bij beleid en uitvoering
Imago gemeente

Wethouder Vergunningen, Gemeentewerken, Verkeer en Vervoer en Financiën (3de loco burgemeester)

Frank Kingma, tot 7 mei 2018

Texel 2010: 0,95 fte

Verkeer, vervoer en water

Waterbeleid
Grondstoffenbeleid
Haven Oudeschild
Strandbeheer

Vergunningen

Vergunningverlening en de Ruimtelijke Commissie Kwaliteit
Milieu
HVC
Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

Gemeentewerken

Beheer openbare ruimte (uitvoering wegen, riool, groen)
Dorpshuizen en dorpscommissie

Financiën

Financieel beheer & beleid
Lokale Lasten
Planning & control cyclus

Waddensamenwerking

Wethouder Edo Kooiman (1^e loco burgemeester), per 7 mei 2018

Texel belang 1,0 fte

Gemeentewerken

- Beheer openbare ruimte
- Grondstoffenbeleid
- Haven Oudeschild

Vergunningen

- Vergunningverlening
- Milieu

Verkeer, vervoer en Water

- Waterbeleid
- Strandbeheer
- Openbaar vervoer/Texelhopper

Natuur en Landschap

- Nationaal Park

Gebiedsontwikkeling

- Bestemmingsplannen
- Gebouwenbeheer
- Grond(prijs)beleid
- Rioolbeleid
- Bedrijventerreinen
- Dorpsontwikkeling en -beleid

Sander van Knippenberg (3e loco burgemeester) per 7 mei 2018

Groen Links, 1,0 fte

Dorpen

- Dorpshuizen en dorpscommissies
- Verenigingen- en subsidiebeleid

Cultuur

- Cultuurbeleid
- Museumbeleid
- Monumentenbeleid
- (Onderwater-) Archeologie

Sociaal Domein/zorg

- Jeugdzorg
- Ouderenzorg
- Sociale zaken
- Volksgezondheid
- Participatiewet
- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
- Sport
- Sociale recherche Noord-Holland Noord

Onderwijs

- Onderwijsbeleid en onderwijshuisvesting
- Passend onderwijs
- Voorschoolse- en naschoolse educatie

Algemeen directeur/gemeentesecretaris

Theo van Waes tot 1 september 2018

- Leiding ambtelijke organisatie
- Leiding en realisatie organisatieontwikkelingstraject Zelf aan het Stuur
- Bestuurder WOR (Wet op de ondernemingsraden)

Algemeen directeur/gemeentesecretaris

Eva van der Bruggen per 1 september 2018

- Leiding ambtelijke organisatie
- Bestuurder Wet op de ondernemingsraden (WOR)

Samenstelling gemeenteraad

Samenstelling gemeenteraad 2018

Texels Belang

E. Kooiman, fractievoorzitter (tot 29 maart 2018; daarna raadslid en vanaf 7 mei 2018 wethouder)

W. Witte, fractievoorzitter (vanaf 29 maart 2018)

V. Koot

C. Hoogerheide (vanaf 29 maart 2018, daarvoor: fractievoorzitter Sterk Texel)

C.J. Hooijschuur (vanaf 7 mei 2018)

VVD

J.J. Schuiringa, fractievoorzitter

P.P. van Sijp

N.C.B. Ran (tot 29 maart 2018 en weer vanaf 7 mei 2018)

H. Huisman-Peelen (van 29 maart 2018 tot 7 mei 2018; tevens wethouder in die periode)

PvdA

A. Schaatsenberg, fractievoorzitter (tot 29 maart 2018)

R. van de Belt (vanaf 29 maart in de functie van fractievoorzitter)

A.J. Veltkamp

Texel 2010

H. Jonker, fractievoorzitter (tot 29 maart 2018)

N.J. Erwich (tot 29 maart 2018)

J.L. van den Boomgaard (fractievoorzitter van 29 maart tot 13 november 2018)

J.M. Hin-Hin (fractievoorzitter vanaf 13 november 2018)

D66

A.A.M. van de Wetering, fractievoorzitter

CDA

B. Zegeren, fractievoorzitter

L.J. Verseput (vanaf 29 maart)

GroenLinks

J. Vlaming, fractievoorzitter (tot 29 maart 2018 en weer fractievoorzitter vanaf 7 mei 2018)

S. van Knippenberg, fractievoorzitter (van 29 maart tot 7 mei 2018. Vanaf die datum: wethouder)

E.A.T. Marseille (vanaf 29 maart 2018)

Sterk Texel

C. Hoogerheide, fractievoorzitter (tot 29 maart 2018, daarna: raadslid voor Texels Belang)

Eiland Belang

J.A. Eelman, fractievoorzitter (tot 29 maart 2018)

Raadsgriffier

M. de Porto

Adviseur en secretaris gemeenteraad en raadscommissies

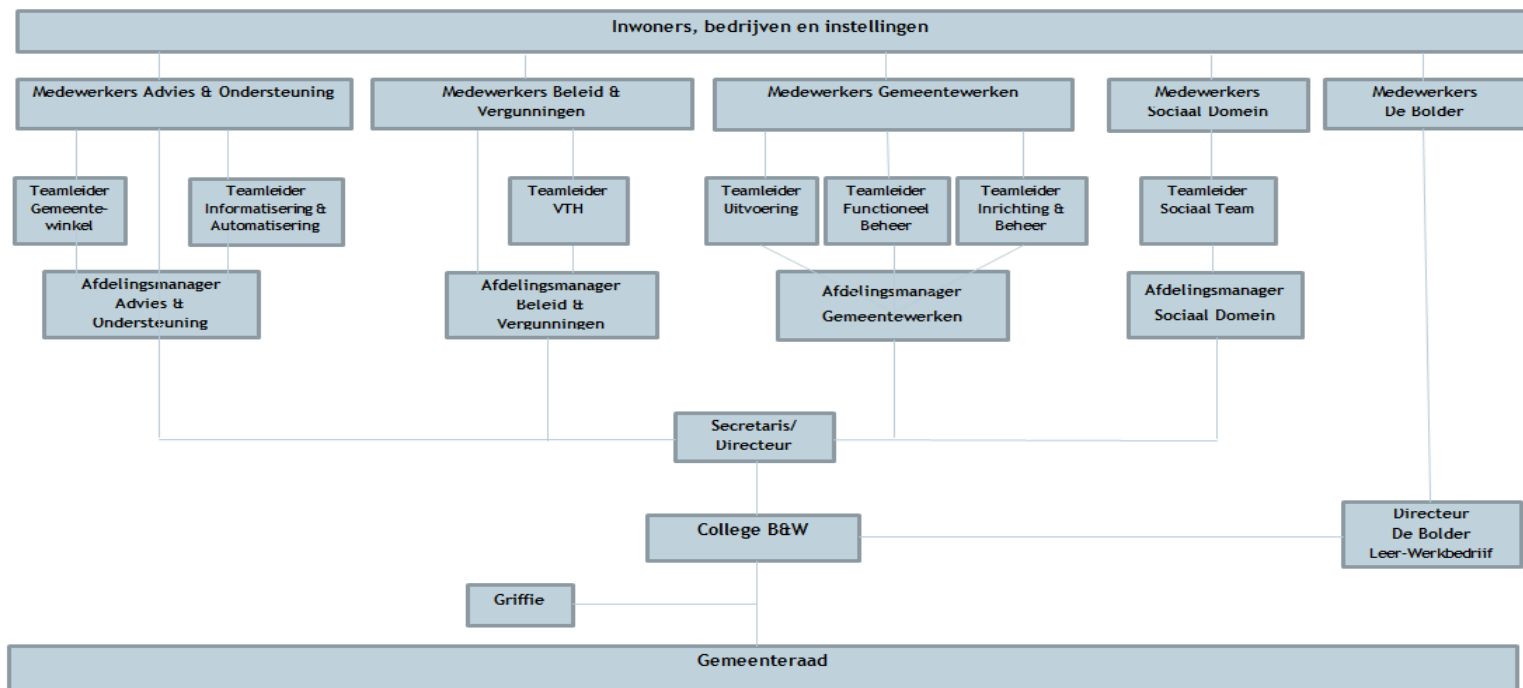
Gemeentelijke commissies

- Raadscommissie
- Planningscommissie
- Fractievoorzittersoverleg
- Werkgevercommissie Griffie(r)
- Vertrouwenscommissie

Organogram gemeente Texel per 1 januari 2018

Organogram gemeente Texel

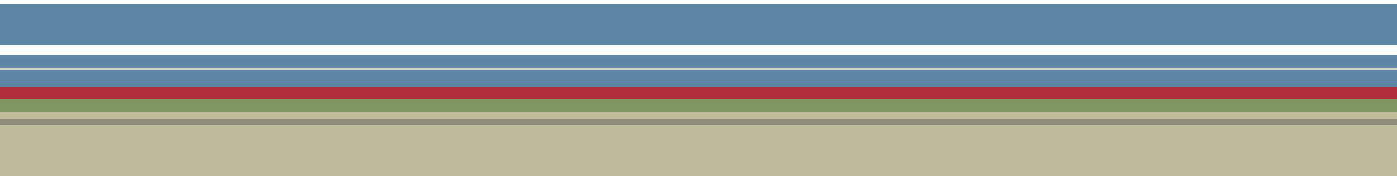
geformaliseerd per 01-01-2019

Financiële structuur

(bedragen x € 1.000)

	Rekening 2018	Rekening 2017	Rekening 2016
Totale baten	58.893	67.958	65.324
Totale lasten	56.307	66.476	64.859
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	2.586	1.482	465
Resultaat voor mutaties in reserves	1.820	1.150	-706
Mutaties reserves	766	332	1.171
Geconsolideerde balans (x € 1.000)	Rekening 2018	2017	2016
Materiële vaste activa	48.684	47.942	47.851
Reserves (inclusief resultaat 2018)	19.609	18.397	17.246
Voorzieningen	10.471	12.699	12.657
Langlopende schulden	26.142	28.424	29.370

Programmaverantwoording: Beleidsmatig

In dit hoofdstuk wordt verantwoording afgelegd over de beschreven programma's 2018 en de financiële consequenties daarvan, zoals opgenomen is in de programmabegroting 2018-2021.

Het gaat om de volgende programma's:

Programma 1	Voor en door bewoners
Programma 2	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
Programma 3	Mooi en gastvrij Texel
Programma 4	Texel werkt!
Programma 5	Toekomst voor de jeugd
Programma 6	Samen beleven en bewegen
Programma 7	Duurzaam, schoon en innovatief
Programma 8	Goed wonen, goede bereikbaarheid
Programma 99	Overhead

In programma 2 (Zorg voor elkaar, veiligheid op orde) zijn de financiën van De Bolder geïntegreerd.

PROGRAMMA 1

VOOR EN DOOR BEWONERS

1. Stijging digitale participatie
2. Zorg voor privacy en informatieveiligheid
3. Samen organiseren en samen doen

Dit programma gaat over dienstverlening, samen organiseren en samen doen. Bij dienstverlening staat optimaliseren en digitaliseren centraal, bij samen organiseren en samen doen het samenwerken met inwoners, ondernemers, andere gemeenten of regio's. Het programma gaat ook over de randvoorwaarden die optimale dienstverlening mogelijk maken: klantgerichte processen, toekomstbestendige ICT-voorzieningen en een gezonde financiële huishouding.

De tekst 'A. Ontwikkelingen en beleidskader' is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2018. In 'B. Wat hebben we gedaan en 'C. Voorstellen: Resultaat' staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Voor en door de burger

Het motto voor dienstverlening van de gemeente Texel is "Dienstverlening digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet". Tijdig reageren, juiste informatie verstrekken en meedenken zijn daarbij sleutelbegrippen. Door de toenemende digitalisering is het belangrijk te streven naar een hoge digitale participatiegraad: iedereen moet online mee kunnen doen. Dit leidt tot continu onderzoek en verbetering van onze digitale kanalen: inspelen op verschillende groepen inwoners met verschillende vaardigheden.

Toegankelijkheid van online diensten van overheden wordt in oktober 2018 een wettelijke verplichting. Vanaf 2019 alleen voor nieuwe websites, vanaf 2020 ook voor oudere externe en interne websites. Daarnaast wordt de wet generieke digitale infrastructuur (GDI) ingevoerd met daarin een betrouwbare veilige manier van inloggen bij de overheid (eID).

De digitale agenda van de landelijke overheid (Digitale Agenda 2020) krijgt de komende jaren vorm. Het gaat om ontwikkelingen op bijvoorbeeld het gebied van landelijke voorzieningen, digitale informatievoorziening voor de Omgevingswet en verschillende basisregistraties.

Meer digitaal betekent ook een toegenomen zorg voor privacy en informatieveiligheid. De Europese wet Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zorgt voor extra aandacht voor privacy en voor aanpassing van processen. Vooralsnog lijken hiervoor geen extra investeringen nodig. Ook bij de verkiezingen (op 21 maart 2018 zijn de gemeenteraadsverkiezingen) speelt landelijk extra aandacht voor beveiliging van gegevens.

Samen organiseren en samen doen

Samenwerking tussen gemeenten en regio's blijft de inzet in de komende jaren. Op het gebied van regionale samenwerking rondom vergunningen, toezicht en handhaving (VTH) staat het waarborgen van een kwalitatief hoogwaardige uitvoering van deze VTH-taken centraal. De Waddensamenwerking, de samenwerking in de regio Kop van Noord-Holland, de samenwerking binnen het sociaal domein (zie paragraaf B) continueren we in 2018. Daarnaast zal de ontwikkeling van landelijke webdiensten uit Digitale Agenda 2020 worden gevolgd en waar mogelijk bij aangesloten.

De gemeente realiseert zich dat het samen met burgers veel meer kan bereiken dan wanneer het alles zelf organiseert. Luisteren, monitoren, on- en offline interactie; conversatie is de centrale communicatiestijl. Bij projecten of nieuw beleid worden inwoners en ondernemers al vanaf het begin betrokken. Er wordt bekeken welke vorm van burgerparticipatie wordt ingezet. Dit kan variëren van informeren, consulteren tot meebeslissen. Belangrijk daarbij is dat inwoners ervaren dat zij zichtbaar invloed hebben op het beleid en hun leefomgeving.

Gezond in processen, ICT en financiën

Kwalitatief hoogwaardige dienstverlening kan alleen plaats vinden als de interne processen klantgericht zijn, de ICT op orde is en er een gezonde financiële huishouding is.

Door het optimaliseren van de processen op basis van LEAN-principes verbeteren we de dienstverlening (zie Lean in paragraaf D). Als interne werkprocessen worden gestroomlijnd kunnen producten en diensten sneller worden geleverd. Daarnaast ondersteunen goede automatiserings- en communicatieapparatuur de ontwikkeling van tijd- en plaats onafhankelijke dienstverlening (zie ICT in Paragraaf D).

Ook een gezonde financiële huishouding is belangrijk: een sluitende begroting en kostendekkende tarieven en leges. Belastingen worden alleen worden verhoogd als basisvoorzieningen zoals onderwijs, zorg en/of onze zelfstandigheid in de knel komen.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Met ingang van 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per taakveld* is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Gemeenschappelijke regeling Regionaal Centrum Historisch Archief	0.4 Overhead	Beheer overgebrachte archieven, inspectie uitvoering informatiebeheer, advisering en ondersteuning kwaliteitsverbetering.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	0.1 Bestuur 0.4 Overhead	Bestuurlijke samenwerking en belangenbehartiging wadden gerelateerde en eiland specifieke zaken, gericht op behoud van zelfstandigheid. Samenwerking op ondersteunende taken: ICT, financiën, P&O en communicatie.

)* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Texel
0.Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Begroting*	11,39
			Jaarrekening	12,54
0.Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Begroting*	11,79
			Jaarrekening	12,62
0.Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten**	Kosten per inwoner	Begroting*	3.618
			Jaarrekening	1.216
0.Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Begroting*	15,88 € 1.769.464
			Jaarrekening	16,68 € 1.996.015
0.Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Begroting*	15,43
			Jaarrekening	13,45

* Primaire begroting excl. begrotingswijzigingen

** Bij het opstellen van de begroting 2018 was de berekeningssystematiek nog niet eenduidig. Nadien heeft de BBV-commissie nadere richtlijnen gegeven welke nu bij de programmarekening zijn toegepast.

Doelenboom

1.1 Dienstverlening optimaliseren

- 1.1.1 Gemeente Texel bestuurlijk zelfstandig houden
 - 1.1.1.1. Texel naar een regie gemeente transformeren
- 1.1.2 Integer, transparant en daadkrachtig besturen
 - 1.1.2.14 Ruimte geven aan initiatieven van inwoners
 - 1.1.2.15 Bestaande regelgeving dereguleren
 - 1.1.2.17 Meer doen met informatie, betere raadsvoorstellen en kijken naar de kwaliteit van de democratie
 - 1.1.2.23 Klanttevredenheid meten via burgeronderzoek “Waarstaatjegemeente”
 - 1.1.2.24 Digitale participatie stimuleren
 - 1.1.2.26 Bezwaarschriften afdoen
- 1.1.3 Op taakvelden met andere instellingen samenwerken
 - 1.1.3.1 Met Waddeneilanden samenwerken
 - 1.1.3.2 In regioverband samenwerken
 - 1.1.3.3 Structureel waarborgen regionale samenwerking Inkoop en Aanbesteding
- 1.1.4 Representatieve werkzaamheden
 - 1.1.4.1 Herdenkingen in het kader van 4 en 5 mei organiseren
 - 1.1.4.3 Onderscheidingen faciliteren
 - 1.1.4.4 De gemeente representeren
- 1.1.5 Interne bedrijfsprocessen beheersen
 - 1.1.5.3 Interne bedrijfsprocessen verbeteren
 - 1.1.5.16 ICT omgeving vervangen
 - 1.1.5.18 ICT-voorzieningen toekomstbestendig maken
 - 1.1.5.19 Diverse voorstellen bedrijfsvoering uitvoeren
 - 1.1.5.20 Pilot gezondheidsbeleid starten

1.2 Een gezonde financiële positie behouden

- 1.2.1 Een structureel sluitende begroting behouden
 - 1.2.1.4 Leges evenementenvergunning (weer) invoeren
- 1.2.2 Financieel risicomanagement inventariseren
- 1.2.4 Bedrijfsmiddelen op peil houden
 - 1.2.4.2 Vloeistofdichte vloer en wanden zoutloos realiseren
 - 1.2.4.5 Klimaat gemeentehuis verbeteren

Beleidsnota's en verordeningen

- [Missie en visie en meerjarenplan gemeente Texel](#) (2018)
- [Structuurvisie Texel op koers 2020](#) (2009)
- [Integriteitsbeleid gemeente Texel](#) (2011)
- [Gedragscode voor politieke ambtsdragers](#) (2010)
- [Gedragscode voor ambtenaren](#) (2011)
- [Leidraad integriteit bij werving en selectie](#) (2012)
- [Regeling melding financiële belangen](#) (2012)
- [Protocol integriteitsschendingen](#) (2012)
- [Kwaliteitshandvest](#)
- [Regeling melding vermoeden misstand](#) (2014)
- [Nota Verbonden Partijen](#) (2015)
- [Treasurystatuut 2015](#) (2015)
- [Verordening commissie bezwaarschriften Texel en Hollands Kroon](#) (2016)
- [Algemene Plaatselijke Verordening \(APV\)](#) (2016, actualisatie 2018)
- [Communicatievisie 2017-2020](#) (2017)
- [Financiële verordening - Artikel 213a Gemeentewet](#) (2017)
- [Financiële verordening - Artikel 213 Gemeentewet](#) (2017)
- [Financiële verordening - Artikel 212 Gemeentewet](#) (2017)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Meer doen met informatie, betere raadsvoorstellen en kijken naar de kwaliteit van de democratie
Resultaat	Dit is een gecombineerd voorstel, dat drie ideeën samenvoegt: 1. Het voorstel 'Foto' van lokale democratie en bepalen welke andere democratievormen ingezet kunnen worden is vervallen en vervangen door experimenten met participatie (aanpak Onaf/Texelse ruimte). 2. In 2017 is een visie op Informatiebeleid opgesteld, waarbij gegevensbeheer een belangrijke plek inneemt. 3. Voorstel voor APK van raadsvoorstellen door de Gezamenlijke Rekenkamercommissie De Waddeneilanden is vervallen. Het LEAN-traject Bestuurlijke besluitvorming richt zich namelijk al op kwaliteit van adviezen.
Prestatie	Installatieverantwoordelijkheid implementeren voor alle gemeentelijke eigendommen
Resultaat	Structureel geworden budget. In 2017 is een installatieverantwoordelijke aangesteld. Daarmee is het een reguliere taak geworden.
Prestatie	Interactieve beleidsvorming/burgerparticipatie evaluatie
Resultaat	Er zijn 2 pilotprojecten ("In gesprek met Texelse jongeren" en een burgerinitiatief) gedefinieerd waarin wordt geëxperimenteerd met de aanpak Onaf/Texelse ruimte. De uitvoering van de projecten en evaluatie vond plaats in 2018.
Prestatie	Waddensamenwerking herijken
Resultaat	In maart 2018 is de Gemeenschappelijke regeling vastgesteld door de raad.
Prestatie	Actualiseren GBA privacyreglement en de GBA beheersverordening
Resultaat	Het GBA privacyreglement en de GBA beheersverordening zijn geactualiseerd.
Prestatie	Automatiseringsplan en informatiebeleidsplan
Resultaat	Het automatiseringsplan is een afgeleide van het informatiebeleidsplan. In het informatiebeleidsplan zijn ontwikkelingen binnen en kaders rond onze automatisering en informatisering vastgesteld. Het informatiebeleidsplan is opgesteld in 2017 en op 9 januari 2018 vastgesteld door het college. Het plan is in februari via een Raadsinformatiebrief 2018 ter kennisgeving aan de raad beschikbaar gesteld. Er is daarna gestart met de uitvoering.
Prestatie	Actualisatie Financiële verordeningen artikel 212,213 en 213a
Resultaat	De verordeningen zijn geactualiseerd.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Klanttevredenheid meten via burgeronderzoek Waarstaatjegemeente
Resultaat	Het onderzoek van Waarstaatjegemeente wordt om de 2 jaar uitgevoerd. In oktober en november 2018 zijn de vragenlijsten van Waar staat je Gemeente verstuurd aan 2000 inwoners. In december 2018 en januari 2019 zijn de resultaten verwerkt. Het definitieve rapport is op 6 februari door de gemeente ontvangen. Communicatie over de resultaten volgt na analyse hiervan.

Prestatie	Digitale participatie stimuleren
Resultaat	Er is in 2018 onderzoek gedaan naar de klantreis bij een aantal online formulieren. Er is verder structureel onderzoek naar het gebruik van online diensten op www.texel.nl . Op basis van onderzoek en data is er continu ontwikkeling van de digitale dienstverlening voor verschillende doelgroepen.

Prestatie	Diverse voorstellen bedrijfsvoering uitvoeren
Resultaat	Het voorstel is opgesplitst in twee delen. Ten eerste een bedrag van € 35.000 voor de jaarlijkse kosten van kantoorautomatiseringssoftware. Door capaciteitsgebrek zijn we er nog niet aan toe gekomen om te bestuderen welke Office suite voor de gemeente de meest geschikte is. Dit zullen we in 2019 doen zodat dit budget vanaf 2019 ook gebruikt zal worden. Ten tweede een structureel budget voor de noodzakelijke jaarlijkse uitbreiding van de ICT omgeving en software. Hiervan is slechts een klein deel gebruikt omdat we de ICT-omgeving in 2019 gaan vervangen. Een uitbreiding op dit moment leidt zo goed als zeker tot desinvestering. In 2019 zullen we de budgetten wel nodig hebben om benodigde aanpassingen ten gevolge van de nieuwe ICT omgeving te kunnen doen. Doordat we een groot deel van deze budgetten niet in 2018 hebben uitgegeven zullen deze terugvloeien in de algemene reserve.

Prestatie	Pilot gezondheidsbeleid starten
Resultaat	De pilot is onderverdeeld in 4 onderwerpen. 1. Vitaliteit: Er is gestart met het opzetten en implementeren van Gezondheids- en Vitaliteitsbeleid. 2. Beheer uitstroom ouderenbeleid: Er zijn 3 tandemfuncties gecreëerd waarbij een jongere medewerker wordt gekoppeld aan een oudere medewerker die op basis van leeftijd uitstroomt. Hiermee is kennisoverdracht gegarandeerd en (in geval van Gemeentewerken) kan de jongere medewerker de zwaardere taken overnemen van de oudere medewerker. 3. Werkervaringsplaatsen Gemeentewerken (participatietrajecten). Er is in april 2018 gestart met twee medewerkers die een half jaar met behoud van uitkering in het groen hebben gewerkt. Omdat zij goed voldeden, hebben zij beiden, conform de afspraken, vanaf oktober 2018 een jaarcontract bij Gemeentewerken gekregen. 4. Arbo / overige knelpunten: Er is een PMO (preventief medisch onderzoek) aangeboden aan de medewerkers van Gemeentewerken. Hier is heel ruim gebruik van gemaakt.

Prestatie	Bezwaarschriften afdoen
Resultaat	De werkzaamheden van de commissie bezwaarschriften wordt beschreven in het jaarverslag van de bezwaarschriftencommissie dat binnenkort beschikbaar komt.

Prestatie	Leges evenementenvergunning (weer) invoeren
Resultaat	Vanaf 2018 worden weer leges geheven voor het behandelen van aanvragen evenementenvergunningen.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 23-05-2018	Checkpoint De Koog moet doorgaan
Resultaat	De Stichting Horeca Evenementen De Koog heeft het bandjessysteem in het seizoen 2018 voortgezet vanuit de Checkpoint in de Dorpsstraat in De Koog. Voor de voortzetting is éénmalig een bedrag van maximaal €4.000,- aan subsidie beschikbaar gesteld.

Motie 19-09-2018	Een eerlijk kinderpardon dat de kinderrechten respecteert
Resultaat	Via een motie is aan het college gevraagd in zijn contacten met de regering, en in het bijzonder bij de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, te pleiten voor een daadwerkelijke oplossing voor deze groep kinderen. Bijvoorbeeld door versoepeling van het meewerkcriterium van het Kinderpardon. Er is een brief gestuurd aan de staatssecretaris waarin hiervoor gepleit is.

PROGRAMMA 2

ZORG VOOR ELKAAR, VEILIGHEID OP ORDE

1. Ontwikkeling en inrichting Uitvoeringsorganisatie Sociaal Domein
2. Opstellen nieuw beleidsplan Sociaal Domein
3. Uitvoeren Integraal Veiligheidsplan
4. Brandweer en rampenbestrijding

Dit programma gaat over het sociaal domein: de uitvoering van de gemeentelijke taken vanuit de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet (inclusief De Bolder), minimabeleid (waaronder ook schuldhulpverlening) en de thema's welzijn en gezondheid. Binnen het sociaal domein wordt samengewerkt aan een Texel waar jongeren gezond en veilig opgroeien, ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en iedereen kan deelnemen aan de samenleving.

Ook gaat dit programma over openbare orde en veiligheid. Dit kan opgesplitst worden in:

1. Sociale veiligheid: de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door misdrijven (criminaliteit), overtredingen en overlast door andere mensen.
2. Fysieke veiligheid: de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door ongevallen en tegen onheil van niet-menselijke oorsprong.

Onderwerpen die op dit gebied spelen zijn onder meer crisisbeheersing, havenveiligheid, aanpak van alcohol en drugs (onder jongeren), criminaliteit en huiselijk geweld. De samenwerkende partners zijn onder andere de politie, het Openbaar Ministerie, de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en andere gemeenten in Noord-Holland Noord.

De tekst 'A. Ontwikkelingen en beleidskader' is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2018. In 'B. Wat hebben we gedaan' en 'C. Voorstellen: Resultaat' staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Zorg voor elkaar

Binnen het sociaal domein staat 2018 in het teken van drie pijlers: borging en bijstelling, toekomstvisie en beleid, en implementatie van het toekomstscenario van Werkbedrijf De Bolder en het Sociaal Team.

Borging en bijstelling

Deze pijler is een voorzetting van de ingezette lijn uit 2017: de inbedding van de veranderingen binnen het sociaal domein. Deze transformatie gaat over de cultuuromslag bij inwoners, gemeente, maatschappelijk middenveld en gecontracteerde aanbieders. Hierdoor is de zorg en ondersteuning sneller, integraler en dichterbij de inwoner georganiseerd. Er wordt aangesloten bij de eigen mogelijkheden van de inwoner en zijn netwerk, zodat inwoners zoveel mogelijk zelf de regie houden over hun leven. Door de integrale benadering wordt de dienstverlening aan onze inwoners optimaal vormgegeven, worden processen geoptimaliseerd en budgetten ontschot. En wordt verder invulling gegeven aan de achterliggende visie en doelstellingen van de transitie binnen het sociaal domein.

Deze cultuuromslag, en daarmee de integrale aanpak, wordt steeds meer onderdeel van de werkwijze binnen het Sociaal Team, maatschappelijke partners en (zorg)aanbieders. In 2018 is dan ook met name aandacht voor het borgen van de zaken die goed lopen en bijstellen waar nodig. Bijvoorbeeld op het gebied van inkoop: In 2018 wordt voor het eerst in drie jaar weer in inkooptraject hulp en ondersteuning voor de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo gestart. Voor verschillende soorten hulp en ondersteuning geldt dat de huidige contracten niet nogmaals verlengd kunnen worden. De nieuwe inkoop start vanuit de Inkoopstrategie 2017-2019 die in november 2016 door de colleges van Texel, Schagen en Den Helder is vastgesteld. De uitgangspunten van deze inkoopstrategie zijn:

- Verlagen administratieve lasten bij zowel de gemeenten als de aanbieders;
- Zorgen voor een passend en dekkend aanbod, dat goed aansluit bij de vraag en behoefte van de klant;
- Stimuleren van innovatie en integrale samenwerking van de markt;
- Afsluiten van meerjarige contracten.

Bijstelling gaat daarnaast ook over het evalueren van beleid en regelingen. Dit is in 2016 en 2017 al ingezet en wordt in 2018 voortgezet.

Borging heeft onder andere betrekking op de organisatie van het welzijnswerk. Om de taken in 2018 en verder goed uit te kunnen blijven voeren - integraal en in samenwerking met het Sociaal Team - zijn extra middelen beschikbaar gesteld. Hierdoor wordt de organisatie in staat gesteld de gemeentelijke opdracht goed uit te voeren en bij te dragen aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen.

Toekomstvisie en beleid

Ter voorbereiding op de transities is in 2013 een visiedocument opgesteld voor het sociaal domein.

Vervolgens is eind 2014 het '3D Beleidsplan: Op weg naar een zorgzame samenleving' vastgesteld. Nu de transities al een aantal jaar een feit zijn, is het wenselijk om naar de toekomst te kijken: welke visie heeft Texel voor de komende jaren ten aanzien van het sociaal domein? En wat betekent dit voor het beleid van de gemeente?

Dit beleidsplan wordt in 2018 geëvalueerd en er wordt een nieuw beleidsplan opgesteld.

Naar aanleiding van de Jeugdmonitor 2016-2017 van de GGD wordt gewerkt aan plannen van aanpak voor gerichte verbetering op een aantal thema's. Deze plannen worden opgesteld op basis van analyse van de uitkomsten van de Jeugdmonitor én door het gesprek aan te gaan met de jongeren en hun ouders. Dit project wordt in 2018, samen met (maatschappelijke) partners uitgevoerd.

Implementatie toekomstscenario Werkbedrijf De Bolder en het Sociaal Team

Op 16 februari 2016 heeft het college zich uitgesproken over het gewenste toekomstscenario voor Werkbedrijf De Bolder en het Sociaal Team Texel: Het ontwikkelen van een brede uitvoeringsorganisatie voor het sociaal domein. Deze ontwikkeling heeft tot doel de vragen van inwoners binnen het brede veld van het sociaal domein integraal te kunnen benaderen, en de ondersteuning aan deze inwoners zo optimaal mogelijk vorm te geven. Vanwege de integrale aanpak en om één loket voor de inwoner te realiseren, krijgen ook de Wmo-taken van Stichting Texels Welzijn een plek binnen de uitvoeringsorganisatie. In 2017 is het geschetste scenario verder uitgewerkt tot een implementatieprogramma. Dit programma wordt in 2018 uitgevoerd, zodat de gewenste uitvoeringsorganisatie gerealiseerd kan worden.

Het inrichten van een dergelijke uitvoeringsorganisatie heeft gevolgen voor onder andere personeel, organisatie en financiën en dient daarom een zorgvuldig proces te zijn.

Veiligheid op orde

Het Integraal Veiligheidsplan (2017) krijgt een vervolg in de vorm van een uitvoeringsplan voor het jaar 2018. Dit plan is momenteel in voorbereiding. Uitgangspunt is dat de uitvoering van het plan binnen de huidige begrotingskaders (formatie en budgetten) plaats kan vinden. Indien blijkt dat de beschikbare middelen niet toereikend zijn, worden er voorstellen gedaan om extra middelen aan te vragen of de ambitie bij te stellen. Integrale veiligheid tracht alle facetten van veiligheid bijeen te brengen in één beleid, waarbij de betrokkenen samenwerken aan een veiligere samenleving. Hierbij is van belang dat alle schakels in de veiligheidsketen goed op elkaar aansluiten en dat er een goede systematiek, samenhang en samenwerking is bij de ontwikkeling en uitvoering van dit beleid.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Met ingang van 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per taakveld* is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GGD Hollands Noorden	1.2 Openbare orde en Veiligheid 6.1 Toezicht kwaliteit kinderopvang en peutervoorzieningen 7.1 Volksgezondheid	Uitvoering inspectie kinderopvang. Bescherming en bevordering van de gezondheid, uitvoering gemeentelijk gezondheidsbeleid, goede jeugdgezondheidszorg (o.a. consultatiebureau) en preventie
Veiligheidsregio Noord Holland Noord	1.1 Crisisbeheersing en brandweer 7.1 Volksgezondheid	Brandweezorg (preventief en repressief), meldkamer, GHOR, risico & crisisbeheersing, Veiligheidshuis, ambulancezorg.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	1.2 Openbare orde en Veiligheid	Belangenbehartiging kustveiligheid (o.a.) vaarroutes, en noodvervoer via de lucht.

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Texel	Nederland
1.Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Bureau Halt	46,7	137,4
1.Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,4	2,3
1.Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	5,2	5,3
1.Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,5	3,3
1.Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	5,2	5,6
6.Sociaal Domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut-Kinderen in Tel	0,86	1,45
6.Sociaal Domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut-Kinderen in Tel	3,08	6,58
6.Sociaal Domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	65,0	65,8
6.Sociaal Domein	Achterstandsleerlingen	% 4 t/m 12 jarigen	Verwey Jonker Instituut-Kinderen in Tel	-	-
6.Sociaal Domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut-Kinderen in Tel	0,48	1,52
6.Sociaal Domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	1,36	4,13
6.Sociaal Domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	0,23	1,5
6.Sociaal Domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	8,6	10,7
6.Sociaal Domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	9,3	8,3
6.Sociaal Domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,0	1,9
6.Sociaal Domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	niet bekend	62

Doelenboom

2.1 Een veilige gemeente behouden

- 2.1.1 Openbare orde en veiligheid garanderen
 - 2.1.1.1 Met de partners in de veiligheidsketen samenwerken
 - 2.1.1.2 Strandvonderij Texel organiseren en uitvoeren
 - 2.1.1.4 Huidig niveau van sociale veiligheid behouden
 - 2.1.1.8 Dorpswacht inzetten
 - 2.1.1.9 Buurtpreventieteams onderzoeken
 - 2.1.1.10 Geluidsmetingen bij evenementen laten uitvoeren
- 2.1.3 Een efficiënte brandweerorganisatie bewerkstelligen

2.2 Deelname aan de samenleving stimuleren

- 2.2.1 Arbeidsparticipatie bevorderen
 - 2.2.1.1 Integratie van inburgeraars bevorderen
 - 2.2.1.2 Re-integratietrajecten inkopen
 - 2.2.1.6 Werkervaringsplaatsen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt creëren
- 2.2.2 Gesubsidieerde arbeid in de Wet Sociale Werkvoorziening uitvoeren
 - 2.2.2.3 Beschut werken vanuit de Participatiewet mogelijk maken
 - 2.2.2.4 Begeleiding met loonkostensubsidie vanuit de Participatiewet mogelijk maken
 - 2.2.2.5 Wettelijke taken voor de WSW en de Participatiewet uitvoeren
 - 2.2.2.6 Nieuwe productiemiddelen aanschaffen
- 2.2.3 Zorgzaamheid van de Texelse samenleving versterken
 - 2.2.3.2 Adviesraad Sociaal Domein faciliteren
 - 2.2.3.4 Wmo Algemene Welzijnstaken uitbesteden
 - 2.2.3.5 Antidiscriminatie bevorderen
- 2.2.4 Algemene voorzieningen bieden (Wmo)
 - 2.2.4.2 Algemeen maatschappelijk werk faciliteren
 - 2.2.4.3 Voedselbank ondersteunen
 - 2.2.4.5 Dorpshuizen en dorpscommissies faciliteren
 - 2.2.4.7 Subsidiebeleid herijken
- 2.2.5 Individuele Wmo-voorzieningen bepalen en bieden
 - 2.2.5.2 Hulp bij het huishouden faciliteren
- 2.2.8 Voor alle zorg- en welzijnsvragen toegankelijk
 - 2.2.8.1 Het Sociaal Team Texel optimaal inrichten en laten functioneren
 - 2.2.8.3 Uitvoeringsorganisatie Sociaal Domein inrichten
 - 2.2.8.4 Clientvolgsysteem Sociaal Team Texel door ontwikkelen

2.3 Iedereen op Texel een financieel bestaansminimum bieden

- 2.3.1 Structurele inkomensondersteuning bieden
- 2.3.2 Incidentele ondersteuning bieden
 - 2.3.2.1 Bijzondere bijstand verstrekken

2.4 Een goede volksgezondheid en een gezond milieu bevorderen

- 2.4.1 Gezonde leefstijl bevorderen
 - 2.4.1.4 Verslavingszorg uitvoeren
 - 2.4.1.5 Bewegen stimuleren
 - 2.4.1.6 Gemeentelijke nota gezondheidsbeleid herzien

2.5 Texelse jeugd veilig en gezond op laten groeien

- 2.5.1 Jeugd ontwikkelkansen bieden
 - 2.5.1.2 Kwaliteit kinderopvang instellingen controleren
 - 2.5.1.4 Jeugd op Texel behouden
- 2.5.2 Jongeren bij opgroeien ondersteunen
 - 2.5.2.3 Voorlichting over problemen bij opgroeien geven
 - 2.5.2.7 Nieuwe taken jeugdzorg uitvoeren
 - 2.5.2.8 Alcoholmatiging bij jongeren bevorderen en terugdringen drugsgebruik

Beleidsnota's en verordeningen

- [Structuurvisie 2020 "Texel op Koers" \(2009\)](#)
- [Strategische visie op de 3 transities en de transformatie binnen het Sociaal Domein Kop van Noord Holland \(2013\)](#)
- [Uitvoeringsdocument 3 Transities Sociaal Domein "Met Kop en schouders" \(2013\)](#)
- [3D Beleidsplan - Op weg naar een zorgzame samenleving \(2014\)](#)
- [Maatschappelijk beleidskader "Samen leven op Texel" \(2013-2017\) \(2012\)](#)
- [Verordening Adviesraad Sociaal Domein \(2015\)](#)
- [Algemene Subsidieverordening Texel 2016](#)
- [Uitvoeringsregeling subsidies Maatschappelijke Organisaties 2016](#)
- [Actieplan gezondheidsbeleid 2018: Vitaal Texel: gezond \(samen\)leven begint bij jezelf](#)
- [Zorg voor de jeugd op Texel \(2013\)](#)
- [Samen gezond op Texel \(2013\)](#)
- [Zorg voor de jeugd op Texel \(2013\)](#)
- [Kader mantelzorg- en vrijwilligerswerk 2016-2020 \(2016\)](#)
- [Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen \(2013\)](#)
- [Verordening tegemoetkoming kosten voorschoolse voorzieningen \(2014\)](#)
- [Beleidsplan Schuldhulpverlening 2017-2020 \(2017\)](#)
- [Uitvoeringsplan schuldhulpverlening \(2018\)](#)
- [Minimabeleid \(2015\)](#)
- [Verordening Jeugdhulp \(2016\)](#)
- [Verordening Maatschappelijke Ondersteuning \(2016\)](#)
- [Nadere regels Maatschappelijke ondersteuning \(2017\)](#)
- [Nadere regels Jeugdhulp \(2017\)](#)
- [Verordening Individuele Studietoelage en Individuele Inkomensvoorziening \(2015\)](#)
- [Afstemmingsverordening Participatiewet Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijke Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers \(IOAW\) en Inkomensvoorziening Oudere of gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandige \(IOAZ\) \(2018\)](#)
- [Verordening Tegenprestatie Participatiewet \(2015\)](#)
- [Verordening Participatiewet re-integratie en gesubsidieerde arbeid \(2018\)](#)
- [Instrumentarium Participatiewet](#)
- [Beleidsregels terugvordering, invordering en verhaal \(2016\)](#)
- [Privacyregeling Sociaal Team Texel \(2016\)](#)
- [Beleidsvisie Externe Veiligheid \(2014\)](#)
- [Damoclesbeleid gemeente Texel \(2018\)](#)
- [Beleidsregel toepassing Wet Bibob 2018](#)
- [Algemene plaatselijke verordening Texel \(2016, actualisatie 2018\)](#)
- [Integraal Veiligheidsplan](#)
- [Nota voorschoolse educatie 2019](#)
- [Regionaal beleidskader/actieplan Beschermd Wonen 2018 e.v. en regionale sluitende aanpak verwarde personen 2018 e.v.](#)

- [Verblijfsontzeggingsbeleid](#)
- [Verordening Individuele Studietoelage en Individuele Inkomensvoet \(2018\)](#)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Werkervaringsplaatsen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt creëren
Resultaat	Bij gemeentewerken zijn in eerste instantie in 2018 twee inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt aan de slag gegaan. Eerst via een werkervaringsplaats en later hebben deze medewerkers een jaarcontract aangeboden gekregen. Met deze aanpak wordt tevens geanticipeerd op de pensionering van verschillende medewerkers van gemeentewerken de komende jaren.

Prestatie	Uitvoeringsplan schuldhulpverlening opstellen
Resultaat	Het uitvoeringsplan schuldhulpverlening is op 20 maart 2018 door het college vastgesteld. In samenwerking met maatschappelijke partners wordt hier inmiddels uitvoering aan gegeven.

Prestatie	Plan van aanpak verwarde personen opstellen (regionaal)
Resultaat	Het regionale Plan van aanpak voor de aanpak van personen met verward gedrag is op 14 maart 2018 door de raad vastgesteld. In 2019 wordt dit verder opgepakt.

Prestatie	Opstellen gezondheidsbeleid 2017-2020
Resultaat	Het gezondheidsbeleid is op 23 mei 2018 door de gemeenteraad vastgesteld. In samenwerking met maatschappelijke partners wordt hier uitvoering aan gegeven.

Prestatie	Uitwerken van het toekomstscenario van De Bolder: ontwikkeling brede uitvoeringsorganisatie sociaal domein
Resultaat	De doelstelling van dit project is in 2018 bijgesteld naar het optimaliseren van de samenwerking. Begin 2019 is hierover advies uitgebracht en heeft het college besloten over de wijze van organiseren in het sociaal domein. De maatschappelijke en financiële opgaven binnen het sociaal domein staan hierin aan de basis. Voor de Bolder betekent dat er alternatieve toekomstscenario's worden ontwikkeld om de Bolder duurzaam in stand te houden.

Prestatie	Opstellen Plan van aanpak vernieuwing Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang (regionaal)
Resultaat	Het regionale Plan van aanpak Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang 'Thuis in de buurt' is op 14 maart 2018 door de gemeenteraad vastgesteld. Het plan van aanpak is uitgewerkt in een Actieplan Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang 2018-2019 welke op 31 juli 2018 door het college is vastgesteld en ter informatie is toegestuurd aan de raad.

Prestatie	Actualiseren van het dorpshuizenbeleid
Resultaat	Het dorpshuizenbeleid is opgenomen in het nieuwe coalitieprogramma 'Balans Brengen' en opnieuw geagendeerd op de Lange Termijn Planning. Uitvoering staat gepland in 2020.

Prestatie	Intrekken van de verordening op het verstrekken van alcoholvrije dranken en eetwaren
Resultaat	De verordening op het verstrekken van alcoholvrije dranken en eetwaren uit 1996 bleek achterhaald en is daarom op 21 februari 2018 ingetrokken.

Prestatie	Evalueren en actualiseren van de re-integratieverordening
Resultaat	De 'Verordening Participatiewet re-integratie en gesubsidieerde arbeid' is geëvalueerd. Deze evaluatie heeft tot enkele aanpassingen geleid van de verordening. De nieuwe verordening is op 18 april 2018 door de gemeenteraad vastgesteld.

Prestatie	Brandbeveiligingsverordening 2010 actualiseren
Resultaat	Vanwege invoering landelijke AMvB Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen, op 1 januari 2018, is de gemeentelijke Brandbeveiligingsverordening komen te vervallen. Onze oude Brandbeveiligingsverordening bevat geen onderwerpen die niet door de AMvB geregeld worden. De Brandbeveiligingsverordening is van rechtswege vervallen.

Prestatie	Onderzoeken van de mogelijkheden tot het in stand houden van het Pleegzorgfonds Noord-Holland
Resultaat	Het in stand houden van het Pleegzorgfonds op Provinciaal niveau is onderzocht en niet haalbaar gebleken. Samen met de regio Kop van Noord-Holland zijn alternatieven voor het fonds onderzocht. Dit bevindt zich in een afrondende fase. Besluitvorming volgt dan ook in 2019.

Prestatie	Herijken van het subsidie-instrument
Resultaat	In het eerste halfjaar van 2018 is het onderdeel 'Externe advisering' van het project afgerond. Hierbij is de nieuwe 'Verordening Adviescommissie Cultuurbeleid 2018' op 18 april 2018 vastgesteld. In de tweede helft van 2018 is gestart met het onderdeel 'Subsidiebeleidskaart', waarover ook op 10 oktober 2018 een RIB is verstuurd.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Uitvoeringsorganisatie Sociaal Domein inrichten
Resultaat	De doelstelling van dit project is in 2018 bijgesteld naar het optimaliseren van de samenwerking. Begin 2019 is hierover advies uitgebracht en heeft het college besloten over de wijze van organiseren in het sociaal domein. De maatschappelijke en financiële opgaven binnen het sociaal domein staan hierin aan de basis.

Prestatie	Geluidsmetingen bij evenementen laten uitvoeren
Resultaat	De gemeente Texel heeft verzocht aan de RUD NHN om in 2018 bij vijf evenementen geluidsmetingen te verrichten. Twee van de aangeven evenementen zijn niet door gegaan. Bij de evenementen Sompop, Sun Beats en Beach House werden de geluidsnormen tijdens de controle niet overschreden. In 2019 wordt dit op gelijke manier voortgezet.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 20-12-2017	Een verse maaltijd is een ouderenrecht
Resultaat	Ten aanzien van deze motie heeft het college op 10 juli 2018 een raadsinformatiebrief gestuurd waarin wordt toegelicht dat het voortbestaan van de keuken van de Gollards gegarandeerd is, waardoor er ook na de verbouwing van de Gollards de mogelijkheid blijft bestaan voor ouderen om samen te eten en om de maaltijden voor Tafeltje Dekje daar te bereiden. Daarnaast is er een project gestart om te onderzoeken of de maaltijden van Tafeltje Dekje gemaakt kunnen worden van Texelse producten. In 2019 wordt dit project verder uitgevoerd. Hier zijn onder andere Stichting Texels Welzijn, Omring, Texelse Kost en de gemeente bij betrokken.

Motie 21-02-2018	Sociale kredieten moeten veel socialer
Resultaat	Het college heeft de mogelijkheden onderzocht om sociale leningen te verstrekken in samenwerking met de Stichting Kerk en Minima. Hoewel de Stichting constructief heeft meegedacht over de mogelijkheden, is de conclusie dat ze hierin geen rol voor zichzelf zien. Het college onderzoekt andere mogelijkheden om de sociale kredieten socialer te maken. De raad is op 13 november 2018 geïnformeerd over de uitvoering van deze motie.

PROGRAMMA 3 MOOI EN GASTVRIJ TEXEL

1. Zorgtoerisme biedt kansen voor verblijfsrecreatie
2. Herijking en uitbreiding Nationaal Park
3. Onderzoek bekostiging behoud landschapselementen en infrastructuur in natuurgebieden
4. Planet De Koog

Dit programma gaat over het Texelse landschap, Planet Texel, recreatie en toerisme, ruimtelijke ordening, toezicht en handhaving, strandzaken en de dijkversterking.

Het unieke landschap zorgt er voor dat toeristen graag naar Texel komen. Een mooi landschap streelt de ogen van zowel inwoner als bezoeker en is daarmee een belangrijke pijler van het leef- en verblijfsgevoel. Planet Texel en de daaruit voortvloeiende Texel Principes geven inspiratie voor ontwikkeling met behoud of versterking van de Texelse kernwaarden. Op het gebied van recreatie en toerisme zijn 'sport' en 'zorg' speerpunten.

De tekst 'A. Ontwikkelingen en beleidskader' is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2018. In 'B. Wat hebben we gedaan' en 'C. Voorstellen: Resultaat' staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Recreatie en toerisme

De balans tussen toerisme en economie enerzijds en ecologie en landschap anderzijds staat onder druk. Investerings in het toerisme en haar voorzieningen zijn noodzakelijk voor behoud van toeristisch Texel.

De zorgmarkt verandert. Poliklinische zorg verhuist van centrale ziekenhuizen naar satellieten in de nabije omgeving. Toerisme met zorg biedt ook kansen voor de verblijfsrecreatie: enerzijds voor logies voor mensen die zorg behoeven en anderzijds de dagelijkse zorgvoorzieningen voor deze toeristen. Logiesverstrekkers spelen hierop in, binnen de reguliere verblijfsrecreatie, en vergroten tegelijkertijd de service.

Sporten en sportevenementen in een natuurlijke en rustige omgeving zijn sterk in opmars. Texel beschikt over natuurlijke karakteristieken die voor de (buiten)sporttoerist interessant zijn. Dit geeft kansen om meer sporttoeristen te verleiden naar het eiland toe te komen.

De manier waarop mensen informatie over Texel vergaren en het tijdstip waarop mensen besluiten naar het eiland te komen, wijzigt. Er is een toename van het gebruik van internet en lastminute boekingen.

Het Texelse landschap

Het aantal agrarische bedrijven neemt af door de schaalvergroting. Deze ontwikkeling heeft gevolgen voor het kleinschalige Texelse landschap. In het kader van 'Natuurontwikkeling Texel' worden de laatste maatregelen uitgevoerd waarna de inrichting van het Natuurnetwerk Nederland (EHS) op Texel klaar is.

De subsidies op het gebied van landschaps(elementen) nemen de komende jaren af waardoor schapenboeten, kolken en tuinwallen onvoldoende onderhouden kunnen worden en de kans bestaat dat ze vervallen of verdwijnen. Daarnaast staan de inkomsten uit schapenhouderij onder druk. Er wordt gezocht naar aanvullende vormen van inkomsten bijvoorbeeld uit (agro)toerisme, om een duurzame bedrijfsvoering te waarborgen.

Landelijk loopt er een herijking van de Nationale Parken. Er vindt een discussie plaats over de uitbreiding van het Texelse Nationaal Park met de Razende Bol en gebieden van Natuurmonumenten. Onderdeel bij deze discussie is hoe Texel zich met het Nationaal Park nog beter kan profileren.

Er is steeds minder budget beschikbaar bij de terrein beherende organisaties Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. Dit uit zich met name in het verminderde onderhoud van de aanwezige infrastructuur. Gezamenlijk worden oplossingen gezocht om beheer en onderhoud te kunnen blijven bekostigen.

In 2017 wordt het landschapsbeleid inclusief de bijbehorende financiering geactualiseerd. Vanaf 2018 vindt de uitvoering van het nieuwe beleid plaats. De focus bij het op te stellen landschapsbeleid ligt in het behouden van het voor Texel zo unieke landschap met zijn kenmerkende elementen als tuinwallen, kolken en schapenboeten op het gehele oude land van Texel en daarnaast de natuurvriendelijke oevers en de akkerranden in het Texelse cultuurlandschap. Gezamenlijk met De Lieuw worden oplossingen gezocht om het beheer en onderhoud te kunnen blijven bekostigen.

Goed onderhouden en fraai uitziend openbaar groen is belangrijk voor Texel. In het door de gemeenteraad in 2016 vastgestelde IBOR-Plan is dit verder (financieel) uitgewerkt. Vanaf 2017 is dit plan ingevoerd.

Ruimtelijke Ordening

De Ruimtelijke Ordening in Nederland gaat steeds meer uit van een integrale, gebiedsgerichte benadering. Dit is vertaald in een wetsvoorstel voor een nieuwe omgevingswet. Deze gaat naar verwachting in 2020/2021 in werking. De nieuwe werk- en denkwijze wordt nu al steeds meer toegepast. Het gaat daarbij om het beschouwen van ruimtelijke vraagstukken vanuit de samenhang van de verschillende onderwerpen, zoals natuur, milieu, landschap en veiligheid. Op Texel komt dit tot uiting door een integrale benadering van de Ruimtelijke Kwaliteit van plannen en projecten. De kernwaarden en het bijbehorende Beeldkwaliteitsplan functioneren hierbij als toetsingskader via het vastgestelde bestemmingsplan Buitengebied en de Texelprincipes zijn steeds meer een bron van inspiratie bij het maken en beoordelen van plannen. De Ruimtelijke Ordening is daarbij faciliterend voor de beleidsmatig wenselijke ontwikkelingen. Op het dossier Omgevingswet wordt samengewerkt met de andere Waddeneilandgemeenten en met de regio Kop van Noord-Holland.

Een Texelse werkgroep bekijkt wat nodig is om de invoering zo soepel mogelijk te laten verlopen. Mede vanwege alle geschetste ontwikkelingen, zoals de demografische ontwikkeling en de gevolgen daarvan, is het wijs om de structuurvisie Texel uit 2009, te analyseren en te evalueren. Daarbij wordt o.a. gekeken naar: Is wat daar staat nog actueel, zijn de geschetste oplossingen nog toereikend, missen er zaken, is de aanpak integraal genoeg als voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet?

Toezicht en Handhaving

Sinds april 2016 zijn de kwaliteitseisen voor Vergunningverlening Toezicht en Handhaving in de Wabo vastgelegd. Ook op Texel is hiervoor een verordening vastgesteld. Kern daarvan is dat de gemeente verantwoording aflegt over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de wettelijke taken in het Omgevingsrecht gerelateerd aan landelijke kwaliteitscriteria. Het jaar 2017 is een transitiejaar waarin de organisatie is ingeregeld op deze eisen. In 2017 is de keus gemaakt over de organisatie van het werk. De consequenties van deze keus worden zichtbaar in 2018. Elementen daarbij zijn capaciteit, opleidingsniveau, continuïteit, taakverdeling en taakafbakening met verbonden partijen zoals de RUD, Veiligheidsregio en politie (borging van middelen).

Dijkversterking

17 van de 27 kilometer Waddenzeedijk van Texel voldoet niet aan de normen. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) heeft een dijkversterkingsplan voor de gehele Waddenzeedijk opgesteld. De uitvoering hiervan vindt plaats van 2016-2020.

Samen met het project Prins Hendrik Zanddijk wordt ervoor gezorgd dat in 2020 de Texelse dijken weer aan de norm voldoen. De plannen en vergunningen voor de Prins Hendrik Zanddijk zijn in juli 2017 onherroepelijk geworden, start van de aanleg is voorzien medio 2018. Onderdeel daarvan is de toegankelijkheid van het gebied, onder andere door de aanleg van een voetpad en fietspad.

Het plan om in Oudeschild een coupure in de dijk aan te leggen, gaat niet door. In plaats daarvan wordt een voorstel uitgewerkt om een hellingbaan aan te leggen, zodat de dijkovergang voor iedereen eenvoudiger wordt. Een voorstel daartoe komt eind 2017 naar de raad.

Het NIOZ komt binnendijks te liggen, de voorlanddijk wordt versterkt tot primaire waterkering. De realisatieovereenkomst is op 6 september 2017 ondertekend door alle betrokken partijen: Ministerie van I&M, HHNK, NIOZ en gemeente Texel.

Strand

In 2017 wordt samen met de Vereniging van Strandexploitanten Texel de Strandnota geactualiseerd. Tegelijk is de provincie bezig met uitwerking van het Kustpact in een Toekomstverkenning Kust en zijn zowel het hoogheemraadschap (HHNK) als Rijkswaterstaat hun kustbeleid aan het herzien. Dat vergt de nodige afstemming, stroomlijning en belangenbehartiging. Bovendien is afgesproken om met alle betrokken partijen samen te bekijken hoe om te gaan met de kustafslag in het zuidwesten van het eiland (Paal 9 e.o.).

Planet De Koog

Zoals beschreven in het samenwerkingsakkoord 'Samen zelfstandig' heeft het dorpscentrum van De Koog voorrang gekregen bij de uitwerkingen van Planet Texel. 'Werk aan De Koog' is in september 2015 door de raad aangenomen en er is geld beschikbaar gesteld voor de uitvoering. Deze is direct gestart met de deelprojecten 'Dorpsstraat', 'Kop van Zuid', 'Rondje De Koog', 'Schoon en Heel' en enkele onderzoeks- en uitwerkingsprojecten. Dit eerste deel van Planet De Koog loopt tot maart 2018. In 2017 wordt bekeken hoe om te gaan met de periode daarna.

Het budget voor Planet De Koog is opgevoerd voor het investeringsfonds van De Kop Werkt! zodat minimaal de helft van de cofinanciering voor de eerste fase veilig gesteld is.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Met ingang van 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per taakveld* is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Regionale Uitvoeringsdienst Noord Holland Noord	7.4 Milieubeheer	Voert milieutaken voor de gemeente uit.
NV TESO	2.5 Openbaar vervoer	Goede bereikbaarheid van de gemeente cq het eiland.
Texel Airport NV	2.1 Verkeer en vervoer	Goede bereikbaarheid van de gemeente cq het eiland, extra verbindingsmogelijkheid in noodsituaties
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	2.3 Recreatieve havens 3.4 Economische promotie 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie 8.1 Ruimtelijke ordening	Samenwerking toepassing Convenant vaarrecreatie en kwaliteitsverbetering jachthavens Bevordering toerisme naar waddeneilanden in relatie tot werelderfgoedstatus waddengebied Samenwerken op het vlak van de Omgevingswet
Stichting VVV Texel Promotie	3.4 Economische promotie	Promotie Texel en bevordering toeristisch bezoek

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Doelenboom

3.1 Natuur op Texel in stand houden

- 3.1.1 Natuurbeheer op andere maatschappelijke functies afstemmen
 - 3.1.1.1 Beheeroverleggroep Natura 2000 faciliteren
 - 3.1.1.3 Aan het Overleg Nationaal Park deelnemen
 - 3.1.1.4 Weidevogels op Texel in stand houden

3.2 Het Texelse landschap behouden en ontwikkelen

- 3.2.1 Landschapsbeleidsplan uitvoeren
 - 3.2.1.1 Landschapselementen aanleggen en onderhouden
 - 3.2.1.2 Tuinwallen en kolken aanleggen en onderhouden
 - 3.2.1.4 Provinciaal Natuurbeheerplan monitoren
 - 3.2.1.5 Toegankelijkheid natuurgebieden waarborgen
 - 3.2.1.8 Ecologische hoofdstructuur inclusief Waalenburg, Hanenplas, Dorpszicht en Zeeburg afronden
 - 3.2.1.9 Werkbare beheerplannen Natura 2000 en Nationaal Park bewerkstelligen
 - 3.2.1.13 Vasthouden aan grenzen Natura 2000
 - 3.2.1.14 Kleinschalig Historisch medegebruik mogelijk houden
- 3.2.2 Dijkversterking zoveel mogelijk buitendijks uitgevoerd
 - 3.2.2.1 Zandige variant Prins Hendrikdijk uitvoeren
 - 3.2.2.2 Bij dijkversterking binnendijks ruimtegebruik beperken
 - 3.2.2.3 Verbinding dorp Oudeschild met haven herstellen
- 3.2.4 Het unieke Texelse landschap behouden

3.3 Openbaar groen beheren en verbeteren

- 3.3.1 Openbaar groen beheren
 - 3.3.1.1 Openbaar groen onderhouden
 - 3.3.1.2 Openbaar groen verbeteren
 - 3.3.1.6 Veiligheid bomen in windsingels controleren
 - 3.3.1.7 Vervolgacties na wettelijke verplichte boomcontrole uitvoeren
- 3.3.2 Speelplaatsen beheren
 - 3.3.2.1 Voldoende openbare speelplaatsen verzorgen

3.4 Recreatie faciliteren

- 3.4.1 Strand schoon en bereikbaar houden
 - 3.4.1.1 Strandnota uitvoeren
- 3.4.2 Toerisme kwalitatief en kwantitatief stimuleren
 - 3.4.2.4 Activiteiten in en rondom de Waddenzee stimuleren
 - 3.4.2.5 Zorgtoerisme stimuleren
 - 3.4.2.6 Regionale toeristische samenwerking stimuleren

3.5 Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van Texelse kernwaarden

- 3.5.1 Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen
 - 3.5.1.1 Bestemmingsplannen actualiseren
 - 3.5.1.2 Grond bij ontwikkeling van gebieden strategisch inzetten
 - 3.5.1.3 Dichtslibben van het landschap voorkomen
 - 3.5.1.4 Reparatieplan Bestemmingsplan Buitengebied maken
 - 3.5.1.5 Regeling Logies met Ontbijt uitvoeren
 - 3.5.1.6 Beeldkwaliteitsplan laten drukken en verspreiden
 - 3.5.1.7 Aan het kwaliteitscriteriaprotoocol VTH-taken voldoen
 - 3.5.1.8 Reparatieplan Bestemmingsplan Oudeschild maken
 - 3.5.1.9 Bestemmingsplan Uitbreiding bedrijventerrein Oudeschild maken
 - 3.5.1.10 Anticiperen op nieuwe Omgevingswet
 - 3.5.1.12 Kwaliteit uitvoering VTH-taken borgen
 - 3.5.1.13 Zendmastenbeleid actualiseren
 - 3.5.1.14 Structuurvisie evalueren en analyseren
- 3.5.2 Texelse kernwaarden behouden
 - 3.5.2.1 Commissie ruimtelijke kwaliteit een vergoeding verstrekken
 - 3.5.2.3 Taak Commissie Ruimtelijke Kwaliteit uitbreiden
 - 3.5.2.4 Welstandsnota actualiseren

Beleidsnota's en verordeningen

- Nota Verblijfsrecreatie (2016)
- [Structuurvisie Texel op koers 2020](#) (2009)
- [Aanwijzingsbesluit Natura 2000 Duinen en Lage Land van Texel](#) (2011)
- Beheerplannen N2000: Waddenzee, Noordzeekustzone en Texel (2016)
- [Beleidsnota Monumentenzorg Texel 2009](#)
- [Beleidskader Landschap en Cultuurhistorie Noord-Holland](#) (2006)
- [Natuurbeheerplan provincie NH](#) (jaarlijks)
- [Beleidsnotitie Natuur en Landschap Texel 2018](#)
- [Raadsbesluit structurele financiering landschapsbeleidsplan Texel](#) (2007)
- [Strandnota](#) (december 2007, juni 2009)
- [Beeldkwaliteitplan Bestemmingsplan Buitengebied](#) (2013)
- [Welstandsnota Texel \(2008\)](#)
- [Nota van uitgangspunten bestemmingsplan kernen](#) (2011)
- [Planet Texel](#) (2014)
- Dijkversterkingsplan Waddenzeedijk Texel (HHNK, 2015)
- [Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving](#) (2017)
- [Groenbeheerplan \(2018\)](#)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Strandnota actualiseren
Resultaat	In 2018 na diverse overleggen aan het einde van het jaar concept geschreven.

Prestatie	Opstellen landschapsbeleidsplan
Resultaat	Landschapsbeleidsplan is in maart 2018 door de raad vastgesteld.

Prestatie	Anticiperen op nieuwe Omgevingswet
Resultaat	De voorbereidingen voor de nieuwe Omgevingswet zijn gestart. De kadernotitie voor de nieuwe Omgevingsvisie is aangeboden aan de raad van februari 2019.

Prestatie	Bestemmingsplan Reparatieplan Den Hoorn
Resultaat	Vastgesteld 19 december 2019.

Prestatie	Onderdelen van Planet Texel nader uitwerken.
Resultaat	Werk aan De Koog is aanbesteed. Boekje 'Texel Principes' gemaakt en verspreid. Planet Texel verwerkt in duurzaamheidsbeleid en woningbouw (Tuunen).

Prestatie	Reparatieplan Bestemmingsplan Oudeschild maken
Resultaat	Besluitvorming raad 27 februari 2019.

Prestatie	Bestemmingsplan Den Burg actualiseren
Resultaat	Vastgesteld 19 december 2017; besluitvorming 27 februari 2019 over het herstelbesluit op 2 punten ivm de beroepsprocedure.

Prestatie	Aan het kwaliteitscriteriaprotoocol Vergunningen, Toezicht- en handhavingstaken (VTH) voldoen.
Resultaat	Dit is een continu proces. In maart 2017 heeft de raad de Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving vastgesteld. Ook in 2017 heeft het college een visie vastgesteld voor de vergunningverlening, toezicht en handhaving voor de periode 2018-2022. Jaarlijks wordt er een uitvoeringsprogramma VTH gemaakt en een jaarverslag. In 2018 is een uitvoeringsprogramma vastgesteld door het college. Het jaarverslag over 2018 wordt binnenkort aan het college voorgelegd. In het jaarverslag wordt opgenomen of aan het kwaliteitsprotocol wordt voldaan. Wanneer dat niet het geval is, wordt toegelicht wat daar de reden van is.

Prestatie	Zandige variant Prins Hendrikdijk mogelijk maken (toegankelijkheid)
Resultaat	Zanddijk is aangelegd, toegankelijkheid is gewaarborgd middels fiets- en wandelpad. Financiering fietspad geregeld. Natuurbeheer is naar SBB.

Prestatie	Coupure Oudeschild (hellingbaan als alternatief)
Resultaat	Coupure en ook hellingbaan worden niet uitgevoerd. Er wordt gewerkt aan de realisatie van een iconische trap over de nieuwe dijk.

Prestatie	Bestemmingsplan De Waal actualiseren
Resultaat	Vastgesteld 11 juli 2018.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Kwaliteit uitvoering VTH-taken borgen
Resultaat	In het nog op te stellen jaarverslag VTH over 2018 wordt specifiek op het verbeterplan en de resultaten in gegaan. Zowel bij het onderdeel Vergunningen als het onderdeel Toezicht & Handhaving zijn in 2018 medewerkers in vaste dienst aangesteld en zijn medewerkers ingehuurd. Hiermee is de capaciteit ingezet waarvan in het uitvoeringsprogramma VTH 2018 werd uitgegaan. Deze inzet is binnen de budgettaire kaders gebleven. De toezichtzaken op grond van de Drank- en Horecawet zijn uren zijn onderbracht bij de toezichthouders/BOA's van de afdeling Gemeentewerken. Hiervoor zijn uren geraamd. De uitvoering van het verbeterplan is een meerjarig traject en zal in 2019 doorlopen.

Prestatie	Taak Commissie Ruimtelijke Kwaliteit uitbreiden
Resultaat	De taken van de commissie Ruimtelijke kwaliteit zijn uitgebreid.

Prestatie	Welstandsnota actualiseren
Resultaat	Project om de welstandsnota te actualiseren is gestart, afronding in 2019.

Prestatie	Zendmastenbeleid actualiseren
Resultaat	Doorgeschoven naar 2019 i.v.m. nieuwe ontwikkelingen: uitrol 5G netwerk.

Prestatie	Structuurvisie evalueren en analyseren
Resultaat	Vormt onderdeel van de nieuwe omgevingsvisie. Evaluatie structuurvisie vindt in de eerste helft van 2019 plaats.

Prestatie	Weidevogels op Texel in stand houden
Resultaat	Agrarische Natuurvereniging De Liew heeft een pilot uitgevoerd. De resultaten hiervan zullen in 2019 gepresenteerd worden.

Prestatie	Kleinschalig Historisch Medegebruik expliciet toevoegen aan de doelenboom
Resultaat	Dit punt is toegevoegd aan de doelenboom

Initiatief voorstellen en moties

Motie 24-05-2017	Zandige dijkversterking: tégen hekken, vóór toegankelijkheid
Resultaat	De Prins Hendrik Zanddijk zal ontsloten worden door zowel een fietspad als een wandelpad. Daarnaast is het standpunt zoals verwoordt in de motie meermaals onder de aandacht gebracht bij zowel de Provincie als het Hoogheemraadschap.

Motie 20-12-2017	Grip op Grond
Resultaat	De motie is in 2018 uitgevoerd.

Motie 20-12-2017	Meer sturing op beeldkwaliteit
Resultaat	Is afgerond in 2018.

Motie 21-02-2018	De Waddeneilanden natuurlijk aan tafel bij gesprek over beheerautoriteit Waddenzee
Resultaat	Via GR De Waddeneilanden zitten wij aan tafel bij dit proces.

Motie 14-03-2018	Bewaak ons karakteristieke microreliëf
Resultaat	Uitgevoerd in 2018; vormt onderdeel van (gebieds)toezicht.

Motie 19-09-2018	Bescherming windsingels en borgen herplant bij bouwprojecten
Resultaat	Nog niet gestart, wordt in 2019 uitgevoerd.

PROGRAMMA 4 TEXEL WERKT!

1. Daadwerkelijke ontwikkeling haven Oudeschild
2. Regionale samenwerking De Kop Werkt
3. Versterken werkgelegenheid.

Dit programma gaat over de Texelse economie. Verbreding van de economische sectoren was het speerpunt. De werkgelegenheid in deze sectoren blijft behouden en is enigszins verruimd. Samen met het ondernemend middenveld (denktanks) zijn diverse economisch gerelateerde visies vastgesteld. In de komende jaren worden deze visies uitgewerkt. Voorbeelden zijn uitbreidingsgebieden voor bedrijvigheid, optimaliseren van de winkelcentra zodat ze aantrekkelijk blijven voor inwoners en gasten en nieuwe activiteiten in de Texelse havens.

De tekst 'A. Ontwikkelingen en beleidskader' is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2018. In 'B. Wat hebben we gedaan en 'C. Voorstellen: Resultaat' staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Demografie: Werkgelegenheid (arbeidsplaatsen en beroepsbevolking) zijn van belang,

Trends en Ontwikkelingen laten voor de komende periode het volgende beeld zien:

Inwoners	Huis-houdens	Woningen	Woning-bezetting	0-19	20-67 Beroeps-bevolking	65+	75+	Leerlingen
↓	↓	↑	↓	↓	↓	↑	↑	↓

De arbeidsmarkt is aan het veranderen. Er is steeds meer sprake van globalisering, robotisering en nieuwe technologieën. Dit vergt van ondernemers investeringskracht en innovatief vermogen.

Daarnaast is er sprake van een afnemende bevolking en vergrijzing en ontgroening met als gevolg een afnemende beroepsbevolking. Deze zaken gezamenlijk vergen van de overheid een faciliterend kader om de werkgelegenheid te behouden en te versterken.

Er is ook een trend naar lokale en kleinschalige bedrijven en voorzieningen en producten. Omdat dit ook kansen voor de werkgelegenheid biedt, moet hiervoor expliciet ruimte worden geboden.

Door schaalvergroting neemt het aantal bedrijven en daarmee de werkgelegenheid in de landbouw en visserij af. In algemene zin is op te merken dat de werkgelegenheid in de zorgsector en toeristische sector nog wel toekomstperspectief biedt; kijkende naar de afnemende beroepsbevolking in aantallen ontstaat in de zorgsector mogelijk zelfs een tekort aan medewerkers in relatie tot een stijgende zorgvraag. Het aantal ZZP-ers - in alle economische sectoren - neemt op Texel toe.

Denktank

Om meer integraal te werken wordt intensief samengewerkt op allerlei terreinen met zowel het maatschappelijk middenveld als andere overheden. Dit gebeurt in de vorm van denktanks (werkgroepen).

Dorpscentra behoren visitekaartjes te zijn

In tegenstelling tot veel plaatsen in Nederland is er op Texel nauwelijks sprake van leegstand.

Het is nog steeds mogelijk in vrijwel alle dorpen voorzieningen zoals een supermarkt in stand te houden. Dit draagt bij aan de leefbaarheid in de dorpscentra.

Nederland komt uit een economische dip en gaat een periode van economische groei en koopkrachtstijging tegemoet. Dat betekent ook iets voor de aanbodzijde: er is ruimte voor kwalitatief goede plannen.

Ondernemersfonds Den Burg

Op verzoek van Winkelhart Den Burg worden de mogelijkheden voor een ondernemersfonds onderzocht. De gedachte achter een ondernemersfonds is om een financiële positie te creëren waar alle ondernemers in Den Burg aan meedoen. Een bijdrage die ze zelf via gemeentelijke belastingen opbrengen en die hen ter beschikking wordt gesteld om investeringen te doen. Het vrijblijvende karakter van een vrijwillige contributie aan een ondernemersvereniging is daarmee verleden tijd. Hierdoor kunnen er lange termijn plannen worden gemaakt.

Een ondernemersfonds is voor de gemeente budgettair neutraal. Eventuele gemeentelijke implementatiekosten worden uit het fonds bekostigd. De ondernemersvereniging vraagt de gemeenteraad hiervoor een belasting in te voeren; een belasting die alleen door de ondernemers in Den Burg wordt betaald. Het onderzoek naar de mogelijkheden hiertoe zijn in de zomer van 2017 gestart en in oktober 2017 zijn afgerond. Een separaat belastingvoorstel wordt in november of december 2017 aan de gemeenteraad voorgelegd.

Bedrijventerreinen

Het is belangrijk nieuwe bedrijvigheid aan te trekken. Die kunnen zich vestigen op bestaande of nieuwe bedrijventerreinen. Nu de strategische visie bedrijventerreinen in april 2017 is vastgesteld, kan worden ingezet op herstructurering van bestaande terreinen en uitgifte extra bedrijvenareaal. Hiermee faciliteren we in behoud en groei van de werkgelegenheid.

Haven Oudeschild

Noodzakelijk is de haven toekomstbestendig te maken. Dat gebeurt door de haven meer duurzaam te ontwikkelen. Ook in 2018 wordt de haven op diepte gehouden door het uitvoeren van het reguliere baggerwerk. Dit onderhoudsbaggerwerk wordt uitgevoerd volgens een nieuwe contract met een looptijd van minimaal 5 jaar. De in 2017 gewenste verbetering van de walstroomvoorzieningen worden in 2018 opgepakt. Het voorstel hiertoe, inclusief krediet, wordt separaat eind 2017 / begin 2018 aangevraagd.

Het rijk kan de jaarlijkse bijdrage voor personeel, beheer en onderhoud eenzijdig vanaf 2019 afkopen. Dit kan grote financiële gevolgen hebben voor de exploitatie voor de haven. Daarom is er in het 4e kwartaal 2017 gestart met het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan (inclusief een eventuele drijvende steiger). Dit onderhoudsplan is de basis om een meerjarenbegroting (er ontstaat inzicht in de financiële consequenties) voor de haven op te baseren. De wens van een multifunctionele steiger, past tevens binnen een duurzame haven.

Texel digitaal

Voor een goede werkgelegenheid en dienstverlening zijn snelle digitale verbindingen noodzakelijk. Met name in het buitengebied van Texel lopen de ontwikkelingen achter bij de behoeften die er zijn. Samen met Stichting Glasvezel Texel zijn de mogelijkheden en financiële haalbaarheid in 2016 en 2017 onderzocht. Gebleken is dat met het project een totaalbedrag van € 3,8 miljoen euro is gemoeid. Het grootste gedeelte hiervan wordt door Kabeltex gefinancierd (€2,84 miljoen). Stichting heeft een bijdrage toegezegd van € 320.000, de gemeente Texel wordt gevraagd een bedrag van € 640.000 bij te dragen. Als de gemeente dit bedrag bijdraagt, is het project financieel rond en kan de uitvoering op korte termijn gestart worden waardoor 1.050 percelen in het buitengebied worden voorzien van glasvezel.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Met ingang van 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per taakveld* is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
NV Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord	3.1 Economische ontwikkeling	Versterking van de economie in de regio Noord-Holland-Noord, in de subregio De Kop Werkt en expliciet voor Texel.
Stichting VVV Texel Promotie	3.4 Economische promotie	Door promotie zorgen dat er veel toeristen naar Texel komen, zodat de werkgelegenheid in de toeristische sector op peil blijft.
NV TESO	2.5 Openbaar Vervoer	De gemeente vindt het belangrijk dat Texel goed bereikbaar is voor werknemers
Texel airport N.V.	2.1 Verkeer en Vervoer	De gemeente vindt het belangrijk dat Texel goed bereikbaar is voor economische activiteiten
BV NIOZ Haven	2.4 Economische havens en waterwegen 3.1 Economische ontwikkeling	Continuïteit en openbaarheid van de haven waarborgen. Kennispolder 't Horntje via de haven verder ontwikkelen. Stichting Koninklijk NIOZ voor Texel behouden. Doordat de haven een meerwaarde voor de kennispolder heeft, kan de Texelse economie zich in algemene zin ontwikkelen.
Coöperatie Texel Energie	3.4 Economische promotie	Inkopen, verkopen en produceren van duurzame energie.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	2.4 Economische havens en waterwegen	Gemeenschappelijke waddeneilandbelangen behartigen door onder andere richting andere overheden standpunten uit te dragen, samen te werken op beleids- en beheersaspecten.

*) Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Als er in deze programmabegroting voorstellen zijn opgenomen waarbij een verbonden partij betrokken is, wordt dit ook specifiek in het voorstel beschreven.

Beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Texel	Nederland
3.Economie	Funcitiemenging	%	LISA	55,1	52,1
3.Economie	Bruto Gemeentelijk Product	Verhouding tussen verwacht en gemeten product	Atlas voor Gemeenten	56	100
3.Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	221,7	134,0
6.Sociaal Domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	LISA	921,9	744,0

Doelenboom

4.1 Een gezonde en brede economie stimuleren

- 4.1.1 Werkgelegenheid behouden en waar mogelijk bevorderen
 - 4.1.1.1 De werkgelegenheid vergroten in de diverse economische sectoren
 - 4.1.1.2 De werkgelegenheid in de sector kenniseconomie stimuleren
- 4.1.2 Economische activiteiten die voor Texel van belang zijn stimuleren
 - 4.1.2.1 Actiepunten uit “Richting voor economie” uitvoeren
 - 4.1.2.2 Regionale uitvoeringsagenda “De Kop werkt!” uitvoeren
 - 4.1.2.3 Toeristische arrangementen aan het Texelvignet koppelen
 - 4.1.2.4 Leegstand en strijdig gebruik van bedrijventerreinen tegengaan
 - 4.1.2.7 Uitvoering geven aan de afspraken uit de Kop Werkt
 - 4.1.2.8 Deelname Leaderprogramma 2015-2020
- 4.1.3 Ondernemerschap in eigen omgeving stimuleren
 - 4.1.3.2 Inwoners en ondernemers hun omgeving in laten richten
 - 4.1.3.3 Onderzoek om te stimuleren dat jonge technisch opgeleide VMBO-ers en MBO-ers zich op Texel gaan vestigen verricht
 - 4.1.3.4 Uitvoering resultaten onderzoeksrapportage verbreding huidige onderwijs aanbod met mbo- en hbo-onderwijs en stageplaatsen toegevoegd
 - 4.1.3.5 Inzetten op het aantrekken van nieuwe bedrijven naar Texel, die als bedrijfsdoel hebben: verduurzaming van de samenleving
 - 4.1.3.7 Stimulering economische projecten
- 4.1.4 Visserij behouden en Havenactiviteiten stimuleren
 - 4.1.4.1 Het maritiem beleidsplan vaststellen
 - 4.1.4.2 Haven Oudeschild exploiteren
 - 4.1.4.4 Externe inhuur voor meerjarenonderhoudsplan haven Oudeschild
 - 4.1.4.7 Walstroomvoorziening aanleggen
- 4.1.5 Voldoende ruimte voor bedrijfsvestigingen verzorgen
 - 4.1.5.1 Ruimte voor bedrijven behouden en creëren
 - 4.1.5.2 Bedrijventerrein Oudeschild fase 3 uitbreiden
- 4.1.6 Texel Digitaal
 - 4.1.6.1 Constante digitale verbindingen
 - 4.1.6.2 Aan aanleg glasvezel buitengebied Texel bijdragen

Beleidsnota's en verordeningen

- [Structuurvisie Texel op Koers 2020](#) (2009)
- [Regionale visie Bedrijfsterreinen](#) (2006)
- [Richting voor Economie, geef ruimte](#) (2011)
- [Verkenning haven Oudeschild](#) (2014)
- [Regionale Detailhandelsvisie](#) (2012)
- [Nota Verblijfsrecreatie \(2016\)](#)
- [Retailvisie \(2016\)](#)
- [Regionale retailvisie \(2018\)](#)
- [Regionaal Ambitiedocument Kop van Noord-Holland](#) (2016)
- [Afwegingskader voor havens Oudeschild en NIOZ : welke maritieme ontwikkelingen zijn mogelijk \(ipv Maritiem Beleidsplan\)](#) (2017)
- [Strategische visie bedrijventerreinen \(2017\)](#)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Havenafvalbeleidsplan maken
Resultaat	Het havenafvalplan is opgesteld en goedgekeurd door het ministerie van Infra en Milieu.
Prestatie	Texel propageren als 'proeftuin' voor natuur, water, duurzame energie en kennis
Resultaat	Voortdurend proces, waarin zowel bij universiteiten en hogescholen, als bij bedrijven en overheden dit beleid wordt uitgedragen. Het 'Tested on Texel' concept heeft hierdoor bekendheid en dat levert aandacht, projecten en financiering op.
Prestatie	Opstellen meerjarenonderhoudsplan Haven Oudeschild
Resultaat	Het MJOP is nagenoeg gereed, de financiële vertaling wordt in het eerste kwartaal van 2019 verwacht.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Bedrijventerrein Oudeschild fase 3 uitbreiden
Resultaat	Bestemmingsplan is op 21 februari 2018 vastgesteld. Er is beroep ingesteld. Zitting hierover is nog niet geweest.
Prestatie	Aan de aanleg van glasvezel in het buitengebied Texel bijdragen
Resultaat	Bijdrage is toegezegd, uitvoering is in volle gang.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 12-07-2017	Pulvisserij moet blijven
Resultaat	Samen met de visserij sector heeft het college op meerdere momenten en bij meerdere gelegenheden inspraak gegeven op het Europese standpunt dat er niet meer met de pulskor gevist mag worden. Er zijn diverse contacten met de minister geweest. Het besluit is desastreus voor de Nederlandse en daarmee Texelse visserij. Ook het Bestuurlijk Platform Visserij (BPV) heeft geijverd om dat voorgenomen besluit van tafel te krijgen. Als gemeente zijn wij lid van het BPV. Alle inspanningen hebben helaas niet tot een ander standpunt geleid. Hoewel het volgende verder reikt dan de zichtlijn van 2018, melden wij toch nog het volgende: Begin 2019 zijn nu twee ontwikkelingen actueel: - inbreukprocedure, waarbij de EU de Nederlandse regering met boetes sommeert te stoppen met deze visserijvorm. Dmv de inbreukprocedure kunnen EU lidstaten verplicht worden Europese regelgeving alsnog goed en volledig toe te passen. - in het kader van de Brexit worden afspraken gemaakt over het vissen in Britse en overige Europese wateren.

PROGRAMMA 5

TOEKOMST VOOR DE JEUGD

1. Uitvoeren Nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg
2. Ontwikkeling Onderwijs Centrum Texel
3. Bestuursopdracht Arbeidsmarkt en Onderwijs, De Kop Werkt!

Dit programma gaat over het onderwijs op Texel. Een zo breed mogelijk aanbod van kwalitatief goed onderwijs is belangrijk voor kinderen. Onderwijs verruimt de sociale contacten en vergroot de kansen op de arbeidsmarkt. Goed onderwijs draagt bij aan de aantrekkelijkheid van Texel als woon- en werkeland. Schoolbesturen voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs zorgen samen voor goed primair en voortgezet onderwijs. De gemeente faciliteert waar mogelijk initiatieven om dit doel te ondersteunen. De gemeente heeft wettelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting. De gemeente ziet haar taak ruimer, bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van middelen voor vakleerkrachten en logopedie voor het primair onderwijs. Het lokaal onderwijsbeleid geeft hier sturing aan. Er gebeurt meer voor de jeugd dan onderwijs. Jeugdhulpverlening en jeugdgezondheidszorg zijn opgenomen in programma 2. Werkgelegenheid, sport/cultuur en wonen vallen onder programma 4, 6 en 8.

De tekst 'A. Ontwikkelingen en beleidskader' is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2018. In 'B. Wat hebben we gedaan en 'C. Voorstellen: Resultaat' staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Het aantal leerlingen neemt af: ontgroening. Deze ontwikkeling heeft een sterke invloed op het onderwijs. De terugloop van het aantal leerlingen is van invloed op het aantal scholen. Daarnaast is het op een kleinere school een grote uitdaging om tóch een breed aanbod van kwalitatief goed onderwijs te bieden. Kernbegrip voor de komende jaren is samenwerking. Texelse kinderen moeten op het eiland vinden wat ze nodig hebben. Maatschappelijke partners zoals bso/kinderopvang, sportverenigingen, cultuurinstellingen, scholen en gemeente slaan de handen ineen om tot slimme samenwerkingsverbanden/netwerken te komen. Aan de hand van de volgende documenten wordt uitvoering gegeven aan de ambities uit de Structuurvisie Texel op Koers 2020:

- de onderwijsvisie 'Passend Thuis nabij Onderwijs op Texel' (basisonderwijs) en het 'Contourendocument Ontwikkeling Onderwijs Texel' (waaronder Onderwijs Centrum Texel);
- de nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg (voortgezet onderwijs).

Bestuursopdracht Arbeidsmarkt en Onderwijs, De Kop Werkt!

Samen met de andere gemeenten en de provincie wordt geparticipeerd in deze bestuursopdracht. Deze heeft als doel de verwachte mismatch tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in 2020 op te heffen.

De concrete acties zijn: dataverzameling en data-analyse van de arbeidsmarkt, per sector plannen beschrijven hoe de mismatch wordt opgeheven, carrière-evenementen houden om jongeren te interesseren en aandacht te vestigen op De Kop als aantrekkelijke arbeidsregio, beoordelen of een Studiebedrijf (naar voorbeeld van de Duurzaamheidsfabriek in Dordrecht) wenselijk en mogelijk is, opzetten van een campagne arbeidsmarktcommunicatie om De Kop aan te prijzen.

De financiële dekking van de uitwerking van deze bestuursopdracht zit in het Investeringsplan De Kop Werkt! en is formeel geaccordeerd door de vier gemeenten met betrekking tot jaarschijf 2017 De Kop Werkt!.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Met ingang van 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per "taakveld)" is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GR De Waddeneilanden	Onderwijs	In stand houding onderwijs.

)* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Als er in deze programmabegroting voorstellen zijn opgenomen waarbij een verbonden partij betrokken is, wordt dit ook specifiek in het voorstel beschreven.

Beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Texel	Nederland
4.Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	0,50	2,01
4.Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	20,52	26,88
4.Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Ingrado	2,4	2,0

Doelenboom

5.1 Goed onderwijs faciliteren

- 5.1.1 Primair en voortgezet onderwijs huisvesten
 - 5.1.1.1 Meerjaren integraal huisvestingsplan voor scholen opstellen ter uitvoering Visie Passend Thuis nabij Onderwijs (huisvestingsdeel visie)
 - 5.1.1.2 Integraal huisvestingsplan scholen uitvoeren
 - 5.1.1.3 Ontwikkelen Onderwijscentrum Texel
- 5.1.2 Onderwijsaanbod behouden en verbreden
 - 5.1.2.7 Nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg uitvoeren
 - 5.1.2.9 Visie Thuis nabij onderwijs uitvoeren
 - 5.1.2.10 Uitkomsten onderzoek verbreding huidig onderwijsaanbod met mbo- en hbo-onderwijs en stageplaatsen uitvoeren
 - 5.1.2.14 Gebouw OSG adequaat onderhouden
- 5.1.3 Medebewindstaken onderwijs uitvoeren
 - 5.1.3.1 De gemeentelijke leerplichttaken uitvoeren
 - 5.1.3.2 Voortijdig schoolverlaten voorkomen
 - 5.1.3.3 Verordening Leerlingenvervoer gemeente Texel 2009 uitvoeren
 - 5.1.3.4 Verordening Toelage Uitwonende Studenten gemeente Texel 2010
- 5.1.4 Goed onderwijs faciliteren
 - 5.1.4.1 Een breed en gezond onderwijsaanbod faciliteren
- 5.1.6 Speciale school voor basisonderwijs op Texel behouden
 - 5.1.6.1 Speciale school voor basisonderwijs co financieren
- 5.1.7 Volwasseneneducatie aanbieden
 - 5.1.7.1 In samenwerking met gemeenten in de Kop van Noord-Holland een zo breed mogelijk aanbod sociale redzaamheid bewerkstelligen

Beleidsnota's en verordeningen

- [Structuurvisie Texel op koers 2020](#) (2009)
- [Nota toekomstvisie OSG De Hogeberg](#) (2014)
- [Visie op onderwijs 'Passend Thuis nabij Onderwijs' op Texel](#) (2013)
- [Procesplan Ontwikkeling Onderwijs Texel](#) (2015)
- [Contourendocument Ontwikkeling Onderwijs Texel](#) (2016)
- [Notitie Versterking Beroepsonderwijs op Texel](#)
- [Adviesrapport 'Matchpunt TX, maak werk van je studie'](#) (2016)
- [Beleidsnota motorische remedial teaching](#) (2011)
- [Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel](#) (2016)
- [Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid](#) (2001)
- [Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs](#) (2009)
- [Verordening leerlingenvervoer gemeente](#) (2014)
- [Verordening Toelage Uitwonende Studerenden](#) (2010)
- [Ambtsinstructie leerplichtambtenaar](#) (2006)
- [Verordening samenwerkingsverband](#) (2013)
- Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg uitvoeren
Resultaat	De OSG is per 1 oktober 2018 verzelfstandigd. De Prestatieafspraken Nota Toekomstvisie 2017-2018 zijn verantwoord in mei 2018. Hierbij is ook inzicht gegeven in de besteding middelen Nota Toekomstvisie voor 2018-2019.

Prestatie	Integraal huisvestingsplan basisonderwijs Texel / Onderwijs Centrum Texel
Resultaat	De gemeenteraad heeft in november 2018 besloten over te gaan tot de realisatie van een vrijstaand Onderwijs Centrum Texel.

Prestatie	Visie Passend Thuis nabij Onderwijs op Texel uitvoeren (onderwijskundig deel)
Resultaat	De basis voor de onderwijskundige samenwerking ligt vast in de Samenwerkingsovereenkomst Scholengroep Texel (2017). Nadere uitwerking is i.v.m. met de doorstart OCT verplaatst naar 2019 en is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de betrokken schoolbesturen.

Prestatie	Vervolg Kansen voor verbreding (beroeps)onderwijs/Rapportage Matchpunt TX
Resultaat	In 2018 zijn de leerwerktrajecten fietstechniek en groen gestart. Verder is de pilot koksopleiding (leren wonen en werken op Texel) opgezet.

Prestatie	Wijziging verordening materiële financiële gelijkstelling
Resultaat	Is van 2018 verplaatst naar 2019 (reeds als zodanig opgenomen in LTP).

Prestatie	Intrekken Subsidieverordening godsdienst- en vormingsonderricht
Resultaat	De verordening is ingetrokken.

Prestatie	Aanpassing Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel
Resultaat	Er was door de VNG een wijziging voorzien voor 2018, deze is vertraagd en wordt verwacht in 2019 (reeds als zodanig opgenomen in LTP).

Verzelfstandiging OSG De Hogeberg.

OSG De Hogeberg is vanaf 1 oktober 2018 verzelfstandigd. Tot en met 30 september 2018 viel de verantwoordelijkheid voor de OSG onder de gemeenteraad. Vanaf 1 oktober 2018 ligt de verantwoordelijkheid bij de Rector-Bestuurder en de Raad van Toezicht (RvT). De Rector-Bestuurder heeft het jaarverslag over het hele jaar opgemaakt. De RvT stelt het jaarverslag/de jaarrekening 2018 vast. Het jaarverslag/de jaarrekening van de OSG De Hogeberg zal ter informatie aan de gemeenteraad worden toegezonden. De feitelijke overdracht heeft in 2018 plaatsgevonden. Vanaf 2018 worden de cijfers van OSG De Hogeberg niet meer geconsolideerd in de jaarrekening van de gemeente. In de begroting 2018 van de gemeente zijn de cijfers van de OSG nog wel opgenomen.

C. Voorstellen: Resultaat

Dit programma heeft geen voorstellen.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 12-07-2017	Texelse jeugd verdient meer geluk!
Resultaat	De strekking van deze motie is betrokken bij de uitwerking van het IJslands Model. Dit project richt zich op het terugdringen van middelengebruik onder jongeren (roken, alcohol en drugs) en heeft een looptijd tot en met 2021.

Motie 19-09-2018	Een onderzoek waard: het OCT als zelfstandig, losstaand gebouw
Resultaat	De gemeenteraad heeft in november 2018 besloten tot realisatie van een vrijstaand OCT.

PROGRAMMA 6

SAMEN BELEVEN EN BEWEGEN

1. Texel buitensporteiland!
2. Uitvoering sport, cultuur en erfgoednota's
3. Onderwaterarcheologiebeleid in werking

Het programma “Samen beleven en bewegen” gaat over cultuur, erfgoed, evenementen en sport. Het lokale aanbod van kunst en cultuur, het verenigingsleven, beeldende en uitvoerende kunsten en ook culinaire cultuur (lokale producten) wordt gestimuleerd. Iedereen kan mee doen, actief of passief, arm of rijk. Evenementen (cultureel, sportief, culinair) dragen bij aan beleven en bewegen op Texel. Texel kent een groot aantal actieve sport- en cultuurverenigingen. Er zijn binnen- en buitenaccommodaties voor de diverse sporten en diverse voorzieningen voor cultuur. Cultuur, evenementen en sport zijn belangrijk voor de Texelse samenleving. Cultuur beleven geeft verdieping en inzicht. Het draagt samen met sport en evenementen bij aan de verdere versteviging van het imago van Texel als een aantrekkelijke woon- en werkgemeente en vakantiebestemming.

De tekst ‘A. Ontwikkelingen en beleidskader’ is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2018. In ‘B. Wat hebben we gedaan en ‘C. Voorstellen: Resultaat’ staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Demografische ontwikkelingen, zoals ontgroening en vergrijzing, hebben invloed op de vraag en het aanbod van cultuur, evenementen en sport op Texel. Verenigingen en organisaties waar activiteiten voor de jeugd een grote rol spelen, krijgen de komende jaren te maken met een afnemend deelnemers- en ledenaantal. De behoefte aan activiteiten voor ouderen neemt toe. Ook raken beleidsterreinen meer met elkaar verweven, bijvoorbeeld sport, onderwijs en zorg.

Erfgoed

Op Texel wordt steeds meer de verbinding gelegd tussen de waarde van het (gebouwde) erfgoed en het landschap waarin dit zijn plek heeft. Erfgoed is een inspiratie voor nieuwe ontwikkelingen. De gemeente Texel gaat van een objectgerichte benadering naar een gebiedsgerichte benadering. In diverse discussies en nota's is hierop de nadruk gelegd (Structuurvisie en Planet Texel). Archeologie (land en onderwater) draagt bij aan het verhaal over de geschiedenis van Texel. In de Erfgoednota worden de verschillende onderdelen (landschap, monumenten, archeologie en het maritiem erfgoed) binnen het erfgoed met elkaar verweven. Steeds meer taken op het gebied van cultureel erfgoed vallen niet langer onder het Rijk of de Provincie maar zijn de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Onderwaterarcheologie

De gemeentelijke taak richt zich op het voorkomen van de bedreigingen van de vindplaatsen en het opzetten van beleid om te voorkomen dat erfgoederen verloren gaan. In 2018 staat het nieuwe onderwaterarcheologiebeleid en kunnen we als gemeente anticiperen op de bedreigingen van vindplaatsen.

Een degelijke visie op onderwaterarcheologie (opgenomen in de erfgoednota) zorgt ervoor dat keuzes gemaakt kunnen worden. Daarnaast heeft de gemeente een faciliterende rol (beschikbaar stellen middelen en stimuleren van samenwerking) bij de uitvoering van eerste hulp van meldingen en vondsten (conservering en administratie) door de Duikclub Texel en Kaap Skil. De inzet van de lokale partijen als Kaap Skil en Duikclub Texel blijft belangrijk voor de bescherming en monitoring van dit erfgoed.

Cultuur

Cultuur op Texel is kleinschalig en zeer divers. Het aanbod waaraan iedereen kan bijdragen en van kan proeven. Deze unieke kenmerken hebben een aantrekkingskracht op 'overkantse' cultuurmakers. Ze zijn graag op het eiland en proberen hun kunsten uit. Cultuur draagt bij aan de economie van Texel. Het wordt beleefd door inwoners en toeristen. De Texelse cultuurmakers en aanbieders zoals bijvoorbeeld Stichting Texelse Museum, Artex en de Bibliotheek krijgen als BCF partner (Beleidsgestuurde Contract Financiering) subsidie. Ze dragen bij aan het benutten van het sociaal-economisch potentieel dat cultuur op Texel kan betekenen.

Texel (buiten)sport eiland

De gemeente presenteert zich als (buiten)sport eiland. Er is een grote diversiteit in aanbod van sportactiviteiten. In combinatie met het unieke Texelse landschap verleiden we de toerist en Texelaar om op Texel te komen sporten. Dit heeft positieve effecten op de economie en versterkt tevens het beeld van Texel als sporteiland. Van sportverenigingen wordt meer samenwerking verwacht om de verwachte demografische ontwikkelingen het hoofd te bieden. Ook de betrokkenheid van het Texelse bedrijfsleven bij de sportevenementen op Texel neemt toe.

Bouwen binnensportaccommodatie Den Burg Zuid

De binnensportaccommodaties in Den Burg zijn verouderd, en worden vervangen door een nieuwe sporthal. De bouw start in het begin van het derde kwartaal 2018, oplevering eind mei 2019. De nieuwe binnensportaccommodatie voorziet in de behoefte van de sportverenigingen en het (bewegings-)onderwijs.

Evenementen

Er worden op Texel veel evenementen georganiseerd op actief, cultureel, natuur en culinair gebied. Dit is goed voor de economie van Texel, er is altijd wel wat te doen voor zowel jong als oud met voldoende diversiteit. In de beoordeling en organisatie van evenementen dragen de organisatoren en de gemeente zorg voor de kernwaarden en gaat de gemeente uit van de Texel principes.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Met ingang van 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per "taakveld)" is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
nvt	nvt	nvt

)* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Als er in deze programmabegroting voorstellen zijn opgenomen waarbij een verbonden partij betrokken is, wordt dit ook specifiek in het voorstel beschreven.

Beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Texel	Nederland
5.Sport, cultuur en recreatie	Niet sporters	%	RIVM	50,8	46,6

Doelenboom

6.1 Sport, kunst en cultuur op Texel stimuleren

- 6.1.1 Voorzieningen en activiteiten voor sport stimuleren
 - 6.1.1.1 Sportverenigingen, -organisaties en -initiatieven ondersteunen
 - 6.1.1.2 Voldoende goede sportaccommodaties faciliteren
 - 6.1.1.3 Combinatiefunctie sport, cultuur en onderwijs evalueren
 - 6.1.1.7 Texel als “eiland voor sportevenementen” positioneren
 - 6.1.1.8 Beleidsnota sport opstellen
 - 6.1.1.11 Invoering Buurtsportcoach
 - 6.1.1.13 Sportnota uitvoeren
 - 6.1.1.16 Binnensportaccommodatie Den Burg-Zuid bouwen
- 6.1.2 Monumenten in stand houden en archeologie conserveren
 - 6.1.2.1 Erfgoed behouden
 - 6.1.2.2 Restauratie en onderhoud monumenten stimuleren
 - 6.1.2.3 Restauratie en onderhoud cultuur-historische gebouwen stimuleren
 - 6.1.2.5 Beheer gemeentelijke kerktorens onder brengen in stichting
 - 6.1.2.6 Pilot onderwaterarcheologie vervolgen
 - 6.1.2.8 Erfgoednota uitvoeren
 - 6.1.2.10 Aansluiten bij gemeenschappelijke regeling archeologische dienst West-Friesland
 - 6.1.2.11 Historische band bepaalde cultuurgewassen met Texel bewaren
- 6.1.3 Kunst en cultuur stimuleren
 - 6.1.3.1 Cultuurverenigingen, -instellingen en -initiatieven faciliteren
 - 6.1.3.5 Beleidsregels evenement ontwikkelen en vaststellen
 - 6.1.3.6 Onderzoek naar mogelijkheden toekomstige huisvesting Artex Kunstenschool Texel
 - 6.1.3.9 Texelaars naar Texelse musea!
 - 6.1.3.10 Uitvoering huisvestingsplan Artex, voorbereidingskosten
 - 6.1.3.11 Cultuurvisie uitvoeren

Beleidsnota's en verordeningen

- [Maatschappelijk Beleidskader 2013-2017 Samen Leven op Texel](#) (2012)
- [Structuurvisie Texel op koers 2020](#) (2009)
- [Algemene Subsidieverordening Texel](#) (2016)
- [Uitvoeringsregeling subsidies kunst en cultuur](#) (2016)
- [Uitvoeringsregeling jaarlijkse subsidie Sport 2018](#)
- [Uitvoeringsregeling sportinvesteringen](#) (2018)
- [Uitvoeringsregeling subsidies instandhouding gemeentelijke monumenten](#) (2017)
- [Verordening adviescommissie cultuurbeleid](#) (2008)
- [Erfgoedverordening Texel 2018](#)
- [Verordening Adviescommissie Cultuurbeleid](#) (2018)
- [Beleidsregels nieuwe evenementen Texel 2016 - Echt Texels en Texels eigen](#) (2016)
- [Cultuurvisie Texel 2017, Cultuur ontwikkeld/t](#)
- [Erfgoednota Texel 2017, Texel is de Reede](#)
- [Beleidsnota sport Texel 2017, Texel in beweging als sporteiland](#)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Onderzoek naar huisvesting Artex Kunstenschool Texel
Resultaat	Er is begin 2018 een voorstel met een quickscan/onderzoeksrapport aan de raad aangeboden. Besloten is vervolgonderzoek te doen en ook 'andere' vrijkomende gemeentelijke gebouwen in Den Burg mee te nemen. In de raadsvergadering van november 2018 is besluitvorming over het OCT genomen, en daarmee zijn de vrijkomende locaties bekend. Begin 2019 is de organisatie van de kader-stellende bijeenkomst weer opgepakt, deze is voorzien in april.
Prestatie	Realisatie nieuwe sporthal
Resultaat	In oktober 2018 is gestart met de uitvoering van de bouw van de nieuwe sporthal. En in november 2018 heeft de gemeenteraad besloten over de beheerstichting voor de nieuwe sporthal.
Prestatie	Aanwijzen gemeentelijke schapenboeten en stolpen (onderdeel erfgoednota)
Resultaat	In 2018 zijn twee schapenboeten aangewezen als gemeentelijk monument, over één schapenboet worden nog gesprekken gevoerd met de eigenaar en één stomp wordt onderzocht in verband met mogelijke aanwijzing.
Prestatie	Texelaars naar Texelse musea (onderdeel cultuurvisie)
Resultaat	Vanaf 2 april 2018 konden Texelaars gratis een museumpas aanvragen via de website van de gemeente Texel. Hiermee konden de Texelaars het gehele jaar gratis naar de Texelse musea. Eind 2018 hebben de musea besloten dat ze ook in 2019 gratis toegang verlenen aan Texelaars op vertoon van hun museumpas.
Prestatie	Onderwaterarcheologie Uitvoering protocol
Resultaat	Er wordt uitvoering gegeven aan het Protocol Onderwaterarcheologie Texel en het provinciale project onderwaterarcheologie door regelmatig overleg tussen rijk (RCE), provincie Noord-Holland, gemeente Texel en Duikclub Texel. Onder begeleiding van de gemeente monitort Duikclub Texel de zeebodem en verzamelt gegevens ten behoeve van de gemeentelijke archeologische waardenkaart Waddenzee. De gemeente rapporteert aan provincie en RCE.
Prestatie	Promotie activiteiten erfgoed (onderdeel erfgoednota)
Resultaat	In 2018 is media-aandacht geweest voor de aanwijzing van gemeentelijke monumenten(schapenboet en bunkers) en de erfgoedverordening. De Open Monumentendag heeft andermaal veel bezoekers getrokken. De landelijke website www.monumenten.nl heeft in 2018 een gemeentelijke informatiepagina over Texel gekregen. Er zijn lezingen gegeven en publicaties gedaan over verschillende archeologische onderzoeken op Texel. Duikvondsten worden geïnventariseerd ter voorbereiding van exposities.
Prestatie	Restauratie en onderhoud monumenten stimuleren (onderdeel erfgoednota)
Resultaat	In 2018 is subsidie verleend voor de restauratie van één stomp en voor het onderhoud van één stomp en 30 schapenboeten. Ook is aanvullende subsidie verleend voor de restauratie van molen De Traanroeier. Eigenaren zijn geholpen op de weg naar aanvullende financiering van restauratie en onderhoud.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Aansluiten bij gemeenschappelijke regeling archeologische dienst West-Friesland
Resultaat	In 2018 heeft Archeologie West-Friesland de gemeente Texel geadviseerd bij alle (voorgenomen) activiteiten en vergunningaanvragen op locaties met archeologische verwachtingswaarden.
Prestatie	Texelaars naar Texelse musea
Resultaat	Dit voorstel is uitgevoerd door de Texelaars in 2018 gratis een museumpas aan te bieden waarmee ze gratis naar alle Texelse musea konden.
Prestatie	Uitvoering huisvestingsplan Artex, voorbereidingskosten
Resultaat	Het vervolg van dit voorstel is eind 2018, na besluitvorming over het OCT, weer opgepakt.
Prestatie	Historische band bepaalde cultuurgewassen met Texel bewaren
Resultaat	In november 2018 is het rapport Onderzoek behoud Texelse cultuurgewassen aan de raad aangeboden (RIB18-084).
Prestatie	Cultuurvisie uitvoeren
Resultaat	Er is doorgewerkt met de acties 6.1 'Uitvoeren van onderzoek naar geschikte locatie culturele instellingen' en 6.2 'Werken aan het inpassen van een 'amateur'-podium bij huisvesting Artex' van het uitvoeringsprogramma van de Cultuurvisie 'Cultuur ontwikkeld/t'. De acties 4.4 'Jeugdlid werven voor adviescommissie cultuurbeleid' en 4.6 'Texelaars naar Texelse musea' zijn afgerond. En er is gestart met de acties 1.1 'Inzetten van cultuurmakers bij cultuuronderwijs' en 3.1 'Culturaanbieders stimuleren een programma te ontwikkelen, wat gecombineerd met cultuureducatie aangeboden wordt'.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 11-07-2018	Een debat over uitgifte van grond aan niet-commerciële instellingen
Resultaat	Aan Radio Texel is kenbaar gemaakt dat zij - vooruitlopend op het besluit over de aanpassing van de huurprijs - onder voorwaarden de radiomast kunnen laten gebruiken door de KPN voor een antennesysteem voor telecommunicatie. In april 2019 is een Raadsinformatieavond gepland over de uitgifte van grond aan niet commerciële instellingen.

PROGRAMMA 7

DUURZAAM, SCHOON EN INNOVATIEF

1. Energie besparen en duurzaam opwekken
2. Kennis bundelen op Texel voor innovaties
3. Afval verder scheiden

Dit programma gaat over schoonheid. Schoon in de zin van duurzaam en hoe Texel daar als proeftuin zo snel mogelijk toe kan komen. Maar ook schoon in de zin van een schoon milieu, een verzorgde openbare ruimte zonder zwerfvuil en verontreiniging.

Texel is een proeftuin voor duurzame innovaties. Zowel de cultuur van de Texelaars, de natuur op het eiland als het feit dat er elk jaar bijna een miljoen mensen komen kijken, maken dat Texel gemakkelijk in de kijker staat voor innovaties. ‘Tested on Texel’ en het betrekken van kennis en kunde van buiten het eiland, biedt nieuwe kansen om een duurzaam en zelfvoorzienend eiland te realiseren.

Zelfvoorzienend op het gebied van energie en water blijft de ambitie. Er is een begin gemaakt met besparen van energie. De ideeën uit Planet Texel over opwekking van duurzame energie op grote schaal, worden uitgewerkt of zijn in uitvoering. Daarnaast staan er tal van duurzaamheidsprojecten op stapel, zijn in uitvoering of reeds gerealiseerd. Veelal in samenwerking met TexelEnergie, vaak ook met anderen. ‘Schoon’ heeft meer dan één betekenis: het is duurzaam, gezond en gewoon mooi. Heel basaal gaat het natuurlijk ook om schone straten en berm, geen zwerfvuil, het schoonste strand van Nederland en het deelproject ‘Schoon en heel’ uit Planet De Koog. Daar hoort een goed ophaalsysteem van afvalstoffen of grondstoffen bij, zoals ze tegenwoordig passender genoemd worden. Het meeste afval wordt immers hergebruikt.

De tekst ‘A. Ontwikkelingen en beleidskader’ is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2018. In ‘B. Wat hebben we gedaan en ‘C. Voorstellen: Resultaat’ staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Schoon

De circulaire economie (gesloten systeem waarbij al het afval hergebruikt wordt) wordt leidend in de manier waarop we met ons afval en grondstoffen omgaan. Hergebruik neemt toe, afval wordt grondstof. Scheiden van afvalstromen is daarom noodzaak.

De raad heeft in 2013 het Grondstoffenplan vastgesteld. Inmiddels heeft de staatsecretaris besloten dat in 2020 minimaal 75% van ons huishoudelijk afval gescheiden en geschikt voor hergebruik ingezameld moet worden. In 2016 is daartoe een extra container voor plastic, drankkartons en blik ingevoerd. Hierdoor wordt er beduidend meer plastic, blik en drankkartons ingezameld. Het doel is om vanaf 2018 over te gaan naar ‘omgekeerd inzamelen’: het inzamelen van grondstoffen door containers bij de huishoudens, gecombineerd met het op afstand plaatsen van ondergrondse containers voor restafval. Het onderzoek en de voorbereidingen voor het bepalen van het aantal en de exacte locaties van de ondergrondse containers starten in 2017.

Om aan de doelstellingen van grondstoffenscheiding te voldoen wordt met de HVC overlegd over aanpassingen van het afvalbrengstation op de Hamster.

De afgelopen jaren is er een sterke toename van aangeleverd grof vuil. Deze toename leidt tot een structurele overschrijding van de begroting voor de afvalstoffenheffing. Er wordt een voorstel ontwikkeld hoe de inname van grof vuil structureel beheersbaar kan worden.

Zwerfafval wordt steeds minder geaccepteerd; schone bermen, straten en pleinen zijn de norm. Vooral op het strand is dat een uitdaging. Met voorlichting, afvalcontainers bij de strandopgangen en beschikbaarheid van papieren afvalzakjes wordt gestimuleerd dat strandbezoekers hun afval meenemen naar de afvalcontainers.

De wetgeving voor slibverwerking is aangescherpt. Als beheerder van waterlopen moet de gemeente daardoor haar werkwijze aanpassen. De nieuwe werkwijze is meegenomen in het Waterbeheerplan, zoals dat in 2017 aan de raad wordt voorgelegd.

Duurzaam

Duurzaamheid is een breed begrip dat in tal van maatschappelijke sectoren tot andere werkwijzen en producten leidt. En steeds minder vrijblijvend: 'Parijs' heeft afspraken tussen 198 landen opgeleverd die een flinke ambitie weergeven om de klimaatverandering te beperken. De wereld moet aan de slag en Texel ook. Zelfvoorziening, gericht op de eigen omgeving is overal doorgedrongen als reactie op internationalisering. Het gaat niet alleen meer over energie en water, maar over veel meer aspecten van de samenleving. Het programma Planet Texel laat die samenhang zien op eilandniveau en schetst daarnaast heel concreet ontwikkelingsmogelijkheden in (deel)projecten. Bovendien heeft Planet Texel de Texel Principes gebracht, die richting geven bij ontwikkelingen op allerlei gebied.

Het Deltaprogramma wordt op eilandniveau uitgewerkt voor het waterbeleid en er vinden tal van duurzaamheidsprojecten plaats.

Zelfvoorziening op energiegebied moet gerealiseerd worden zonder windenergie op Texel. Dit was de uitkomst van een discussie daarover in de raad in mei 2016. Wel heeft de raad middels een motie aangedrongen op meer vaart bij de uitvoering van alle overige duurzaamheidsprojecten. Zo wordt onderzocht of golfenergie een belangrijke rol kan gaan spelen in de duurzame elektriciteitsproductie.

Veel duurzame energie moet door de zon opgewekt worden. Naast het gebruik van gebouwen (zeker ook gemeentelijke), wordt gekeken naar meervoudig ruimtegebruik: de aanleg van PV-panelen op de rioolwaterzuivering is in 2016 gerealiseerd en wordt uitgebreid. Openbare parkeerplaatsen zijn potentiële locaties voor PV-panelen. Elektrisch rijden wordt gefaciliteerd door uitbreiding van het aantal oplaadpalen in de openbare ruimte.

Woningen en andere gebouwen worden steeds vaker 'energie-nul' gemaakt: de techniek wordt steeds betaalbaarder. Goede voorlichting, stimulering en facilitering blijft nodig. Hier kan de gemeente een belangrijke rol in spelen, onder andere door de subsidieregeling daarvoor ook in 2018 voort te zetten.

Klimaatverandering en de veranderende watervraag vanuit de samenleving dwingt tot aanpassing van het waterbeheer. Texel loopt voorop met haar aanpak en dat is nodig: de gevolgen van klimaatverandering zullen in dit deel van Nederland het sterkst merkbaar zijn.

In het samenwerkingsverband voor de afvalwaterketen in de Noordkop wordt uitgezocht of er winst te behalen valt door levensduurverlenging van leidingen, eenduidig gegevensbeheer, gedifferentieerd reinigen en inspecteren en assetmanagement (heroverweging bij vervanging). Dit alles binnen de kaders van het eerder vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan 2014-2018.

Innovatief

Texel blijkt door omvang, cultuur, natuur en beleid een ideale plaats voor proefprojecten, innovatieve systemen, producten en werkwijzen. Projecten die samenhangen met de duurzaamheidstransitie worden ondersteund. Dit levert vernieuwing, kennis, kunde en mogelijkheden op, maar ook relatief gemakkelijk toegang tot subsidies. Bovendien komt er rechtstreeks werkgelegenheid uit voort. Het organiseren en faciliteren van een systeem waarbij kennis van buiten het eiland in relatie tot plannen en ambities van Texelaars tot nieuwe producten en methoden leiden (vergelijk Planet Texel) is een kans.

Door contacten met diverse Hogescholen en Universiteiten en het ondersteunen van hun programma's die de duurzame ontwikkeling van Texel als onderwerp hebben, geven we daar invulling aan.

De innovatieve aanpak van projecten uit Planet Texel wordt ook in 2018 verder uitgewerkt en gerealiseerd. Deze aanpak blijkt de energie op Texel los te maken die nodig is om vernieuwing op een Texelse manier te realiseren, waarbij de gemeente in haar nieuwe rol als regisseur kan functioneren. Specifieke projecten zijn opgenomen in andere programma's.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Met ingang van 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per "taakveld)" is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
HVC	7.3 Afval	Transport en verwerking huishoudelijk afval Grondstoffenscheiding Beheer afvalbrengstation
RUD Noord Holland Noord	7.4 Milieubeheer	Toezicht en handhavingstaken milieu
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	0.1 Bestuur	Samenwerking aan realisatie duurzaamheidsambitie
Coöperatie TexelEnergie	0.5 Treasury	Uitvoering (delen van) energieambitie

)* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Als er in deze programmabegroting voorstellen zijn opgenomen waarbij een verbonden partij betrokken is, wordt dit ook specifiek in het voorstel beschreven.

Beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Texel	Nederland
7.Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	296	210
7.Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	3,8	5,4

Doelenboom

7.1 Een gezond milieu bevorderen

- 7.1.1 Rioolstelsel in stand houden en eventueel verbeteren
 - 7.1.1.1 Basis Rioleringsplan (BRP) uitvoeren
- 7.1.2 Texel schoon houden
 - 7.1.2.1 Texel voor burgers, bedrijven en toeristen schoon houden
 - 7.1.2.3 Onkruidbestrijding op verharding
 - 7.1.2.5 Voldoende openbare toiletten op het eiland verzorgen
 - 7.1.2.9 Voorkomen dat kadavers en andere dode dieren op het strand gevaar kan opleveren vanwege mogelijke besmetting
 - 7.1.2.13 Openbare toiletten onderhouden
 - 7.1.2.14 Ondergrondse afvalbakken voor restafval plaatsen
 - 7.1.2.15 Perscontainer vervangen
 - 7.1.2.16 Afvalbakken voor zwerfvuil vervangen
 - 7.1.2.17 Via communicatie op vermindering restafval inzetten

7.2 Een duurzame samenleving bevorderen

- 7.2.1 Texelse energie uiterlijk 2020 duurzaam en zelfvoorzienend maken
 - 7.2.1.1 Ambitie 2020 bereiken
 - 7.2.1.2 Energietransitie subsidiëren, energiebesparing en schone energie stimuleren
 - 7.2.1.3 Energiebesparing woningbouw stimuleren
 - 7.2.1.4 Texel tot voorbeeld van energiebesparing en duurzame energietechnieken maken
 - 7.2.1.5 Projecten van derden voor duurzame energieproductie faciliteren
 - 7.2.1.6 Bouwen van Energie-0-woningen en -vakantiewoningen stimuleren
 - 7.2.1.7 Een fonds om woningen geheel energie neutraal te maken
 - 7.2.1.9 Schone energie stimuleren
 - 7.2.1.10 Buurtkracht (samen energie besparen) op Texel introduceren
- 7.2.2 Texels drinkwater uiterlijk 2020 duurzaam en zelfvoorzienend krijgen
 - 7.2.2.2 Duurzaamheidsambitie zoetwaterbeheer waarmaken
- 7.2.3 Texels watersysteem toekomstbestendig maken en houden
 - 7.2.3.1 Ontwikkelen water netwerkknooppunt zoet-zout
 - 7.2.3.2 Aan verbetering kwaliteit van het oppervlaktewater bijdragen
 - 7.2.3.3 Duurzaamheidsambitie zoetwaterbeheer waarmaken

Beleidsnota's en verordeningen

- Schoon
 - Texel Water (2015)
 - [Gemeentelijk Rioleringsplan GRP 2014 t/m 2018](#) (2014)
 - [Grondstoffenplan](#) (2013)
 - IBOR-plan (2016)
- Duurzaam
 - [Energievisie](#) (2007)
 - [Structuurvisie Texel op koers 2020](#) (2009)
 - [Uitvoeringsprogramma 'Energie voor Texel'](#) (2009)
 - Ambitiemanifest Waddeneilanden (2007 en 2017)
 - Evaluatie energiebeleid (2015)
 - Herijking energieambitie (2016)
 - Uitvoeringsprogramma 2016-2018 (2016)

- Innovatief
 - [Planet Texel](#) (2014)
 - [Werk aan De Koog](#) (2015)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Onderdelen van Planet Texel nader uitwerken.
Resultaat	Werk aan De Koog is aanbesteed. Boekje 'Texel Principes' gemaakt en verspreid. Planet Texel verwerkt in duurzaamheidsbeleid en woningbouw (Tuunen).

Prestatie	In 2020 zelf duurzaam in energiebehoefte voorzien.
Resultaat	Diverse projecten volgens uitvoeringsprogramma uitgevoerd, waaronder veel zonnepanelen-projecten en stimulering energieneutrale woningen.

Prestatie	Ondersteunen van kansrijke energieprojecten in het zoeken naar mogelijke subsidie.
Resultaat	Slow Mill Golfenergie en Grasvergisting, ieder circa 2,5 miljoen Waddenfondsgeld. Voor zonnepark en zonnefietspad trajecten gestart.

Prestatie	Texel propageren als 'proeftuin' voor natuur, water, duurzame energie en kennis.
Resultaat	Voortdurend proces, waarin zowel bij universiteiten en hogescholen, als bij bedrijven en overheden dit beleid wordt uitgedragen. Het 'Tested on Texel' concept heeft hierdoor bekendheid en dat levert aandacht, projecten en financiering op.

Prestatie	Schone energie stimuleren
Resultaat	Door zowel publicaties als voorlichtingen én door subsidie op energieneutrale woningen, wordt deze prestatie vormgegeven.

Prestatie	Havenafvalbeleidsplan maken
Resultaat	Het havenafvalplan is opgesteld en goedgekeurd door het ministerie van Infra en Milieu.

Prestatie	Openbare toiletten onderhouden
Resultaat	De nog aanwezige voorzieningen werden onderhouden.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Ontwikkelen water netwerkknooppunt zoet-zout
Resultaat	Gemeente heeft geparticipeerd in de het ontwikkelen van een water netwerkknooppunt zoet-zout

Prestatie	Via communicatie op vermindering restafval inzetten
Resultaat	Er is een voorlichtingsfilmpje gemaakt dat begin 2019 beschikbaar is voor vertoning

Prestatie	Aan verbetering kwaliteit van het oppervlaktewater bijdragen
Resultaat	In 2018 zijn nadere afspraken gemaakt met de provincie Noord-Holland inzake de voormalige vuilstort Schilbolsnol.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 21-02-2018	Statiegeld op alle PET-flessen en blikjes
Resultaat	De gemeente Texel is aangesloten bij de statiegeld alliantie.

Motie 14-03-2018	Openbare verlichting terug op risicovolle punten
Resultaat	Door beperkte beschikbaarheid van personeel bij aannemer Dynniq, is de uitvoering vertraagd. De verwachting is dat de realisatie gereed is in de zomer 2019.

PROGRAMMA 8

GOED WONEN, GOEDE BEREIKBAARHEID

1. Sport- en Onderwijscentrum Den Burg-Zuid
2. Uitvoering IBOR (Integraal Beheerplan Openbare Ruimte)
3. Langer zelfstandig thuis wonen

Dit programma gaat over mobiliteit in brede zin; over verkeer, parkeren, wegen en fietspaden en ook over de leefbaarheid en bereikbaarheid van de dorpen.

Het gaat over wonen waarbij aandachtspunten zijn: het verduurzamen en levensloopbestendig maken van de bestaande woningvoorraad, het ondersteunen van bouwinitiatieven zoals Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO), het geven van ruimte aan nieuwe woon-zorg initiatieven en het toevoegen van 100 extra tijdelijke goedkope huurwoningen.

In dit programma vallen de gebiedsontwikkelingen zoals in het Centrum van Den Burg, gebiedsontwikkelingen in Den Burg West, Den Burg Oost en Den Burg Zuid.

De tekst 'A. Ontwikkelingen en beleidskader' is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2018. In 'B. Wat hebben we gedaan en 'C. Voorstellen: Resultaat' staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Mobiliteit

Buslijnen waarvan weinig reizigers gebruik maken, staan onder de druk. Om die reden is in 2014 op Texel een proef gestart met de Texelhopper. Een bussysteem bestaand uit een vaste buslijn en vraagafhankelijk vervoer. De proef is geslaagd. Het aantal reizigers is toegenomen.

Connexxion verzorgt samen met TBO de komende 10 jaar het openbaar vervoer op Texel. Bij de aanbesteding van het openbaar vervoer is de Texelhopper opgenomen. Het succesvolle systeem met de vaste buslijn 28 en de kleine busjes die de reizigers over het hele eiland brengen is daardoor verzekerd. In 2018 wordt gewerkt aan de overdracht van taken van de gemeente aan de vervoerders. De gemeente Texel heeft vanaf 22 juli 2018 geen uitvoerende taken meer.

Het aantal auto's dat op Texel rijdt neemt toe, de nieuwe TESO boot is groter en kan meer auto's per uur overzetten dan de vorige boot. De toename vindt vooral plaats buiten het hoogseizoen. Om in de toekomst een goede mobiliteit op het eiland te houden zijn maatregelen noodzakelijk. Deze zijn in het mobiliteitsplan verder uitgewerkt. De in dit plan voorgestelde maatregelen worden in 2018 verder uitgevoerd.

Texel scoort heel goed op het gebied van gastvrijheid voor fietsers. Er worden meer elektrische fietsen gebruikt en er wordt gefietst met hogere snelheid waardoor aanpassing (verbreding) van fietspaden noodzakelijk kan zijn. In het Actieplan Mobiliteit (2016) zijn de benodigde maatregelen opgenomen.

Texelvignet

Betaald parkeren ontwikkelt zich verder. In 2017 is gestart met het e-vignet en de bijbehorende apparatuur en het nieuwe systeem van toezicht. Dit wordt in 2017 geëvalueerd. Daaruit kunnen verdere verbetervoorstellen komen.

Wonen

Texel vergrijst en ontgroent, het bevolkingsaantal stabiliseert. Er is sprake van een lichte stijging in het aantal huishoudens (verdunding). Op lange termijn is de prognose dat de bevolking licht daalt. Nu is er echter nog een grote vraag naar betaalbare huurwoningen. De wachttijd loopt op tot meerdere jaren en dat is niet acceptabel. Daar is op ingespeeld met het project van 100 extra flexwoningen in Den Burg Oost. Als over 20 jaar blijkt dat de bevolking in aantal afneemt, en er een kleinere vraag naar huurwoningen is, kunnen deze weer weggehaald worden. Ook komt hier ruimte voor enkele 'Tiny Houses'.

Mensen blijven steeds langer zelfstandig thuis wonen. Daarom is het belangrijk om maatregelen te treffen zodat de woningvoorraad hiervoor geschikt (te maken) is (zie ook programma 2). Dit wordt mede gedaan samen met de regiogemeenten in de Kop van Noord-Holland, via een project uit het investeringsprogramma "De Kop Werkt!"

Nieuwe huizen worden duurzaam gebouwd. Het bouwbesluit vraagt dat, maar los daarvan vindt de gemeente Texel het belangrijk voorop te lopen in duurzaamheid.

Door landelijke regelgeving is Woontij aan meer regels gebonden en is het toezicht op het functioneren van de corporaties verscherpt. De woningcorporatie richt zich alleen nog op sociale huur, haar core-business. De provinciale woonvisie geeft de omslag aan van aanbodgericht naar vraaggestuurd bouwen. In de regio Kop van Noord-Holland zijn hierover afspraken gemaakt. Texel heeft een status aparte en kan - binnen deze afspraken - woningbouwplannen ontwikkelen voor de lokale woonbehoefte. Het aantal te bouwen woningen wordt over de dorpen verspreid. Het gaat dan om kleinschalige bouwplannen, passend bij schaal en karakter van het dorp.

De huisvesting van (tijdelijke) werknemers in horeca/recreatie en zorg is een aandachtspunt, nu de verwachting is dat deze meer dan voorheen nodig zijn omdat de beroepsbevolking op Texel afneemt.

Gebiedsontwikkelingen

Tot ongeveer 5 jaar geleden (kapitaal- en vastgoedcrisis) waren de ruimtelijke ontwikkelingen grootschalig en integraal. Overheden en grote marktpartijen werkten samen om in een gebied waarde te vermeerderen. Die tijd is voorgoed voorbij. De economische structuur is fundamenteel veranderd. De burgers willen meer zeggenschap over ruimtelijke ontwikkeling. Er is een verschuiving van uitbreiding naar inbreiding, van groei naar consolidatie, van aanbodgestuurde naar vraaggestuurde ontwikkeling, van grootschalig naar kleinschalig, van 'in één keer' naar 'geleidelijk', van een projectgerichte naar procesgerichte aanpak, van grote professionele partijen naar kleine aannemers en particuliere opdrachtgevers. Daarmee is de rol van de gemeente veranderd: van actief naar faciliterend. De gemeente levert maatwerk in planologie en grondbeleid. De gewijzigde insteek is te vatten onder de term organische gebiedsontwikkeling.

Regionale afstemming van ontwikkelingen op het gebied van bedrijventerreinen, detailhandel, woningbouw wordt steeds belangrijker. Stedelijke ontwikkelingen kunnen alleen nog plaatsvinden als ze voorzien in een regionale behoefte. Daarnaast mogen ze alleen plaats vinden buiten de bestaande kernen als aangetoond is dat er geen ruimte binnen de kernen beschikbaar is.

In Den Burg is een aantal ontwikkelingen gaande:

- Herinrichting Centrum
- Nieuwbouw sport- en onderwijscentrum Den Burg Zuid
- Woningbouw Den Burg Oost/West

Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)

Goed wonen, een goede bereikbaarheid en een aantrekkelijke openbare ruimte zijn belangrijk voor de leefbaarheid op Texel. Dat vraagt naast een goed beheer en onderhoud ook om een kwalitatief passende inrichting. In 2015-2016 is daarover met de inwoners gesproken. Er zijn schouwen uitgevoerd over de technische kwaliteit van de ruimte. Vervolgens is het IBOR-plan opgesteld, dat in 2016 is vastgesteld. Het IBOR-plan leidt tot accentverschuivingen in het beheer, tot gerichte investeringen en tot een herindeling van de begroting openbare ruimte. In 2017 is gestart met een aantal beheerplannen, deze worden in 2018 aan de gemeenteraad aangeboden ter besluitvorming. Hierin worden keuzes voorgelegd aan de raad ten aanzien van kwaliteit en budgetten.

De algehele tendens is dat overheden sneller aansprakelijk worden gesteld voor bijvoorbeeld onderhoudszaken in de openbare ruimte.

Het HHNK bouwt in het Eierlandskanaal een nieuw gemaal om het watersysteem in Eierland te verbeteren. Hierdoor moeten waarschijnlijk enkele grote duikers aangepast worden. Dit is afhankelijk van de technische staat van de objecten (in eigendom en beheer bij de gemeente). Dit kan financiële gevolgen met zich meebrengen.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Met ingang van 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per "taakveld)" is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GR De Waddeneilanden	2.4 Economische havens en waterwegen 2.5 Openbaar vervoer 8.3 Wonen en bouwen	Er wordt samengewerkt aan behoud van goede bereikbaarheid, aan de leefbaarheid op de eilanden, met name als dat aan de orde is bij de ontwikkeling en toepassing van beleid van andere overheden.
NV TESO	2.5 Openbaar vervoer	Waarborgen goede bereikbaarheid van Texel
Texel Airport	2.1 Verkeer en vervoer	Toeristische infrastructuur en goede bereikbaarheid waarborgen.

)* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Texel	Nederland
8.Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	262	209
8.Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	1,1	6,0
8.Vhrosv	Demografische druk	%	CBS	77,8	69,0
8.Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	528	644
8.Vhros	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	622	723

Doelenboom

8.1 Gemeentelijke infrastructuur beheren en mobiliteit reguleren

- 8.1.1 Infrastructuur beheren en aanpassen
 - 8.1.1.1 Onderzoek doen naar herindeling opslagterrein
 - 8.1.1.3 Graskeienprogramma 2014-2020 uitvoeren
 - 8.1.1.6 Diverse straten herinrichten
 - 8.1.1.7 Rotonde Pontweg-Keesomlaan-Westerweg aanleggen
 - 8.1.1.17 Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) plan uitvoeren
 - 8.1.1.18 Civiele kunstwerken onderhouden
 - 8.1.1.19 3 Houten bruggen aanleggen/vervangen
 - 8.1.1.20 De Naal herinrichten
 - 8.1.1.21 Infra-structurele maatregelen omgeving onderwijscentrum aanleggen
 - 8.1.1.22 Beheer en onderhoud fietspad Hanenplas
 - 8.1.1.23 Gladheidsmeldsysteem aanschaffen
 - 8.1.1.24 Inrichting Hogereind voorbereiden
 - 8.1.1.28 Breder kijken dan Infrastructuurele maatregelen omgeving Onderwijs centrum Texel
- 8.1.2 Openbare verlichting onderhouden
 - 8.1.2.1 Voor energiezuinige verlichting zorgen
- 8.1.3 Mobiliteit reguleren
 - 8.1.3.1 Verkeer en bevorderen veiligheid reguleren
 - 8.1.3.3 Openbaar vervoer laten functioneren
 - 8.1.3.5 Parkeerautomaten eventueel vervangen
 - 8.1.3.6 Parkeerautomaten onderhouden
- 8.1.4 Wegen, voet- en fietspaden in het landschap inpassen
 - 8.1.4.1 Fietspaden moeten in het landschap passen
 - 8.1.4.2 Fietspad Prins Hendrik Zanddijk aanleggen

8.2 Gebiedsontwikkelingen faciliteren

- 8.2.1 Een nieuwe bestemming ontwikkelen voor vrijkomende locaties
 - 8.2.1.4 Bestemmingsplan en grondexploitatieplan Den Burg-Zuid vaststellen
 - 8.2.1.5 Herontwikkeling locaties vrijkomende bebouwing faciliteren
 - 8.2.1.7 Wezentuin herinrichten

8.3 Voor voldoende goede woningen zorgen

- 8.3.1 Voldoende betaalbare woningen beschikbaar houden
 - 8.3.1.4 In het regionale woonbeleid participeren
 - 8.3.1.8 Mogelijkheden huisvesting tijdelijke werknemers onderzoeken
- 8.3.2 Meer perspectief op de woningmarkt creëren
 - 8.3.2.1 Mogelijkheden voor starters op de woningmarkt creëren
- 8.3.3 Gemeentelijke gebouwen beheren en verbeteren
 - 8.3.3.1 In verband met veroudering gebouwenbestand onderhoudskosten verhogen
- 8.3.4 Faciliteren dat meer mensen langer zelfstandig thuis kunnen wonen
 - 8.3.4.1 Stimuleren particuliere woningaanpassing

Beleidsnota's en verordeningen

- IBOR-plan 2016
- [Beleidsplan Spelen \(2017\)](#)
- [Gemeentelijk rioleringsplan \(2017\)](#)
- [Beheerplan Watersystemen 2017](#)
- [Beheerplan Wegen \(2018\)](#)
- [Beheerplan Meubilair \(2018\)](#)
- [Structuurvisie Texel op koers 2020 \(2009\)](#)
- [Veilig en verlicht Texel \(2012\)](#)
- [Knelpuntenanalyse mobiliteit \(2012\)](#)
- [Mobiliteitsvisie Texel 2015 - 2025](#)
- [Actieplan Mobiliteit Texel 2016-2025](#)
- [Beleidsplan civiele kunstwerken 2016](#)
- Nota Beheer en Onderhoud gemeentelijk Oppervlaktewatersystemen (in voorbereiding)
- [Woonvisie Texel 2016](#)
- [Regionale Woonvisie \(2006\)](#)
- Kwalitatief Woningbouwprogramma Kop van Noord Holland (KWK 2015)
- Regionaal Actie Programma Wonen 2.0 (RAP 2.0 2017)
- [Provinciale woonvisie \(2010\)](#)
- [Waddenwoonvisie](#)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) plan uitvoeren
Resultaat	Het IBOR plan ligt ten grondslag aan de begroting beheer openbare ruimte. Daarmee wordt het plan uitgevoerd.

Prestatie	Vaststellen meerjarenprogramma Beheer en Onderhoud openbare ruimte, inclusief fietspaden
Resultaat	Het wegenbeheerplan is door de raad vastgesteld.

Prestatie	Nota Parkeernormen actualiseren
Resultaat	De Nota Parkeernormen is geactualiseerd.

Prestatie	Locaties oude LTS en burgemeester de Koninghal herinrichten
Resultaat	Het inrichtingsbesluit is door de raad vastgesteld in maart 2018.

Prestatie	Mogelijkheden huisvesting tijdelijke werknemers onderzoeken
Resultaat	Het onderzoek is uitgevoerd door bureau ConclusR. Het rapport is ter informatie aan de raad gestuurd in januari 2019. Op 25 februari 2019 is er een brainstorm geweest met de branches die het aangaat. De uitkomsten worden daarna aan de Raad gezonden via een raadsinformatiebrief.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Beheer en onderhoud fietspad Hanenplas
Resultaat	Het fietspad is aangelegd en is in beheer en onderhoud genomen door de gemeente.

Prestatie	Breder kijken dan Infrastructurele maatregelen omgeving Onderwijs centrum Texel
Resultaat	Is gebeurd. De raad heeft dit meegenomen in het inrichtingsbesluit van 14 maart 2018: 'Herinrichten openbare ruimte Den Burg Zuid'.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 11-10-2017	Motie van vastberadenheid (Yurt)
Resultaat	Er is door de gemeente hoger beroep ingesteld op de uitspraak van de rechtbank. Met als insteek dat er geen yurt is toegestaan bij het betreffende bedrijf/bij de woning op de Hoge Berg. De zaak is behandeld door de Raad van State. De einduitspraak stelde de gemeente in het gelijk.
Motie 14-03-2018	Proberen de karakteristieke boomsingel aan Marsweg te behouden
Resultaat	De boomsingel is behouden.
Motie 14-03-2018	Bushaltes Den Burg Behouden!
Resultaat	De moties over de route van lijn 28 hebben samenhang. Het doel is om de buslijn in Den Burg Oost te behouden. De gesprekken met provincie en vervoerder hebben in 2018 niet geleid tot succes. De bus stopt in Den Burg nu enkel op het busstation aan De Elemert.
Motie 14-03-2018	Ruimte voor huisvesting ouderen in dorpscentra
Resultaat	Dit wordt meegenomen bij het maken van woningbouwplannen 2020 - 2030.
Motie 18-04-2018	Geen haltes schrappen in Den Burg
Resultaat	De moties over de route van lijn 28 hebben samenhang. Het doel is om de buslijn in Den Burg Oost te behouden. De gesprekken met provincie en vervoerder hebben in 2018 niet geleid tot succes. De bus stopt in Den Burg nu enkel op het busstation aan De Elemert.
Initiatief voorstel 11-07-2018	Fietspaden nog dit jaar duurzaam veiliger
Resultaat	De fietspaden zijn voorzien van nieuwe belijning.
Motie 19-09-2018	Connexxion moet afspraken TexelHopper nakomen
Resultaat	De moties over de route van lijn 28 hebben samenhang. Het doel is om de buslijn in Den Burg Oost te behouden. De gesprekken met provincie en vervoerder hebben in 2018 niet geleid tot succes. De bus stopt in Den Burg nu enkel op het busstation aan De Elemert.
Motie 19-12-2018	Actief aanpakken woonmarkt: Vrijkomende schoollocaties
Resultaat	Dit wordt meegenomen bij het maken van woningbouwplannen 2020 - 2030.
Motie 19-12-2018	Actief aanpakken woonmarkt: Woningbouw op locatie Kompasschool
Resultaat	Dit wordt meegenomen bij het maken van woningbouwplannen 2020 - 2030.

Programma 99 Overhead

In het gewijzigde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt verplicht voorgeschreven dat de baten en lasten van de overhead niet meer via de verdeelsleutel toegerekend mogen worden aan de afzonderlijke beleidsprogramma's. De overhead moet in een apart programma gepresenteerd worden. Deze wijziging is in 2017 ingevoerd om de (landelijke) transparantie te bevorderen.

In de programma's worden vanaf 2017 alleen de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Door het apart presenteren van de overhead vervalt de noodzaak van een kostentoerekening aan alle gemeentelijke taken en activiteiten. Ook de aan overhead toe te rekenen rente wordt meegenomen in het programma overhead. Hiermee winnen begroting en verantwoording aan transparantie en kan beter worden gestuurd op de bedrijfsvoering, aldus de commissie BBV. Bovendien kan door het hanteren van een landelijk voorgeschreven systematiek een betere vergelijking worden gemaakt met andere gemeenten.

Het centraal moeten begroten en verantwoorden van alle overhead pakt nadelig uit als normaliter een deel van de overheadkosten ten laste van grote projecten of investeringen gebracht worden. Daarom is het toegestaan deze betreffende overheadkosten op indirecte wijze ("extra comptabel") toch aan die investeringen en projecten toe te rekenen. Het centraal begroten van de kosten van overhead betekent ook dat het niet langer mogelijk is om uit de programma's of taakvelden de tarieven voor heffingen en leges te bepalen. Tot nu toe werden met verdeelsleutels via de kostenverdeelstaat overheadkosten aan de programma's toegerekend. Daardoor zaten alle aan heffingen en leges toe te rekenen kosten in het programma.

Nu wordt apart bepaald welk deel van de overheadkosten aan heffingen en leges toegerekend kan worden. Om inzicht te verschaffen in de resultaten van deze berekeningen, moeten deze voortaan met toelichting worden opgenomen in paragraaf G: Lokale lasten.

In het BBV wordt overhead gedefinieerd als 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces'. In de 'Notitie overhead' van de commissie BBV wordt dieper ingegaan op de onderscheiden componenten van overhead. Voor wat betreft het personeel behoren tot de overhead de kosten voor:

- de leidinggevenden in het primaire proces;
- de medewerkers van Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- de medewerkers van P&O / HRM;
- de medewerkers van Inkoop;
- interne en externe communicatiemedewerkers, met uitzondering van klantcommunicatie;
- de medewerkers van Juridische zaken;
- de medewerkers van Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- de medewerkers van Informatievoorziening en automatisering;
- de medewerkers van Facilitaire zaken en huisvesting;
- de medewerkers bezig met postbehandeling en archivering;
- de managementondersteuning in het primaire proces

Naast de personele kosten van bovenstaande medewerkers behoren ook tot de overhead:

- de kosten voor de huisvesting voor de uitvoering van de algemene taken van de eigen gemeentelijke organisatie;
- de personele kosten van medewerkers die niet eerder genoemd zijn, maar die werkzaamheden verrichten die niet zijn toe te rekenen aan een of meerdere taakvelden;
- de verzekeringskosten en opleidingskosten voor personeel;
- de bijdrage aan een verbonden partij, voor zover deze verbonden partij werkzaam is voor het taakveld Overhead.

Overhead:

Voor de berekening van de tarieven voor de leges, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt er rekening gehouden met de toerekening van overheadkosten. De overhead wordt toegerekend op basis van de personele omvang, welke zich bezighoudt met het verstrekken van het desbetreffende product.

Overzicht lasten overhead

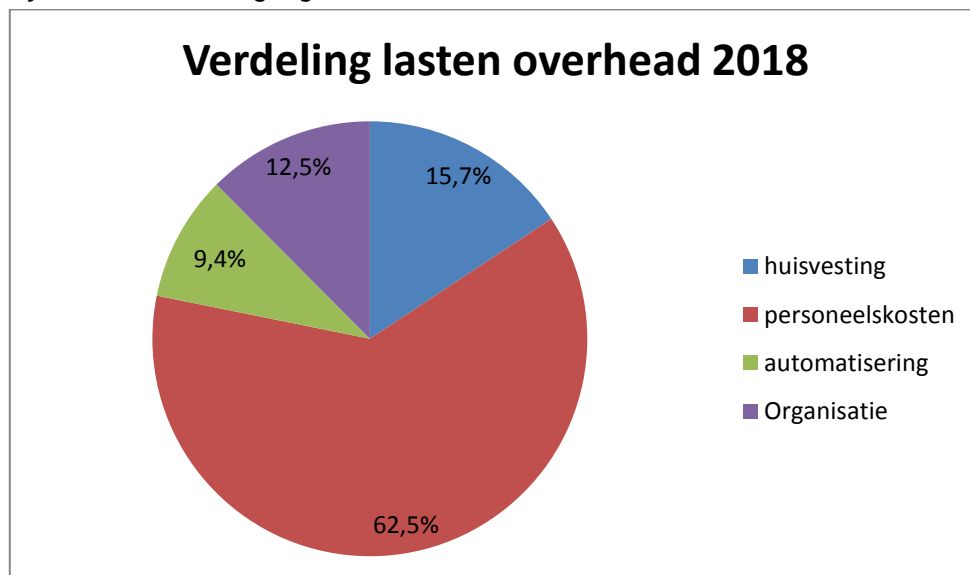
(bedragen in duizenden euro's)

Verdeling lasten overhead 2018	Begroot primair	Begroot na wijziging	Werkelijk
• Personeel	4.827	4.298	4.362
• Automatisering	942	914	654
• Organisatie	699	895	870
• Huisvestingskosten	1.080	1.085	1.097
Totaal	6.693	7.192	6.983

(bedragen in duizenden euro's)

Verdeling werkelijke lasten overhead 2018	Bedrag	% overhead totaal	% t.o.v. totale lasten 2018
• Personeel	4.362	63	8,4
• Automatisering	654	9	1,3
• Organisatie	870	12	1,7
• Huisvestingskosten	1.097	16	2,1
Totaal	6.983	100	13,5

Het percentage overhead ten opzichte van de totale werkelijke lasten 2018 (exclusief De Bolder), bedraagt 13,5%. Het percentage overhead volgens de primaire begroting was berekend op 15,4%. Gedurende het jaar zijn er taakverschuivingen geweest van overhead naar functioneel.

Programmaverantwoording : Financieel

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

1 Voor en door bewoners 2018 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Bestuursorganen	484	587	587	711
Kwaliteitszorg	11	0	14	14
Bestuursondersteuning	60	165	49	54
Burgerzaken	484	485	584	507
Verkiezingen	17	15	20	24
Gewestelijke samenwerking	220	180	231	216
Ondersteuning raad	340	356	429	372
Festiviteiten	46	56	76	49
Handhaving	470	415	429	437
Mediabeleid	21	21	21	22
Begraven	68	52	52	62
Woningcomplex	105	48	48	80
Leningen en beleggingen	1.193	1.195	1.212	1.129
Algemene baten en lasten	158	-242	-162	329
Belastingen en rechten	651	515	585	561
Saldo kostenplaatsen	2.965	0	2.117	2.103
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	7.292	3.848	6.292	6.668

Baten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primaire	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Bestuursorganen	218	0	63	153
Bestuursondersteuning	0	0	0	0
Burgerzaken	284	312	287	263
Verkiezingen	0	0	0	0
Gewestelijke samenwerking	0	0	0	19
Ondersteuning raad	1	0	0	0
Festiviteiten	32	46	46	30
Handhaving	4	0	0	2
Begraven	59	54	79	110
Woningcomplex	10	0	0	17
Leningen en beleggingen	2.183	1.405	1.419	1.390
Algemene uitkering	22.600	23.556	23.705	23.568
Algemene baten en lasten	511	0	186	1.268
Belastingen en rechten	8.408	8.091	8.347	8.532
Saldo kostenplaatsen	3.663	1.084	3.565	3.818
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	37.973	34.550	37.698	39.170
Saldo programma 1	30.680	30.702	31.406	32.502

Rekeningresultaat programma 1 (verschil begroting - rekening)	€	1.096	Voordeel
---	---	-------	----------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Bestuursorganen		35 Nadeel
Pensioen en wachtgeld (voormalige) wethouders		
Om de voorziening pensioenen en wachtgeld voormalige wethouders op peil te houden is volgens het overzicht Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers 2018 per saldo een extra storting van € 21.867 gedaan.	-22 N	
Salarissen (per saldo neutraal)	-10 N	
Overige oorzaken < € 10	-3 N	

Kwaliteitszorg		0
-----------------------	--	---

Bestuursondersteuning		5 Nadeel
Overige oorzaken < € 10	-5 N	

Burgerzaken		54 Voordeel
Reisdocumenten	-10 N	
Sinds 2014 is de geldigheidsduur van een reisdocument verlengd van 5 naar 10 jaar. Het gevolg hiervan begint nu per saldo merkbaar te worden.		
Burgerlijke stand		
De begroting van leges huwelijken lijkt te ruim. De vergoedingen voor huwelijksvoltrekking zijn verhoogd. Daarnaast is in tegenstelling tot de landelijke trend het aantal lijkschouwingen, deels door toenemende euthanasie, toegenomen. Verder is er een toename in het aantal sterfgevallen waarbij forensische geneeskunde benodigd is.	-18 N	
Salarissen (per saldo neutraal)	77 V	
Overige oorzaken < € 10	5 V	

Verkiezingen		4 Nadeel
Overschrijding heeft betrekking op integriteitscheck wethouders, slot-debat en extra publicaties Texelse Courant.	-4 N	

Gewestelijke samenwerking		35 Voordeel
De Waddeneilanden	36 V	
Het voordeel heeft betrekking op een afrekening ontvangen in 2018 waarmee al rekening is gehouden in de jaarrekening van 2017.		
Overige oorzaken < € 10	-1 N	

Ondersteuning raad		58 Voordeel
De kosten voor het organiseren van de bestuurlijke uiwisseling raad en college voor de Kop NH is minder duur uitgevallen. Daarnaast is er een onderschrijving op het jaarlijkse onderzoeksbudget. Buiten de onderzoeken door de rekenkamercommissie zijn er geen onderzoeken gedaan. Verder is ook het bezoek van de OSG-leerlingen aan de Tweede Kamer goedkoper uitgevallen.	30 V	
Salarissen (per saldo neutraal)	27 V	
Overige oorzaken < € 10	1 V	

Festiviteiten		11 Voordeel
Minder inhuur door eerder invullen formatie	7 V	
Overige oorzaken < € 10	4 V	

Handhaving		6 Nadeel
Overige oorzaken < € 10	-6 N	

Mediabeleid		1 Nadeel
Overige oorzaken < € 10	-1 N	

Begraven		21 Voordeel
Graven delven	23 V	
Er is een inhaalslag gemaakt in de administratie van begraafplaatsen betreffende huurtermijnen. Het gevolg is dat veel graven verlengd zijn. Per saldo heeft dit geleid tot meer inkomsten. Mogelijk dat dit in 2028 weer het geval is tenzij gekozen wordt voor ruiming graven. Vooralsnog een incidenteel voordeel.		
Overige oorzaken < € 10	-2 N	

Woningcomplex		15 Nadeel
Het nadeel heeft betrekking op advieskosten De Akker, nutsvoorzieningen Naalrand en huuropbrengsten woningcomplex.	-15 N	

Leningen en beleggingen		53 Voordeel
Saldo werkelijk betaalde en ontvangen rente	78 V	
Rente kapitaalgoederen (neutraal in de jaarrekening)	-53 N	
Dividend Bank Nederlandse Gemeenten	9 V	
Erfpacht	19 V	

Algemene uitkering		137 Nadeel
De algemene uitkering is lager uitgevallen door diverse afrekeningen voorgaande jaren.	-137 N	

Algemene baten en lasten		590 Voordeel
Btw maatregel zeeschepen	839 V	
Het rijk heeft de Waddeneilanden met € 1,5 miljoen gecompenseerd. De reden hiervoor is dat rederijen geen vrijstelling voor Btw meer hebben op diensten en aanschaf van schepen waardoor mogelijk het bootkaartje duurder wordt. Het DB van de GR de Waddeneilanden heeft besloten dit bedrag op basis van het aantal inwoners te verdelen.		
Onvoorziene uitgaven (het volledige budget is onbenut gebleven)	8 V	
Stelpost afschrijvingen	-250 N	
In de praktijk worden kredieten later ingezet dan gepland waardoor jaarlijks een structureel overschot aan afschrijvingslasten is. Om dit te voorkomen is met deze post een voorschot hierop genomen. De voordelen van afschrijvingslasten komen terug op diverse posten door de gehele begroting. In totaal gaat het om een bedrag van € 370.000. Per saldo € 120.000 rekeningresultaat (zie hoofdanalyse).		
Diversen	18 V	
Inkomsten voor o.a. doorbelaste uren reclamebelasting en verkoop i-pads en afgeschreven bedrijfsauto.		
Bijdrage aanmaningskosten	15 V	
Vergoeding statushouders	-31 N	
Betreft een verrekening van voorgaande jaren via de algemene uitkering.		
Overige oorzaken < € 10	-9 N	

Belastingen en rechten		209 voordeel
Onroerende Zaak Belasting (o.a. gehonoreerde bewaar- en beroepschriften)	-53 N	
Forensenbelasting (heeft een directe relatie met toeristenbelasting - verschuiving)	-71 N	
Toeristenbelasting (deels verschuiving vanuit forensenbelasting en deels meer toeristen)	294 V	
Precariorechten	12 V	
Jaarlijkse bijdrage Leeuwarden (hoger efficiencyvoordeel dan verwacht)	22 V	
Overige oorzaken < € 10	5 V	

Saldo kostenplaatsen		268 Voordeel
Tractiemiddelen De tractie heeft meer uren gedraaid dan begroot. Daarnaast gaan tractiemiddelen langer mee dan verwacht. Per saldo neutraal. De nadelen komen in verschillende programma's terug zoals in programma 7 bij afval.	253 V	
Begrotingsoverschot Het begrotingsoverschot 2018 was € 15.000	15 V	

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde 2018 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Brandweer en rampenbestrijding	2.226	2.347	2.454	2.332
Openbare orde en veiligheid	333	367	352	336
Subsidies	272	287	287	268
Inkomensvoorzieningen	2.592	2.616	2.680	2.479
Participatiebudget WSW	3.147	2.668	2.924	3.210
Algemene voorzieningen	1.523	1.669	1.677	1.647
Sociaal Domein	6.201	6.375	6.928	6.323
Volksgezondheid	476	522	522	491
Lasten (incl. mutaties reserves) excl. De Bolder	16.770	16.851	17.823	17.086
Totaal lasten DSW De Bolder	4.396	4.379	4.431	4.294
Totaal lasten programma 2 incl. De Bolder	21.166	21.230	22.254	21.380
Eliminatie participatiebudget WSW	-2.732	-2.394	-2.394	-2.840
Totaal lasten programma 2	18.434	18.836	19.860	18.540

Baten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Brandweer en rampenbestrijding	36	45	45	36
Openbare orde en veiligheid	51	69	69	88
Inkomensvoorzieningen	1.847	1.783	2.116	2.136
Participatiebudget WSW	300	50	50	274
Algemene voorzieningen	12	10	10	5
Sociaal Domein	769	1.210	1.281	813
Baten (incl. mutaties reserves) excl. De Bolder	3.016	3.166	3.571	3.351
Totaal baten DSW De Bolder	4.440	4.379	4.431	4.434
Totaal baten programma 2 incl. De Bolder	7.456	7.545	8.002	7.785
Eliminatie participatiebudget WSW	-2.732	-2.394	-2.394	-2.840
Totaal baten programma 2	4.724	5.151	5.608	4.945
Saldo programma 2	-13.710	-13.685	-14.252	-13.595

Rekeningresultaat programma 2 (verschil begroting - rekening)	€	658	Voordeel
---	---	-----	----------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Brandweer en rampenbestrijding		113 voordeel
Lagere huisvestingskosten kazerne Den Burg ondermeer als gevolg van een lagere bijdrage aan de vereniging van eigenaren	16 V	
Lagere huisvestingskosten kazerne De Cocksdorp	7 V	
Los van de afgesproken verdeelsleutel voor de verdeling van de bijdrage aan de veiligheidsregio NHN aan het begin van het jaar, worden er gedurende het jaar ook vaak losse maatwerkcomponenten afgenomen. Het AB beslist hierover. Dit is van te voren niet precies in te schatten.	41 V	
Incidentele onderbesteding onderhoud en beheer budget brandkranen vanwege afwezigheid van stratenmaker	13 V	
Salarissen (per saldo neutraal)	14 V	
Verrekeningen	8 V	
Kapitaallasten	11 V	
Overige oorzaken	3 V	

Openbare orde en veiligheid		36 Voordeel
Minder inzet van dorpswachten nodig	5 V	
Verrekeningen	13 V	
Salarissen (per saldo neutraal)	17 V	
Overige oorzaken	1 V	

Subsidies		19 Voordeel
Minder aangevraagde en gehonoreerde éénmalige subsidies voor maatschappelijke organisaties.	19 V	

Inkomensvoorzieningen		220 Voordeel
Er zijn minder gebundelde uitkeringen verstrekt dan waar van te voren rekening mee is gehouden in de begroting. Er hoeft dit jaar geen beroep gedaan te worden op de vangnetuitkering.	13 V	
Er zijn meer inkomsten ontvangen op de uitstaande leningen aan zelfstandigen (uitvoering van het besluit bijstandsverlening zelfstandigen BBZ) dan het landelijke plafond. Hierdoor houdt de gemeente geld over op de uitvoering van dit landelijke besluit. Per jaar verschilt het resultaat van deze post.	75 V	
Onderbesteding van de beschikbare middelen voor minimabeleid. Hiervoor is geen aanwijsbare reden. Er is veel aandacht aan publiciteit gegeven.	98 V	
Onderbesteding van de beschikbare middelen voor vergunninghouders. Dit komt doordat veel kosten voor deze doelgroep geboekt worden op reguliere kostenplaatsen waar de kosten ook daadwerkelijk betrekking op hebben.	22 V	
Onderbesteding van de beschikbare middelen voor schuldhulpverlening. Er is veel gedaan om de bekendheid te vergroten, maar dit heeft niet geleid tot een toename van de vraag.	16 V	
Overige oorzaken	-4 N	

Participatiebudget WSW		40 Voordeel
Toename van trajecten en begeleidingskosten door toename van de aanvragen voor beschut werk. Voor 2019 zijn er met de Bolder (financiële) afspraken gemaakt waardoor de extra uitgaven grotendeels incidenteel zullen zijn.	-65 N	
Overige oorzaken	3 V	
Salarissen (per saldo neutraal)	-38 N	
Resultaat de Bolder	140 V	

Algemene voorzieningen		46 Nadeel
Er is meer gebruik gemaakt van gemeentelijke peuterplaatsen bij de peuterspeelzalen.	-19 N	
Salarissen (per saldo neutraal)	-22 N	
Overige oorzaken	-5 N	

Sociaal Domein		245 Voordeel
Weinig aanvragen voor (dure) woningaanpassingen	16 V	
De stijging van de kosten voor huishoudelijke hulp is minder sterk dan was verwacht	25 V	
Een deel van de subsidies voor algemene voorzieningen (Wmo-jeugd) wordt niet meer aangevraagd, begroting 2019 is hierop aangepast.	15 V	
Niet alle geplande preventieve activiteiten zijn uitgevoerd	13 V	
Er is minder uitgegeven aan jeugdhulp verblijf, pleegzorg en voogdij. Daarnaast is ook minder uitgegeven aan Jeugd GGZ en PGB jeugdhulp dan verwacht. In totaal gaat het om een voordeel op jeugdhulp van totaal € 588.000. De inhoudelijke oorzaak van de daling van de uitgaven van deze typen jeugdhulp is nog niet volledig duidelijk: is het een structureel gevolg van de transformatie in het sociaal domein, ontvingen incidenteel minder kinderen deze typen zorg in 2018? Vooralsnog is het daarom te beschouwen als een incidentele daling van de uitgaven.	588 V	
Er is minder uit de reserve sociaal domein onttrokken. Dit komt, onder andere, door het voordeel op jeugdhulp. Hierdoor zijn er per saldo minder inkomsten vanuit de reserve sociaal domein dan begroot was en ontstaat er dus een nadeel.	-478 N	
De kosten voor wmo begeleiding zijn minder dan was verwacht.	27 V	
De ontvangen eigen bijdrage wmo is minder dan verwacht. Dit is een communicerend vat met de lagere uitgaven Wmo.	-20 N	
Lagere kosten voor de backoffice in Den Helder en minder inhuur zorgen voor een voordeel op de uitvoeringskosten sociaal domein. Daarentegen zijn er meer salariskosten gemaakt voor personeel sociaal domein.	169 V	
Salarissen (per saldo neutraal)	-142 N	
Kapitaallasten	3 V	
Overige oorzaken	29 V	

Volksgezondheid		31 Voordeel
Bij de ontwikkeling van lokaal gezondheidsbeleid is voornamelijk gebruik gemaakt van bestaande uren/structuren.	13 V	
Minder maatwerktrajecten bij de GGD ingezet dan vooraf bedacht en begroot	20 V	
Overige oorzaken	-2 N	

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

3 Mooi en gastvrij Texel 2018 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Natuur en landschap	392	395	397	393
Groen en recreatie	1.529	1.384	1.481	1.520
Noordzeestrand	476	430	423	446
Toerisme	678	683	690	699
Ruimtelijke ordening	461	455	464	394
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	3.535	3.347	3.455	3.452

Baten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Natuur en landschap	157	151	151	151
Groen en recreatie	33	12	12	26
Noordzeestrand	203	200	198	212
Ruimtelijke ordening	7	0	0	-3
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	400	363	361	385
Saldo programma 3	-3.135	-2.984	-3.094	-3.067

Rekeningresultaat programma 3 (verschil begroting - rekening)	€	27	Voordeel
---	---	----	----------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Natuur en landschap		4 Voordeel
Overige oorzaken < € 10	4 V	

Groen en recreatie		25 Nadeel
Per saldo in de dorpen iets meer uitgegeven aan het onderhoud openbaar groen	-25 N	

Noordzeestrand		9 Nadeel
Meer vuil afgevoerd vanaf het strand	-10 N	
Lagere onderhoudskosten aan materieel (o.a. reddingsboten)	6 V	
Hogere opbrengsten huur badtenten, paviljoens en terrassen	13 V	
Meer doorberekende uren en tractie	-22 N	
Overige oorzaken < € 10	4 V	

Toerisme		9 Nadeel
Door meer overnachtingen op Texel een hogere bijdrage aan STIFT	-9 N	

Ruimtelijke ordening		67 Voordeel
Lagere afschrijving en externe kosten uitgestelde investering Grootchalige Topografie	53 V	
Lagere afschrijving uitgestelde investeringen Strategische Visie Bedrijventerreinen	9 V	
Overige oorzaken < € 10	5 V	

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

4 Texel werkt! 2018 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Havens	998	901	958	993
Economie	347	951	1.041	997
Volwassenonderwijs	0	5	0	0
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	1.346	1.857	1.999	1.990

Baten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Havens	918	942	952	928
Economie	33	35	29	31
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	952	977	981	959
Saldo programma 4	-394	-880	-1.018	-1.031

Rekeningresultaat programma 4 (verschil begroting - rekening)	€	-13	Nadeel
---	---	-----	--------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Havens		59 Nadeel
Lagere onderhoudskosten huisvesting dan verwacht	28 V	
Minder (klein) onderhoud aan infrastructuur haven(terrein) dan vooraf begroot	24 V	
Door lagere aanbesteding contract lagere baggerkosten	12 V	
Inhuur havenmeesters o.a. i.v.m. piekdrukke	-102 N	
Niet gerealiseerde opbrengsten door uitgestelde investering Nutsvoorziening Haven	-16 N	
Overige oorzaken	-5 N	
Economie		46 Voordeel
Overheveling uit voorgaande jaren (Coupure) niet uitgegeven.	50 V	
Lagere uitgaven contributies en bijdragen	22 V	
Salariskosten (per saldo neutraal)	-22 N	
Overige oorzaken < 10	-4 N	

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

5 Toekomst voor de jeugd 2018 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Openbaar basis onderwijs	213	364	153	146
Bijzonder basisonderwijs	138	88	81	73
Openbaar speciaal onderwijs	160	152	145	151
Openbaar voortgezet onderwijs	845	493	532	702
Lokaal bestuurlijke onderwijstaken	439	338	381	427
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	1.795	1.436	1.292	1.499

Baten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Openbaar basis onderwijs	1	0	0	0
Openbaar voortgezet onderwijs	311	0	200	337
Lokaal bestuurlijke onderwijstaken	19	20	20	19
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	331	20	220	356
Saldo programma 5	-1.464	-1.416	-1.072	-1.143

Rekeningresultaat programma 5 (verschil begroting - rekening)	€	-71	Nadeel
---	---	-----	--------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Openbaar basis Onderwijs		7 Voordeel
Lagere vergoedingen gymonderwijs	5 V	
Overige oorzaken < € 10	2 V	
Bijzonder basisonderwijs		8 Voordeel
Overige oorzaken < € 10	8 V	
Openbaar speciaal Onderwijs		6 Nadeel
Salarissen (per saldo neutraal)	-7 N	
Overige oorzaken < € 10	1 V	
Openbaar voortgezet Onderwijs		33 Nadeel
Huisvestingskosten verplaatsen gasleiding	-14 N	
Meer advieskosten verzelfstandiging OSG waaronder juridische ondersteuning	-11 N	
Overige oorzaken < € 10	-8 N	
Lokaal bestuurlijke onderwijstaken		48 Nadeel
Lager doorberekende salarissen en lagere externe inhuur	5 V	
meerkosten logopedie en studiekosten uitwonende student	-8 N	
Meer leerlingen worden vervoerd via het leerlingenvervoer. Daarnaast is het budget aangepast op basis van de aanbesteding die niet tot het gewenste financiële voordeel heeft geleid.	-60 N	
minder uitgaven schoolbegeleiding	5 V	
Overige oorzaken < € 10	10 V	

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

6 Samen beleven en bewegen 2018 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Vormings- en ontwikkelingswerk	576	584	584	584
Monumenten en torens	284	165	208	190
Sport	1.558	1.585	1.637	1.595
Kunst en cultuur	869	1.007	982	945
Subsidies en leningen	38	74	19	18
Speelplaatsen	46	38	93	101
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	3.371	3.452	3.523	3.432

Baten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Monumenten en torens	63	0	0	3
Sport	1.076	257	257	414
Kunst en cultuur	204	201	201	215
Speelplaatsen	2	0	0	0
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	1.344	458	458	632
Saldo programma 6	-2.026	-2.994	-3.064	-2.800

Rekeningresultaat programma 6 (verschil begroting - rekening)	€	264	Voordeel
---	---	-----	----------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Vormings- en ontwikkelingswerk		0
Overige oorzaken < € 10	-	

Monumenten en torens		21 Voordeel
Lagere uitgaven diverse projecten monumenten	10 V	
Lagere advieskosten ruimtelijke kwaliteit	7 V	
Overige oorzaken < € 10	4 V	

Sport		199 Voordeel
Salariskosten (per saldo neutraal)	53 V	
Diverse verrekeningen	16 V	
Minder verbruik energie	6 V	
Minder werkzaamheden derden sporthal ons Genoegen ivm toekomstige sloop	10 V	
Lagere toevoeging aan rationeel gebouwen beheer ivm toekomstige sloop sporthal Ons Genoegen	80 V	
Minder onderhoud aan de gyminventaris sportzalen	16 V	
Zwembad Molenkoog, afrekening gas meerdere jaren, meer kosten inhuur personeel, meer inkomsten uit de opbrengsten per saldo een negatief resultaat	-60 N	
minder vergoeding uren gymonderwijs	6 V	
Vrijval voorziening - boekwaarde sporthal burg. De Koning	59 V	
Overige oorzaken < € 10	12 V	

Kunst en Cultuur		54 Voordeel
Minder incidentele subsidie verstrekt	7 V	
Planning en uitvoering erfgoednota is gewijzigd, en daardoor lagere uitgaven. Daarnaast meer uitgaven door de uitreiking van de erfgoedprijs en cultuurprijs	8 V	
Meer huuropbrengsten en minder werkzaamheden derden aan de ouwe ulo	11 V	
Minder advieskosten meerjarenbegroting gecorrigeerd	10 V	
Het budget is bestemd voor het realiseren van acties uit het programma van de cultuurvisie. De "grote" lijnen zijn in 2018 uitgezet, besteding van de gelden volgt in de komende jaren.	11 V	
Overige oorzaken < € 10	7 V	

Subsidies en leningen		2 Nadeel
Overige oorzaken < € 10	-2 N	

Speelplaatsen		8 Nadeel
Overige oorzaken < € 10	-8 N	

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

7 Duurzaam, schoon en innovatief 2018 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Afval	1.889	1.660	1.691	2.071
Rioolbeheer	2.776	2.485	2.493	2.679
Milieubeleid	805	908	993	851
Openbare toiletten	43	40	205	170
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	5.512	5.093	5.381	5.770

Baten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Afval	2.127	2.035	2.035	2.033
Rioolbeheer	3.084	3.196	3.196	3.260
Milieubeleid	127	11	91	86
Openbare toiletten	0	0	30	30
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	5.338	5.241	5.351	5.410
Saldo programma 7	-175	148	-30	-361

Rekeningresultaat programma 7 (verschil begroting - rekening)	€	-331	Nadeel
---	---	------	--------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Afval		382 Nadeel
Ontwerpkosten afvalbrengstation	-25 N	
Hogere verwerkingskosten GFT	-17 N	
Hogere verwerkingskosten grof huishoudelijk afval	-154 N	
Hogere verwerkingskosten kunststof	-160 N	
Hogere vergoeding kunststof	13 V	
Hogere doorbelasting traktie op beerputten en vetvangers	-12 N	
Hogere kosten transport en verwerking oud papier	-18 N	
Lagere vergoeding voor ingezameld oud papier	-16 N	
Hogere doorbelaste kosten op bedrijfsafval en hogere inkomsten bedrijfsafval, per saldo	7 V	

Rioolbeheer		122 Nadeel
In 2018 is er minder groot onderhoud uitgevoerd dan verwacht, waardoor er minder Btw gecompenseerd is dan begroot. O.a. de hemelwaterafvoer Kogerstraat en Lijnbaan (i.v.m. plannen verplaatsen school) zijn uitgesteld.	-123 N	
Lagere kosten verwerking veegvuil	8 V	
Overige oorzaken	-7 N	

Milieubeleid		137 Voordeel
Niet benutte structurele begrotingsruimte voor grootschalige zonne-energie	80 V	
Salariskosten (per saldo neutraal)	36 V	
Minder uitgegeven aan advieskosten geluidshinder	7 V	
Hogere doorbelasting traktie ongediertebestrijding	-13 N	
Minder uitgaven duurzaam Texel omdat veel projecten langer duren dan gepland.	27 V	

Openbare toiletten		35 Voordeel
Minder uitgaven voor onderhoud	33 V	
Overige oorzaken	2 V	

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

8 Goed wonen, goede bereikbaarheid 2018 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Wegen, straten en pleinen	3.060	3.113	3.192	3.031
Verkeer	1.996	713	1.044	1.802
Parkeren	326	542	576	480
Luchtvaartterreinen	7	1	1	1
Volkshuisvesting	1.079	858	905	929
Bouw- en woningtoezicht	2	20	0	1
Bouwgrondexploitatie	866	133	2.811	1.696
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	7.336	5.380	8.528	7.940

Baten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Wegen, straten en pleinen	224	151	93	151
Verkeer	1.001	16	62	280
Parkeren	2.840	2.863	3.113	3.362
Volkshuisvesting	788	992	992	1.585
Bouw- en woningtoezicht	0	14	0	0
Bouwgrondexploitatie	879	0	2.585	1.624
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	5.733	4.036	6.845	7.002
Saldo programma 8	-1.603	-1.344	-1.684	-938

Rekeningresultaat programma 8 (verschil begroting - rekening)	€	745	Voordeel
---	---	-----	----------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Wegen, straten en pleinen		219 Voordeel
Meerkosten door werkzaamheden nutsbedrijven	-27 N	
Door afwezigheid van een werkvoorbereider is er meer werk uitbesteed	-14 N	
Lagere kapitaallasten wegen	108 V	
Meer opbrengsten door uitgevoerde werkzaamheden voor nutsbedrijven	16 V	
Door stijgende prijzen bij oa groot onderhoud wegen meer uitgegeven dan geraamd	-12 N	
Lage inschrijving, door droge zomer minder onkruidbestrijding	25 V	
Hogere uitgaven waterschapslasten	-12 N	
Langere levertijd openbare verlichtingskasten door overspannen markt	75 V	
Hogere opbrengst gladheidbestrijding	8 V	
Hogere doorbelasting van de tractie	-17 N	
Vanwege werkzaamheden voor de duiker Bernsebrug is er minder regulier onderhoud gepleegd.	69 V	

Verkeer		540 Nadeel
Storting mobiliteitsreserve. De meeropbrengsten parkeren worden gestort in de mobiliteitsreserve. De storting in de reserve is verantwoord onder verkeer, dat levert hier een nadeel op. De meeropbrengsten zijn verantwoord onder parkeren	-311 N	
De kosten van het aanbrengen van de kantbelijning fietspaden Pontweg zijn hoger dan geraamd	-16 N	
Aan de definitieve eindafrekening van de pilot Texelhopper wordt nog gewerkt. De pilot waarin Connexxion, de gemeente Texel en de provincie Noord-Holland samen werkten is na 21 juli 2018 overgegaan in de nieuwe concessie voor het openbaar vervoer in Noord Holland Noord. Toen duidelijk werd dat Connexxion de nieuwe vervoerder werd is ingezet op kostenverlaging. Zo is het personeel van de regiocentrale gaan inhuizen bij de lokale vervoerder TBO en is de gemeente Texel zich langzamerhand gaan terug trekken uit de pilot. Momenteel wordt gekeken naar een laatste afrekening van de verkochte kaartjes. Daarna zal een laatste subsidieaanvraag richting de provincie Noord Holland worden gezonden	-200 N	
Onderhoudswerkzaamheden en lagere reclame-inkomsten abri's	-5 N	
Overige oorzaken	-8 N	

Parkeren		345 Voordeel
Meeropbrengsten/lagere kosten parkeren. De meeropbrengsten/lagere kosten worden gestort in de mobiliteitsreserve. Deze storting in de reserve is verantwoord onder verkeer.	311 V	
Er is minder uitgegeven aan advieskosten derden omdat er geen wijzigingen aan het parkeervignet waren.	28 V	
Overige oorzaken	6 V	

Luchtvaartterreinen		0
Geen afwijkingen	-	

Volkshuisvesting		569 Voordeel
Er zijn ten opzichte van 2017 21 meer omgevingsvergunningen verstrekt. Daarnaast is de extra opbrengst vooral ontstaan door een aantal grote bouwprojecten zoals voor de bouw van een villapark, woningen aan de Gasthuis- en Verzetstraat en het sportcentrum.	488 V	
Salariskosten (per saldo neutraal)	74 V	
Overige oorzaken	7 V	

Bouw- en Woningtoezicht		1 Nadeel
Overige oorzaken	-1 N	

Bouwgrondexploitatie		153 Voordeel
Nadelig resultaat afsluiten grondexploitatie Den Burg Centrum	-562 N	
Vrijval voorziening verlies grondexploitatie Den Burg Centrum	841 V	
Voorziening ten behoeve van woonrijp maken Den Burg Centrum	-118 N	
Overige oorzaken	-8 N	

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

99 Overhead 2018 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Overhead	7.079	7.645	7.223	7.017
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	7.079	7.645	7.223	7.017

Baten

	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Overhead	397	97	31	34
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	397	97	31	34
Saldo programma 99	-6.682	-7.548	-7.192	-6.982

Rekeningresultaat programma 99 (verschil begroting - rekening)	€	209	Voordeel
---	----------	------------	-----------------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Huisvesting		12 Nadeel
Kapitaallasten		
Voordeel heeft o.a. betrekking op het later aanschaffen van de nieuwe camera's en microfoons in de raadszaal.	18 V	
Verrekeningen (o.a. aanleg kabel noodstroomvoorziening gemeentewerken).	-36 N	
Overige oorzaken < 10	6 V	
Personeel		65 Nadeel
Salarissen (per saldo neutraal))	-66 N	
Overige oorzaken < 10	1 V	
Automatisering		260 Voordeel
Automatisering onderhoud		
De nieuwe software voor kantoorautomatisering (Office) is nog niet aangeschaft. Daarnaast is de vervanging van de ICT omgeving vertraagd.	157 V	
Kapitaallasten		
Het voordeel is ontstaan door uitgestelde investeringen waaronder de vervanging van de ICT omgeving en ICT werkplekken.	100 V	
Overige oorzaken < 10	3 V	
Organisatie		26 Voordeel
Bankkosten		
Het voordeel heeft voornamelijk betrekking op minderkosten verwerken acceptgiro's en minder externe deurwaarderskosten als gevolg van een betere betalingsmoraal.	17 V	
Telefoonkosten		
De overschrijding heeft o.a. betrekking op dubbele kosten in verband met latere aanschaf nieuwe telefooncentrale. Daarnaast zijn de mobiele aansluitingen voor spraak en data toegenomen. Door vertraging gezamenlijke implementatie mobiele telefonie met de andere Waddeneilanden wordt de kostenreductie pas in 2019 gerealiseerd. Het budget is in 2019 weer toereikend.	-16 N	
Bezwaar- en beroepsschriften en rechtskundige advisering		
Doordat veel procedures goed aflopen zijn er minder kosten gemaakt voor griffie- en proceskosten.	26 V	
Bijdrage VNG		
Tot en met 2018 werden er via de algemene uitkering rechtstreeks betalingen gedaan aan derden, zoals de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Deze werkwijze is beëindigd in 2018. Vanaf dat jaar worden deze bijdragen rechtstreeks door de VNG aan de gemeente in rekening gebracht. Daar staat een hogere algemene uitkering tegenover.	9 V	
Overige oorzaken < 10	-10 N	

Algemene dekkingsmiddelen 2018

In de programmaverantwoording wordt het overzicht algemene dekkingsmiddelen gegeven. Dit overzicht bevat tenminste de realisatie betreffende:

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is
- algemene uitkering
- dividend
- onvoorzien

Lokale heffingen

De gemeente Texel heeft de volgende niet besteding gebonden gemeentelijke heffingen:

(bedragen x € 1.000)

2018	Begroting	Realisatie	Saldo
Onroerende zaak belasting	1.893	1.840	- 53
Toeristenbelasting	5.046	5.341	295
Forensenbelasting	1.149	1.079	-70
Precariobelasting	159	170	11
Totaal	8.247	8.430	183

Algemene uitkering

De verantwoorde algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de werkelijke ontvangsten in 2018. De begroting is gebaseerd op de septembercirculaire van het vorige begrotingsjaar.

(bedragen x € 1.000)

2018	Begroting	Realisatie	Saldo
Uitkering gemeentefonds	23.705	23.568	-137

Dividend

Verantwoord zijn de navolgende dividenden

(bedragen x € 1.000)

2018	Begroting	Realisatie	Saldo
Bank Nederlandse Gemeenten	14	21	7
H.V.C. Garantstellingsprovisie	48	50	2
Totaal	62	71	9

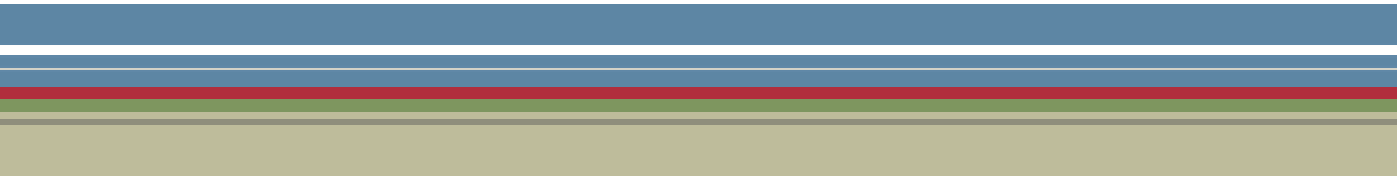
Onvoorzien

Het beschikbare budget op jaarbasis is € 8.000. Er is geen gebruik gemaakt van de post onvoorzien.

2018	Begroting	Realisatie	Saldo
Post onvoorzien	- 8	0	8

Totaal dekkingsmiddelen

2018	Begroting	Realisatie	Saldo
Totaal dekkingsmiddelen	32.006	32.069	63

Paragrafen

Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan, worden gebundeld in een kort overzicht.

De paragrafen geven extra informatie voor de beoordeling van de financiële positie op de korte en langere termijn.

Als er voor een onderwerp een actuele nota bestaat, blijft de paragraaf beperkt tot een korte beschrijving van de stand van zaken. Als deze ontbreekt, is de paragraaf uitgebreider.

Er zijn 8 paragrafen, te weten:

Paragraaf A	Verbonden partijen
Paragraaf B	Sociaal Domein
Paragraaf C	Onderhoud openbare ruimte en gebouwen
Paragraaf D	Bedrijfsvoering
Paragraaf E	Grondbeleid
Paragraaf F	Financiering
Paragraaf G	Lokale lasten
Paragraaf H	Weerstandsvermogen

PARAGRAAF A VERBONDEN PARTIJEN

Waar gaat het over?

In deze paragraaf wordt beleidsinhoudelijke en financiële informatie verstrekt over de verbonden partijen. De algemene visie en het beleid ten aanzien van verbonden partijen zijn opgenomen in de Nota Verbonden Partijen.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld. Deze middelen kunnen verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als de financiële problemen bij de verbonden partijen kunnen worden verhaald op de gemeente.

Bestaand beleid

- [Nota Verbonden Partijen](#) (2015)
- [Plan van Aanpak samenwerkingstrajecten](#) (2012)
- [Overzicht bestuurlijke vertegenwoordigingen bij verbonden partijen](#) (2017)

Trends en ontwikkelingen

- De Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) is per 1-1-2015 geactualiseerd. Dit maakt dat de P&C-cyclus van gemeenschappelijke regelingen en die van gemeenten beter op elkaar zijn afgestemd. Uiterlijk 15 april dienen gemeenschappelijke regelingen hun jaarrekening over het afgelopen jaar en de begroting voor het komende begrotingsjaar aan de gemeente aan te bieden. De nieuwe Wgr biedt de (nieuwe) mogelijkheid om een Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) met ongedeeld/enkelvoudig bestuur op te richten waarbij gemeenten met name de uitvoering van bedrijfsvoeringstaken kunnen onderbrengen.
- Er is een toename van het aantal verbonden partijen, gerelateerd aan wettelijke ontwikkelingen en eigen keuze om effectiever of efficiënter de gemeentelijke dienstverlening te kunnen uitvoeren (perspectief kosten, kwaliteit, continuïteit/voorkomen kwetsbaarheid). Dit geldt voor de overheid in het algemeen, maar ook voor Texel.
- Het bestuurlijk en financieel belang van verbonden partijen is binnen de overheid (en ook voor Texel) de laatste jaren toegenomen en zal naar verwachting blijven groeien.
- Kleinere gemeenten zullen vanwege ontwikkelingen binnen de overheidssector in toenemende mate in samenwerkingsverbanden participeren om de bestuurskracht en uitvoeringskracht te kunnen garanderen.
- Van college en raad wordt in toenemende mate een balans gevraagd tussen 'loslaten' en 'grip hebben op'. Dit vraagt een nauwer samenspel tussen raad, college en ambtelijke organisatie (intern) en de samenwerking met andere gemeenten.

Op basis van de vernieuwing van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) en de uitkomsten van onderzoeken naar Sturing op verbonden partijen (concern control) en Informatievoorziening verbonden partijen (rekenkamercommissie) zijn een aantal verbeteringen qua informatievoorziening opgenomen in deze paragraaf. Tevens wordt ook in de programma's expliciet aangegeven welke verbonden partijen betrokken zijn en voor/binnen welke taakvelden zij actief zijn. Bij beleidsvoorstellen in de programma's wordt ook vermeld - indien van toepassing - welke verbonden partij betrokken is.

Beleidsdoelstellingen

- Uitvoering geven aan beleid conform de in 2015 vastgestelde Nota Verbonden Partijen;
- Verbeteren van de informatievoorziening aan de gemeenteraad over de verbonden partijen - met name in relatie tot sturing en toezicht op de uitvoering - conform de uitgangspunten zoals tussen college en raad overeengekomen.

Totaaloverzicht verbonden partijen gemeente Texel

Publiekrechtelijke verbonden partijen	• GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord; • GR GGD Hollands Noorden; • GR Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord; • GR De Waddeneilanden; • GR Regionaal Historisch Centrum Almar.
Naamloze vennootschappen	• N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland; • N.V. Bank Nederlandse Gemeenten; • N.V. Houdstermaatschappij Gaskop Noord-Holland (sinds 21 juni 2017 N.V. Alliander); • N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord; • N.V. TESO; • Texel Airport N.V.
Besloten vennootschap	• BV Kantoorpand Emmalaan
Stichtingen	• V.V.V. / Stichting Texel Promotie
Coöperaties	• Coöperatie Texel Energie U.A.

Informatievoorziening verbonden partijen van college aan de raad

Op 21 oktober 2015 heeft de raad de 'Nota verbonden partijen gemeente Texel 2015' vastgesteld. Hierin is opgenomen dat informatievoorziening tussen college en raad plaatsvindt op basis van een risico-inschatting. Dit op basis van bestuurlijke en financiële risico's van de gemeente in relatie tot verbonden partijen (zie Nota verbonden partijen in 3.5. en 3.6. en bijlage 3). Bij de aanbidding van de programmabegroting doet het college op basis hiervan in de paragraaf verbonden partijen een voorstel voor wat betreft de informatievoorziening die recht doet aan de omvang en risico's van de verbonden partij op basis van de drie pakketten ('basis, plus, plus-plus').

Ten aanzien van de verbonden partijen onderkent Texel de volgende indeling:

Basis Pakket	Plus Pakket	Plusplus Pakket
GR GGD Hollands Noorden NV Texel Airport NV Bank Nederlandse Gemeenten NV Houdstermaatschappij Gaskop NH NV Ontwikkelingsbedrijf NHN NV Teso Stichting VVV Texel promotie BV Kantoorpand Emmalaan Coöperatie TexelEnergie	GR RHCA (regionaal archief) NV Huisvuilcentrale GR RUD NHN	GR Veiligheidsregio NHN GR De Waddeneilanden

Informatie verbonden partijen

Hierna treft u de beleidsinhoudelijk en financiële informatie per verbonden partij. Een aantal onderdelen is wettelijk verplicht, overige onderdelen zijn opgenomen op basis van de door de raad vastgestelde Nota verbonden partijen. De informatie is zo actueel mogelijk ingevoerd op basis van beschikbare informatie per verbonden partij.

Samenwerking op het gebied van Sociaal Domein

De informatie over de regionale samenwerking in het sociaal domein is te vinden in de paragraaf B: Sociaal Domein.

Publiekrechtelijk verbonden partijen

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Naam	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	De doelstelling van de Veiligheidsregio NHN is het verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids-)schade bij incidenten. De Veiligheidsregio bereikt dit door het bieden van adequate hulp en door intensief samen te werken met andere betrokken partijen.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde.
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het algemeen bestuur.
Bestuurlijk aandeel	In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat het algemeen bestuur ieder jaar in de eerste vergadering of de vergadering na een wijziging van de gemeenschappelijke regeling het aantal stemmen per deelnemer vaststelt. Het aantal stemmen is in de vergadering van 6 juli 2018 door het algemeen bestuur vastgesteld. Voor Texel zijn het 4 stemmen (4,17% percentage gemeentelijke bijdrage).
Financieel belang	Begroting 2017 € 62,7 miljoen; Bijdragen gemeenten € 39,953 miljoen; Per 31/12/2013 is een lening verstrekt ter hoogte van de restantboekwaarden van de brandweerkazernes Den Burg en De Cocksdorp in verband met de regionalisering. De boekwaarde van deze lening is per 31/12/2017 € 2.824.517.
Bijdrage gemeente	Voor de verdeling van de kosten wordt gekeken naar het aandeel van het 'oov-subcluster brandweer en rampenbestrijding' en naar de belastingcapaciteit van een gemeente. Bijdrage 2017: € 1.653.527 Bijdrage 2018: € 1.686.101
Eigen Vermogen	2017: € 5.269.000 2018: € 5.010.000 (nog niet vastgesteld)
Vreemd vermogen	2017: € 55.995.000 2018: € 53.311.000 (nog niet vastgesteld)
Solvabiliteitsindex	2017: 0,090 2018: 0,090 (nog niet vastgesteld)
Financieel resultaat	2017: € 106.000 2018: € 521.000 (nog niet vastgesteld)
Risico's	De Veiligheidsregio is in staat om de onderkende risico's financieel te dragen. De ratio bedraagt 121%. De grootste financiële risico's betreffen de invoering van de WNRA (Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren) en frictiekosten samenvoeging meldkamers.
Ontwikkelingen	Totstandkoming van de Landelijke Meldkamer en de Meldkamer Noord Holland

GGD Hollands Noorden

Naam	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD Hollands Noorden)
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	Doel van de samenwerking is het behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan. GGD Hollands Noorden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord-Holland Noord. Gemeentelijk belang: Uitvoering inspectie kinderopvang, bescherming en bevordering van de gezondheid van onze inwoners, input gemeentelijk gezondheidsbeleid, uitvoering jeugdgezondheidszorg en preventie, monitoren gezondheid inwoners.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde.
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.
Bestuurlijk belang	De wethouder van het Sociaal Domein en Zorg is gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de GGD.
Bestuurlijk aandeel	Ieder lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. De verdeelsleutel voor stemmen is: één stem per volle 10.000 inwoners per gemeente. Het totaal aantal stemmen is 75. Hiervan zijn 2 stemmen voor Texel. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft één stem.
Financieel belang	De totale begroting van GGD Hollands Noorden voor 2017 bedraagt € 33.192.000.
Bijdrage gemeente Texel	2017: € 454.355 2018: cijfers volgen Door Texel zijn geen garantstellingen gedaan of lening en verstrekt aan de GGD.
Eigen Vermogen	2017: € - 133.000 De algemene reserve bedraagt na verrekening van het negatieve resultaat van 2017 € 186.000 negatief. De reservepositie bedraagt -22,5% van de toegestane maximale omvang (zijnde 2,5% van het begrotingstotaal 2017 van € 33.192.000). 2018: cijfers volgen
Vreemd Vermogen	2017: € 10.490.000 2018: cijfers volgen
Solvabiliteitsindex	2017: - 0,013 2018: cijfers volgen
Financieel resultaat	2017: € - 213.000 2018: cijfers volgen
Risico's	De bedrijfsvoering en financiële situatie van de GGD blijft een aandachtspunt. Dit maakt dat er nu geen prioriteit wordt gegeven aan het doen van voorstellen voor de inhoudelijke speerpunten voor de komende jaren. Het risico bestaat dat de maatschappelijke doelen van de GGD uit het oog worden verloren. De onder toezichtstelling van Veilig Thuis door de inspectie is opgeheven. Het is de vraag of de GGD ook op de lange termijn haar bedrijfsvoering en bedrijfsondersteuning van het primaire proces voor Veilig thuis op orde houdt.-Om de onder toezichtstelling op Veilig Thuis op te heffen is extra ingezet op het wegwerken van de wachtlijsten. Daarbij zijn de aanbestedingsregels overtreden, waardoor de accountantsverklaring voor rechtmatigheid mogelijk ook in 2018 niet afgegeven zal worden. De GGD heeft moeite om hun vacatures in te vullen, waarmee ook op het gebied van de wettelijke basistaken JGZ achterstanden kunnen ontstaan.
Ontwikkelingen	In de kadernota 2020 heeft de GGD geen inhoudelijke speerpunten voorgesteld. Dit volgt op een later moment. De GGD heeft moeite zijn vacatures in te vullen. De financieel directeur is vervangen door een concerncontroller.

Regionale Uitvoering Dienst (RUD) Noord-Holland Noord

Naam	Regionale Uitvoeringsdienst Noord Holland Noord (RUD NHN)
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Hoorn
Doelstelling en openbaar belang	De kwaliteit van de uitvoering van de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) te verbeteren en een uniform karakter te geven. Openbaar belang: een schone en veilige leefomgeving.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde. 7: Duurzaam, schoon en innovatief.
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Drechterland, Hollands Kroon, Medemblik, Stede Broec, Bergen, Enkhuizen, Hoorn, Opmeer, Castricum, Heerhugowaard, Koggenland, Den Helder, Heiloo, Langedijk, Schagen, Texel en de Provincie Noord-Holland.
Bestuurlijk belang	Wethouder Vergunningen, Gemeentewerken, Verkeer en Vervoer en Financiën - Lid van het Algemeen Bestuur.
Bestuurlijk aandeel	De stemverhouding is op basis van de inbreng van inwoneraantal en financiën. Texel heeft 3% van de stemmen.
Financieel belang	Informatie over 2018 volgt nog
Bijdrage gemeente	2017: € 456.576 2018: cijfers volgen
Eigen vermogen	2017: € 2.113.536 2018: cijfers volgen
Vreemd vermogen	2017: € 5.393.376 2018 volgt
Solvabiliteitsindex	2017: 0,392 2018: cijfers volgen
Financieel resultaat	2017: € 1.233.364 2018: cijfers volgen
Risico's	Risico's volgt nog De kosten per gemeente zijn gebaseerd op afzet van de basistaken. Dit is een wettelijke verplichting waardoor het risico beperkt is. Echter, de stand van de algemene reserves van de RUD is niet voldoende om alle risico's af te dekken.
Ontwikkelingen	Uit de jaarrekening volgen nog

Gemeenschappelijke regeling de Waddeneilanden

Naam	De Waddeneilanden
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Harlingen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de gemeenschappelijke regeling: • de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de vijf Nederlandse Waddeneilanden; • het uitdragen van het standpunt van de deelnemende gemeenten richting andere betrokken overheden; • overleg, coördinatie en afstemming ten aanzien van beleids- en beheeraspecten; • samenwerking en ondersteuning ten aanzien van uitvoeringszaken van deelnemende gemeenten die te kennen hebben gegeven bij deze deelactiviteit betrokken te willen zijn; • het voorbereiden, vaststellen en uitvoeren van gemeenschappelijke beleidskaders voor zover de bevoegdheid hiertoe door de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten aan het Openbaar Lichaam is overgedragen.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners 3: Mooi en gastvrij Texel 4: Texel werkt 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid
Deelnemende partijen	De gemeentes Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog.
Bestuurlijk belang	Vanuit het college maakt de burgemeester deel uit van het Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de 5 colleges van burgemeester en wethouders.
Financieel belang	Omvang totale begroting 2016: € 653.000 (realisatie) Omvang totale begroting 2017: € 637.610 (realisatie)
Bijdrage gemeente Texel	2016: € 172.878 2017: € 144.150 Voor de '5-eilandtaken' draagt Texel 30% bij. 2018: cijfers volgen
Eigen Vermogen	2016: € -188.728 2017: € -49.173 2018: cijfers volgen
Vreemd Vermogen	2016: € 919.107 2017: € 394.963 2018: cijfers volgen
Solvabiliteitsindex	2016: -0,26 2017: -0,14 2018: cijfers volgen
Financieel resultaat	2016: € -260.992 2017: € 183.206 2018: cijfers volgen
Risico's	De gemeenschappelijke regeling "De Waddeneilanden" is een kleine organisatie met weinig personeel. De organisatie is kwetsbaar indien er sprake is van (langdurige) ziekte.
Ontwikkelingen	In 2017 is de voorbereiding voor de wijziging van de gemeenschappelijke regeling afgerond. Op 14 maart 2018 heeft de raad een besluit over de voorgestelde wijziging van de gemeenschappelijke regeling genomen.

Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	Beheren overgebrachte archieven, inspectietaak uitvoering informatiebeheer aangesloten leden, alles in het kader van de Archiefwet.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners.
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen en Texel.
Bestuurlijk belang	De burgemeester heeft namens Texel zitting in het algemeen bestuur.
Bestuurlijk aandeel	2 stemmen van de in totaal 50.
Financieel belang	Omvang totale begroting 2017: € 2.366.379 Omvang totale begroting 2018: € 2.455.846
Bijdrage gemeente Texel	2017: € 51.870 2018: € 57.156
Eigen Vermogen	2017: € 196.382 2018: € 303.071 (nog niet vastgesteld)
Vreemd Vermogen	2017: € 250.000 2018: € 0 (nog niet vastgesteld)
Solvabiliteitsindex	2017: 0,78 2018: cijfers volgen
Financieel resultaat	2017: € 98.854 2018: € 123.034 (nog niet vastgesteld)
Risico's	Op basis van de conceptjaarrekening 2018 wordt een weerstandsvermogen van € 238.000 aangehouden. Het weerstandsvermogen is van voldoende omvang om de risico's van inkomstenderving depotgebruik derden en ontwikkeling e-depotvoorziening te dekken.
Ontwikkelingen	• Intensivering inspectieactiviteiten door de inwerkingtreding Wet Revitalisering Generiek Toezicht; • In 2018 is de basis voor een werkend e-depot gelegd waarin momenteel de eerste pilots draaien.

Overzicht privaatrechtelijk verbonden partijen

N.V. Huisvuilcentrale

Naam	N.V. Huisvuilcentrale (HVC)
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	HVC is een nutsbedrijf van en voor gemeenten en waterschappen. De opdracht is om de aandeelhouders te helpen bij het realiseren van hun doelstellingen op het gebied van hergebruik van grondstoffen, afvalbeheer en duurzame energie. De HVC scheidt afval zoveel mogelijk aan de bron en werkt dit afval op tot nieuwe grondstoffen. Van het afval dat niet tot grondstof kan worden opgewerkt, produceert de HVC door middel van vergisting en verbranding duurzame energie. Deze energie levert de HVC aan de aandeelhouders. Daarnaast helpt de HVC de aandeelhouders bij het ontwikkelen van lokale initiatieven op het gebied van warmte, wind- en zonne-energie.
Relatie met beleidsprogramma	7: Duurzaam, schoon en innovatief.
Deelnemende partijen	46 Aandeelhoudende gemeenten en 6 aandeelhoudende waterschappen.
Bestuurlijk belang	De wethouder die verantwoordelijk is voor milieu vertegenwoordigt de gemeente Texel bij de aandeelhoudersvergaderingen.
Bestuurlijk aandeel	De gemeente Texel bezit 24 van de in totaal 3.311 aandelen (0,72%). De stemverhouding is naar rato (één stem per aandeel). De boekwaarde van deze aandelen is per 01/01/2017 € 1.089.
Financieel belang	De NV had over 2018 een omzet van € 263.994.000. De gemeente Texel neemt diensten af van de HVC (afvalverwerking, energie) en betaalt voor deze dienstverlening. De omzet van 2017 was € 252.712.000.
Bijdrage gemeente	Geen aparte bijdrage.
Eigen vermogen	2017: € 103.216.000 2018: € 116.706.000
Vreemd vermogen	2017: € 849.006.000 2018: € 856.447.000
Solvabiliteitsindex	2017: 0,108 2018: 0,136
Financieel resultaat	2017: € 13.585.000 (na belastingen) 2018: € 13.306.000 (na belastingen)
Risico's	De grootste risico's voor de HVC zijn een verminderde aanvoer van afval als gevolg van een betere scheiding en lagere energieprijzen als gevolg van een te groot aanbod van elektriciteit. Als de HVC verlies lijdt, daalt het eigen vermogen en zijn de aandeelhouders verplicht het verlies van de HVC te compenseren (artikel 7 van de ballotage-overeenkomst).
Ontwikkelingen	Afnemende hoeveelheid te verbranden afval door betere scheiding. Lagere grondstofprijzen afval door onder andere een importstop in China. De energieprijzen zijn door de aantrekkende economie in 2018 gestegen. De geprognoseerde stand van gegarandeerde geldleningen voor aandeelhouders A (= soort aandeel gemeente Texel bedraagt per 31 december 2018 € 630 mln. Dit is ruimschoots binnen het maximaal afgesproken gegarandeerde bedrag aan leningen van € 670 mln. De HVC heeft met haar financiers afspraken gemaakt over de wijze waarop gemeenten zullen worden aangesproken indien de HVC onverhoopt niet in staat is om aan haar verplichtingen te voldoen. Voorheen was elke aandeelhouder hoofdelijk aansprakelijk voor de totale schuld. Nu is de afspraak, dat de aandeelhouders naar rato van hun aandelenbezit zullen worden aangesproken.

BNG BANK N.V.

Naam	BNG BANK N.V.
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Haag
Doelstelling en openbaar belang	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. BNG is een betrouwbare eigentijdse bank en expert in het financieren van publieke voorzieningen. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners.
Deelnemende partijen	Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen.
Bestuurlijk belang	Wethouder van Financiën, communicatie, duurzaamheid en innovatie, economie en toerisme en wonen.
Bestuurlijk aandeel	Ieder aandeel geeft recht tot 1 stem. De gemeente heeft 7.371 aandelen. In totaal zijn er 100 miljoen aandelen. De nominale waarde van deze aandelen is € 18.427,50 (€ 2,50 per aandeel).
Financieel belang	De gemeente heeft een financieel belang van € 18.427,50. Ontvangen dividend 2017: € 18.648 Ontvangen dividend 2018: € 21.007
Bijdrage gemeente	7.371 aandelen van € 2.50 nominaal
Eigen vermogen	2017: € 4.953.000.000 2018: € 4.990.000.000
Vreemd vermogen	2017: € 135.072.000.000 2018: € 132.519.000.000
Solvabiliteitsindex	2017: 0,036 2018: 0,038
Financieel resultaat	2017: € 393.000.000 2018: € 337.000.000
Risico's	In de begroting wordt rekening gehouden met een dividendopbrengst. In 2018 is hiervoor € 14.000 opgenomen. Het ontvangen dividend 2018 is € 21.007.
Ontwikkelingen	Geen relevante ontwikkelingen.

N.V. Alliander (tot en met juni 2017 Houdstermaatschappij GasKop Noord-Holland)

Naam	NV Alliander
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Arnhem
Doelstelling en openbaar belang	Het beheren van de aandelen NUON
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners.
Deelnemende partijen	Voormalige aandeelhouders NUON
Bestuurlijk belang	Wethouder van Vergunningen, Gemeentewerken, Verkeer en Vervoer en Financiën
Bestuurlijk aandeel	850 van de 136.794.964 aandelen (uitgegeven). De boekwaarde van deze aandelen is per 01/01/2016 € 2.691. (voorlopig onveranderd opgenomen)
Financieel belang	Alliander NV beheert de aandelen van NUON.
Bijdrage gemeente	De gemeente doet geen bijdrage aan Alliander.
Eigen vermogen	2017: € 3.942.000.000 2018: € 4.129.000.000
Vreemd vermogen	2017: € 4.127.000.000 2018: € 4.216.000.000
Solvabiliteitsindex	2017: 0,489 2018: 0,495
Financieel resultaat	2017: € 195.000.000 (na belastingen) 2018: € 334.000.000 (na belastingen)
Risico's	Er is geen risico verbonden aan het beheer van het aandeel.
Ontwikkelingen	Op 21 juni 2017 is besloten tot liquidatie van de Houdstermaatschappij GKNH. Reden hiervoor is de nieuwe wet Vennootschapsbelasting. De gemeenten zijn per die datum direct aandeelhouder van N.V. Alliander geworden. De weergegeven financiële gegevens zijn de cijfers van Alliander NV. Weergegeven zijn de cijfers uit de geconsolideerde balans. <u>Opmerking:</u> Formeel bestaat Houdstermaatschappij GasKop Noord Holland nog totdat de aanslagen vennootschapsbelasting formeel zijn afgewikkeld.

N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Naam	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	De gemeente Texel ontwikkelt voorwaardenscheppend beleid om Texel als kenniseiland zoveel mogelijk te stimuleren. Participatie in het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord draagt hieraan bij. Het ontwikkelingsbedrijf verzorgt de centrale aanpak op regionaal economisch terrein. De ambitie is om de economische dynamiek en de werkgelegenheid in de regio te optimaliseren. Het gaat hierbij om de volgende drie kerntaken: • Promotie en acquisitie; • Ontwikkeling/revitalisering van regionale bedrijventerreinen; • Kennistoepassing en innovatie structuur verbeterende projecten.
Relatie met beleidsprogramma	4: Texel Werkt!
Deelnemende partijen	De gemeenten uit Noord-Holland-Noord, Kamer van Koophandel en provincie Noord-Holland.
Bestuurlijk belang	Wethouder Economie, Toerisme, Onderwijs en Zorg vertegenwoordigt het college in de NV waar de gemeente aandeelhouder van is.
Bestuurlijk aandeel	De gemeente heeft als aandeelhouder 1 stem. De boekwaarde van deze aandelen is per 01/01/2016 € 1.000.
Financieel belang	Het Ontwikkelingsbedrijf ontving in 2017 van alle deelnemende gemeenten € 1.351.399 aan subsidiegelden (inclusief € 75.000 aan lobbygelden).
Bijdrage gemeente	2017: € 29.016 2018: cijfers volgen
Eigen Vermogen	2017: € nog niet bekend 2018: cijfers volgen
Vreemd Vermogen	2017: € nog niet bekend 2018: cijfers volgen
Solvabiliteitsindex	2017: nog niet bekend 2018: cijfers volgen
Financieel resultaat	2017: € 83.942 negatief 2018: cijfers volgen
Risico's	Gemeente is aandeelhouder en draagt verder geen (financieel) risico.
Ontwikkelingen	Samen met het Ontwikkelingsbedrijf wordt ingezet op versterking van de economie in de regio Noord-Holland-Noord.

N.V. TESO

Naam	NV TESO
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Hoorn
Doelstelling en openbaar belang	Het exploiteren van de bootdienst tussen Texel en Den Helder en - in het algemeen - het verbeteren van de verbinding van Texel met de vaste wal.
Relatie met beleidsprogramma	4: Texel werkt 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid
Deelnemende partijen	Individuele aandeelhouders.
Bestuurlijk belang	De burgemeester.
Bestuurlijk aandeel	Texel is één van de aandeelhouders. Texel heeft 2 aandelen met een nominale waarde van € 13,61(respectievelijk € 2,27 en € 11,34). In 2014-2015 waren er in totaal 3.129 aandeelhouders. Eén van de aandelen is via de Lionsveiling verkocht. De gemeente heeft nu nog één aandeel. De boekwaarde van dit aandeel is per 01/01/2016 € 8.670.
Financieel belang	De TESO exploiteert de bootdienst zelfstandig.
Bijdrage gemeente	De gemeente draagt niet bij in de exploitatie.
Eigen vermogen	Het boekjaar van TESO loopt van 1 april tot 31 maart: 31 maart 2016: € 103.122.000 31 maart 2017: € 118.483.000 Cijfers voor 2018 nog niet bekend
Vreemd vermogen	31 maart 2016: € 10.449.000 31 maart 2017: € 15.117.000 31 maart 2018: Cijfers volgen
Solvabiliteitsindex	31 maart 2016: 0,908 31 maart 2017: 0,887 31 maart 2018: Cijfers volgen
Financieel resultaat	31 maart 2016: € 2.653.000 (na belastingen) 31 maart 2017: € 2.894.000 (na belastingen) 31 maart 2018: Cijfers volgen
Risico's	TESO heeft een goede liquiditeitspositie. Het grootste risico voor de TESO is dat als gevolg van een milieu- of natuurramp de toeristen wegblijven.
Ontwikkelingen	Het aantal personenauto-equivalenten (PAE's) steeg van 1.546.060 in 2015/2016 naar 1.605.248 in 2016/2017; een stijging van 3,8%. Het aantal vervoerde personen steeg over dezelfde periode van 3.922.600 naar 4.069.978, een stijging van eveneens 3,8%. Met deze cijfers zit TESO ruimschoots boven het maximumscenario van de DTV-vervoersprognose.

Texel Airport N.V

Naam	Texel Airport
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk, Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	De Cocksdorp
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van Texel Airport NV is de aanleg, het onderhoud, de ontwikkeling en de exploitatie van het vliegveld.
Relatie met beleidsprogramma	4: Texel werkt 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid
Deelnemende partijen	Gemeente Texel, Stichting Vrienden Luchtvaartterrein en Kamer van Koophandel
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft 2 vertegenwoordigers in de Raad van Commissarissen. Dit zijn de heren P.F. Hartman en C. den Ouden. Een collegelid vertegenwoordigt de gemeente bij de algemene vergadering van aandeelhouders.
Bestuurlijk aandeel	De gemeente Texel heeft 250 aandelen (47,6%). Dit is ook de stemverhouding. De boekwaarde van deze aandelen is per 31/12/2018 € 162.126.
Financieel belang	De NV exploiteert het vliegveld zelfstandig.
Bijdrage gemeente	De gemeente doet geen bijdragen in de exploitatie van de NV.
Eigen vermogen	2017: € 5.499.920 2018: € 5.502.191
Vreemd vermogen	2017: € 64.911 2018: € 758.051
Solvabiliteitsindex	2017: 0,988 2018: 0,879
Financieel resultaat	2017: € 23.158 (na belastingen) 2018: € 2.271 (na belastingen)
Risico's	De NV heeft een goede liquiditeitspositie en is in staat het eigen bedrijf te exploiteren. Het grootste risico voor de NV zijn overheidsmaatregelen die de exploitatiemogelijkheden van het vliegveld beperken. De exploitatie van het aangekochte hotel/restaurant kan ook risico's met zich meebrengen.
Ontwikkelingen	Aankoop restaurant/hotel "De Vlijt" op het vliegveld. De exploitatie van het hotel/restaurant is ondergebracht in een aparte BV, die voor 100% eigendom is van Texel Airport.

Stichting V.V.V. Texel Promotie

Naam	Stichting VVV Texel Promotie
Rechtsvorm	Privaatrechtelijke samenwerking; Stichting
Vestigingsplaats	Den Burg
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de VVV is meer toeristen naar Texel te halen door promotie en reclame en het geven van informatie. 1. Het stimuleren van het toeristisch bezoek is een groot algemeen economisch en maatschappelijk belang. 2. Bundeling van krachten in de stichting VVV geeft aan bovenstaande doelen adequaat invulling. Dit is een vorm van publiek-private samenwerking waarbij gekozen is om dit via een stichting vorm te geven.
Relatie met beleidsprogramma	3: Mooi en gastvrij Texel 4: Texel werkt
Deelnemende partijen	TOP, TESO en gemeente Texel.
Bestuurlijk belang	Wethouder van Economie, Toerisme, Onderwijs en Zorg.
Bestuurlijk aandeel	Niet van toepassing.
Financieel belang	TOP en gemeente betalen elk € 220.500 en TESO € 110.250 per jaar. De boekwaarde van de aandelen is per 01/01/2016 € 90.756.
Bijdrage gemeente	€ 220.500 per jaar voor promotie, inclusief voorlichting en informatie (met jaarlijkse indexering).
Eigen vermogen	2017: € nog niet bekend 2018: cijfers nog niet bekend
Vreemd vermogen	2017: € nog niet bekend 2018: cijfers nog niet bekend
Solvabiliteitsindex	2017: € nog niet bekend 2018: cijfers nog niet bekend
Financieel resultaat	2017: € nog niet bekend 2018: cijfers nog niet bekend
Risico's	Geen gemeentelijke risico's.
Ontwikkelingen	Ingezet wordt op versterking van het Texelse product.

Kantoorpand Emmalaan BV

Naam	Kantoorpand Emmalaan
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Burg
Doelstelling en openbaar belang	De vennootschap heeft ten doel het realiseren, in stand houden en exploiteren van een kantoorgebouw. Het kantoorgebouw zal in principe beschikbaar worden gesteld en gehouden voor een organisatie welke zich dienstbaar stelt aan promotie van het eiland Texel als toeristisch gebied, alles in de ruimste zin.
Relatie met beleidsprogramma	3: Mooi en gastvrij Texel
Deelnemende partijen	St. Adm. Kantoor TVO, idem TVO, St. VVV Texel Promotie, TESO
Bestuurlijk belang	Wethouder van Economie, Toerisme, Onderwijs en Zorg m.i.v. 10 september 2015 zowel aandeelhouder als enig lid Raad van Commissarissen.
Bestuurlijk aandeel	€ 90.760
Financieel belang	Geen jaarlijkse bijdrage.
Bijdrage gemeente	€ 0
Eigen vermogen	2016: € 593.010 2017: € 608.857 2018: cijfers volgen
Vreemd vermogen	2016: € 253.858 2017: € 254.486 2018: cijfers volgen
Solvabiliteitsindex	2016: 0,70 2017: 0,705 2018: cijfers volgen
Financieel resultaat	2016: € 12.664 (na belastingen) 2017: € 15.847 2018: cijfers volgen
Risico's	Waarde pand versus hypotheek en geplaatst aandelen kapitaal.
Ontwikkelingen	Geen.

Coöperatie Texel Energie U.A.

Naam	Coöperatie Texel Energie
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; coöperatie
Vestigingsplaats	Den Burg
Doelstelling en openbaar belang	• Inkopen en verkopen van duurzame energie • Produceren van duurzame energie • Bevorderen van energiebesparing • Samenwerken met gelijkgestemden
Relatie met beleidsprogramma	7: Duurzaam, schoon en innovatief.
Deelnemende partijen	Ruim 2.000 aandeelhouders.
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit één aandeel van € 50,-.
Bestuurlijk aandeel	Elke aandeelhouder heeft één stem.
Financieel belang	1 Aandeel De boekwaarde van dat aandeel is per 01/01/2016 € 50.
Bijdrage gemeente	Geen.
Eigen vermogen	2017: - € 412.000 2018: € 30.000 2019: € 40.000
Vreemd vermogen	2017: € 750.000 2018: € 40.000 2019: € 40.000
Solvabiliteitsindex	2017: - 65% 2018: 10% 2019: 10%
Financieel resultaat	2017: € 23.000 2018: € 100.000 2019: € 20.000
Risico's	Geen.
Ontwikkelingen	Texel Energie is weer volledig terug. De administratie en financiën zijn op orde en de coöperatie is weer deelnemer bij verschillende projecten ter opwekking van duurzame energie. In 2017 heeft Texel Energie in opdracht van de gemeente een onderzoek naar zonnepanelen op parkeerplaatsen uitgevoerd, op basis waarvan nu de aanbesteding voorbereid wordt. Er is regelmatig en goed contact met het bestuur van TexelEnergie.

PARAGRAAF B SOCIAAL DOMEIN

Waar gaat het over?

De gemeente is sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor het sociaal domein: alle taken op het gebied van jeugdgezondheidszorg, jeugdhulpverlening, zorg en ondersteuning vanuit de Wmo en veel taken op het terrein van werk en inkomen (inclusief minimabeleid en schuldhulpverlening). De gemeente is het eerste aanspreekpunt voor inwoners die (tijdelijk) hulp en/of ondersteuning nodig hebben. Met de komst van deze nieuwe taken en verantwoordelijkheden is ook het budget fors toegenomen. In deze paragraaf is beschreven op welke wijze en binnen welke (financiële) kaders de gemeente Texel haar taken binnen het sociaal domein in 2018 heeft uitgevoerd.

Trends, ontwikkelingen en beleid

In de programmabegroting 2018 zijn diverse beleidsmatige trends en ontwikkelingen genoemd. Bijvoorbeeld de extramuralisering van de zorg (langer zelfstandig thuis wonen) en een toename van het beroep op jeugdzorg. Maar ook druk op het bijstandsbudget door de beperking van de instroom in de WSW en Wajong en verkorten van de WW heeft invloed op het beleid van de gemeente.

Enkele voorbeelden van relevante resultaten in 2018:

Versterken samenwerking Sociaal Team en zorgstructuur voortgezet onderwijs

Investerings vanuit het Sociaal Team en Leerplicht in de samenwerking met OSG 'de Hogeberg' en het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs hebben geleid tot snellere en effectievere hulp en zorg voor leerlingen die meer nodig hebben dan alleen goed onderwijs. Dit heeft in 2018 geleid tot een stijging van het aantal hulpvragen bij het Sociaal Team. In 2018 zijn dus meer jongeren ondersteund door het Sociaal Team en waar nodig doorverwezen naar passende hulp en ondersteuning. Ook vanuit het Primair Onderwijs en de voorschoolse voorzieningen weten leerkrachten en ouders het Sociaal Team steeds beter te vinden. Om deze extra hulpvragen goed en tijdig te kunnen behandelen is tijdelijk extra formatie toegevoegd aan het Sociaal Team.

Actieve inzet op begeleiding en re-integratie

In 2018 zijn verschillende acties ingezet om het aantal bijstandsuitkeringen af te laten nemen. Dit ging onder andere om intensieve begeleiding, het opzetten van leer-werklijnen (groen, fietsherstel) en het organiseren van groepsbijeenkomsten. Deze aanpak is succesvol gebleken: Het aantal bijstandsuitkeringen is gedaald van 146 naar 107. Deze daling gaat samen met een stijging van het aantal re-integratietrajecten en bijbehorende kosten van deze trajecten. In 2018 is daarom een onderbesteding van het budget voor bijstandsuitkeringen te zien en een overschrijding van de kosten voor re-integratietrajecten.

Aandacht voor schuldenproblematiek en inkomensvoorzieningen

In 2018 is het uitvoeringsplan schuldhulpverlening vastgesteld. Belangrijk onderdeel daarvan is betere communicatie en voorlichting over het voorkomen of oplossen van (problematische) schulden. Dit heeft geleid tot een toename van het aantal hulpvragen met betrekking tot schulden. Ook is er veel aandacht geweest voor mogelijkheden voor mensen met een laag inkomen over financiële voorzieningen (minimaregelingen). In 2018 is een lichte daling te zien van het aantal inwoners dat gebruik heeft gemaakt van een minimaregeling. Dit kan mogelijk verklaard worden door een afname van het aantal bijstandsuitkeringen.

Samenwerking

In de werkwijze voor 2018 stond de interne, lokale en regionale samenwerking centraal. De gemeente Texel werkte in 2018 steeds meer en beter integraal bij de beleidsontwikkeling en uitvoering in het sociaal domein. Intern is er een samenwerkingsstructuur gecreëerd met het Sociaal Team, beleid en financiën wat resulteert in het hebben van steeds meer grip en inzicht in de uitgaven in het sociaal domein. En ook in inzicht in trends en ontwikkelingen.

Samen met de gemeenten Den Helder en Schagen (regio Kop3) zijn er voor een periode van vijf jaar (2019-2023) nieuwe contracten afgesloten voor jeugdhulp, Wmo en voor het eerst ook re-integratie. Hierbij is gebruik gemaakt van de zogenaamde Open House-systematiek. Hiermee kan voor een langere periode ingekocht worden en het biedt tevens flexibiliteit om gedurende de contractperiode nieuwe aanbieders te contracteren op het moment dat zij aan de voorwaarden voldoen. In 2019 wordt gestart met de uitvoering van een aantal belangrijke ontwikkelopgaven die gerelateerd zijn aan de nieuwe contracten. Denk hierbij aan de doorgaande zorglijn 18-/18+ (Jeugd → Wmo / Participatie) en aan goed en professioneel contractmanagement.

Op bovenregionaal niveau zijn JeugdzorgPlus, Jeugdbescherming en -reclassering opnieuw aanbesteed.

Het beeld in 2018 is dat de regionale en bovenregionale samenwerking een steeds belangrijker rol innemen in de uitvoering van het sociaal domein. Dit levert een schaalvoordeel op omdat de gemeente Texel als individuele (kleine) gemeente niet zelf gespecialiseerde hulp en ondersteuning hoeft in te kopen. Kanttekening is dat, hoe groter de schaal, hoe beperkter de lokale invloed is op bijvoorbeeld de tarieven en voorwaarden die worden afgesproken.

Stand van zaken reserve sociaal domein

Aan inkomsten heeft de gemeente € 10.184.861 ontvangen in 2018 voor de uitvoering van het sociaal domein. Deze inkomsten bestaan uit diverse uitkeringen van de rijksoverheid waaronder het budget BUIG (gebundelde uitkeringen), het participatiebudget en de integratie uitkeringen voor Wmo en Jeugd.

Er is € 10.752.422 uitgegeven aan taken in het sociaal domein dat betrekking heeft op deze inkomsten. Er is dus een tekort van € 567.581 dat feitelijk onttrokken moet worden uit de egalisatie reserve sociaal domein.

Op basis van de halfjaarrapportage 2018 was de verwachting dat er in 2018 € 1.045.687 onttrokken moest worden uit de egalisatiereserve sociaal domein. Uit deze jaarrekening blijkt dat er per saldo € 567.581 is onttrokken uit de reserve sociaal domein, dit is € 478.106 minder dan verwacht.

Stand reserve per 31/12/2017 € 2.437.970

Onttrekking jaarrekening 2018 € 567.581 -/-

Stand per 31/12/2018 € 1.870.389

Deze onttrekking is lager uitgevallen dan op voorhand werd verwacht omdat de uiteindelijke uitgaven voor het sociaal domein lager waren. Dit is grotendeels veroorzaakt door een meevaller op jeugdhulp van totaal € 588.000. Daarnaast zijn er meerdere kleinere voordelen te zien in het sociaal domein en zijn er meer inkomsten van het Rijk ontvangen dan waar rekening mee was gehouden bij de begroting. Voor de financiële gegevens van alle analyses in het sociaal domein wordt verwezen naar de analyses van programma 2.

Analyse

Voor verschillende vormen van gecontracteerde jeugdhulp zijn minder hoge uitgaven gedaan. Dit geldt met name voor verblijf, pleegzorg en voogdij. Ook binnen de Jeugd GGZ (geestelijke gezondheidszorg) zijn de kosten lager uitgevallen. Tegelijkertijd zijn er meer jongeren ondersteund in 2018, door de hiervoor beschreven verbeterde afstemming tussen het Sociaal Team en het onderwijs. Bij de begroting 2018 is uitgegaan van een voortzetting van de stijgende kosten zoals deze eerder ook over 2016 en 2017 zichtbaar waren. Deze stijging blijkt zich niet te hebben doorgezet, en er is zelfs sprake van een lichte daling van de totale kosten ten opzichte van 2017. Op basis van de beschikbare informatie kan nog niet worden gesteld of hier sprake is van een trendmatige stabilisatie dan wel daling van kosten, of dat het een incidentele daling is. Dit vraagt om zorgvuldige monitoring de komende jaren. Meerdere factoren kunnen hier namelijk invloed op hebben; zoals het werken vanuit de transformatiegedachte (eerder 'erbij', minder zware hulpverlening), of de uitstroom van enkele jongeren uit intensieve jeugdhulpverlening. Bij dit laatste is de 'wet van de kleine getallen' van toepassing: intensieve jeugdhulpverlening (gesloten jeugdzorg) heeft een grote financiële impact (ca. € 100.000 per kind). Hier maken maar weinig jongeren gebruik van, maar dit betekent ook dat één of twee kinderen minder of extra in een dergelijk traject direct invloed heeft op de totale uitgaven van de gemeente. Terwijl dit niet altijd op voorhand te voorspellen is.

Voor de kostenontwikkeling van de jeugdhulpverlening is ook van invloed dat in 2019 hogere tarieven gelden, waarvan de impact op het beschikbare budget in de loop van het jaar 2019 duidelijk wordt.

Omdat er monitoring over meerdere jaren nodig is om te beoordelen of de lagere kosten voor jeugdhulpverlening een trend zijn, wordt er voor dit moment vanuit gegaan dat het een incidentele daling betreft. Wat wel zichtbaar is, is dat er meer jongeren via het Sociaal Team geholpen zijn en minder uitgaven voor gecontracteerde jeugdhulpverlening zijn gemaakt. Of er een causaal verband is zal de komende jaren via monitoring duidelijk moeten worden.

Ook binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning zijn de uiteindelijke uitgaven iets lager dan begroot. Voor bijvoorbeeld huishoudelijke hulp is uitgegaan van een stijging van de lasten ten opzichte van 2017. Hier is rekening mee gehouden vanwege demografische ontwikkelingen (vergrijzing) en omdat er in 2018 een nieuw tarief voor huishoudelijke hulp is vastgesteld - dit op grond van de AMvB reële prijs Wmo 2015. Het beroep op huishoudelijke hulp is, ondanks deze ontwikkelingen, minder hard gestegen dan verwacht. Dit geldt ook voor begeleiding vanuit de Wmo. Hierdoor zijn er minder eigen bijdragen voor voorzieningen vanuit de Wmo ontvangen.

Ten aanzien van de uitvoering van de Participatiewet en minimabeleid is zichtbaar dat het aantal inwoners dat een bijstandsuitkering ontvangt is afgenomen. Hierdoor zijn er minder uitkeringen door de gemeente verstrekt. Tegelijkertijd zijn de uitgaven voor re-integratie en beschut werk gestegen, doordat er meer inwoners naar werk zijn begeleid.

PARAGRAAF C

ONDERHOUD OPENBARE RUIMTE EN GEBOUWEN

Integraal Beheer van de Openbare Ruimte

Het beheer van de openbare ruimte wordt sinds 2017 uitgevoerd op kwaliteitsniveau B (op basis van de kwaliteitscatalogus van het CROW) met een uitzondering voor centra en begraafplaatsen op niveau A. De budgetten voor beheer zijn de afgelopen jaren niet geïndexeerd, waardoor het behouden van de afgesproken kwaliteitsniveaus steeds meer onder druk komt te staan.

Naast het reguliere onderhoud zijn investeringen in de openbare ruimte nodig om het vastgestelde niveau te kunnen blijven realiseren. De raad stelt daarvoor beheerplannen vast voor de verschillende werkvelden. In 2018 zijn onder andere het Groenbeheerplan en het Wegenbeheerplan vastgesteld.

De raad heeft de evaluatie van de openbare verlichting besproken en goedgekeurd. Er zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld om enkele aanpassingen door te voeren. Vanwege de overspannen bouwmarkt kunnen de aanpassingen pas in de loop van 2019 tot uitvoering komen. Om de veiligheid voor de weggebruikers te borgen is er nieuwe belijning aangebracht.

Op de Bernhardlaan is een geslaagde groenvernieuwing doorgevoerd. Een voorbeeld van het integraal verbeteren van de openbare ruimte, waar ook buiten Texel belangstelling voor is. Door de grote droogte hoefde er pas laat te worden ingezet op onkruidbestrijding op verharding. De watervoorziening vroeg daarentegen wel meer aandacht van de organisatie. Deze extremen in het weer baren zorgen voor de toekomst. Het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan dat in samenwerking met de kopgemeenten en het HHNK tot stand is gekomen werd in 2018 in uitvoering genomen. Ook in dat plan is er extra aandacht voor de klimaatverandering.

De voorzieningen

De sportaccommodaties ondergingen een grote verandering. De Koninghal is gesloopt en de bouw van de nieuwe sporthal is gestart. Het zwembad kon duidelijk profiteren van het weer met een fors aantal bezoekers. Het beheer van de sporthal was in 2018 nog een gemeentetaak.

December 2018 zijn de gesprekken gestart met Rijkswaterstaat over een mogelijke beëindiging van de bestaande bijdrageregeling vanuit het rijk voor de gemeente voor beheer, onderhoud en investeringen in de haven. RWS heeft de ontheffingsclausule - dat kon RWS contractueel doen - voor die bijdrage niet in werking gesteld. De gesprekken over de toekomstige relatie tussen RWS en gemeente worden in 2019 voortgezet.

Het gebouwenbestand van de gemeente moet verduurzamen. Daarvoor zijn een groot aantal maatregelen getroffen zoals het plaatsen van zonnepanelen. Ook heeft de raad het college verzocht een voorstel te doen om het gebouwenbestand van gemeentewerken verder te verduurzamen. Januari 2019 is de raad daarover nader geïnformeerd. Naast verduurzamen vroeg ook het reguliere onderhoud de nodige aandacht. Daarbij vragen de verlaten schoolgebouwen helaas ook de nodige aandacht vanwege vernielingen. Maar niet alleen de gebouwen moeten verduurzamen maar ook het rijdend materieel. Daarvoor zijn werkbezoeken gebracht aan de gemeente Groningen, die een voortrekker is van de introductie van waterstof aangedreven elektrische voertuigen.

Uitgaven mobiliteit

Parkeren heeft veel aandacht gevraagd, omdat 2018 het eerste jaar was waarin gewerkt werd met de nieuwe parkeerautomaten. Het onderhoud vroeg aandacht maar ook de controleapparatuur. Er is in het begin terughoudend gehandhaafd. In de loop van het jaar wordt er weer regulier gehandhaafd. Daaruit blijkt dat de betalingsbereidheid hoog is.

Onderstaand het overzicht kosten/baten mobiliteit zoals toegezegd aan de raad.

Omschrijving	Totaal begroting incl. wijziging 2018	Werkelijke uitgaven 2018
Normaal onderhoud wegen (inclusief kapitaallasten)	504.022	418.885
Groot onderhoud (bestrating en asfalt)	844.895	930.940
Aanleg bermverharding	255.776	220.724
Herinrichting wegen	30.823	32.198
Onderhoud fiets- en voetpaden	64.000	51.561
Onderhoud bermen	202.191	243.002
Verkeersveiligheid en verkeersbeleid	13.768	9.167
Verkeer: bebording, belijning	103.676	130.904
Aanpak knelpunten mobiliteit	0	224
Texelhopper	75.863	275.743
Parkeren - kosten	575.944	480.099
Parkeren - opbrengsten	-3.112.750	-3.361.894
Toerek. uren verkeer/vervoer (naar rato)	370.918	308.127
Storting mobiliteitsreserve	854.739	1.165.989
Totaal kosten mobiliteit	783.865	905.667

De stand van de Mobiliteitsreserve per 2017 is € 1.159.388. De toename in 2018 is € 1.115.989. Het saldo van de reserve per 31 december 2018 is € 2.275.377.

PARAGRAAF D BEDRIJFSVOERING

Waar gaat het over?

Deze paragraaf gaat over bedrijfsvoering en wat er per onderwerp gedaan is.

Verantwoording per onderwerp

Organisatieontwikkeling

Beleid in 2018

- In 2018 is de evaluatie van de reorganisatie 2014 afgerond. Het is besproken met de medewerkers en de ondernemingsraad en vastgesteld in het college van B&W. Daarnaast is het door de gemeentesecretaris en burgemeester besproken met de fractievoorzitters. Op basis van al deze gesprekken is een meerjarig bouwstenenplan opgesteld met ontwikkelpunten.
- De meest urgente en tevens belangrijkste bouwsteen is het personeel. Dat vraagt investeringen voor de periode 2019-2022 in een gezonde en bevrologende organisatie. Waar niet de werkdruk, maar het werkplezier domineert.
- Met het vaststellen van de programmabegroting 2019 heeft de raad de middelen beschikbaar gesteld die nodig zijn voor de benodigde personele investering en de uitvoering van het meerjarenplan.

Communicatiebeleid

Beleid in 2018

- De communicatievisie 2017-2020 is vastgesteld als de basis voor de ontwikkeling van het communicatiebeleid met daarin drie speerpunten: *De basis blijft een goede informatievoorziening, Duidelijk zijn waar de gemeente voor staat, Conversatie steeds meer als communicatiestijl.*

Financieel Beleid

Beleid in 2018

- Er is een betrouwbare meerjarig sluitende begroting waarin de beïnvloedbaarheid staat aangegeven.
- De tarieven en leges zijn kostendekkend.
- De belastingen worden alleen verhoogd als basisvoorzieningen zoals onderwijs, zorg en/of bestuurlijke zelfstandigheid in de knel komen.
- De stresstest 2018 is niet uitgevoerd i.v.m. andere prioriteiten.
- De onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid (onderzoek art. 213a) zijn niet uitgevoerd. Ontwikkelingen op het gebied van het sociaal domein en het een andere wijze samenwerken tussen het Sociaal Team Texel en De Bolder leiden tot een gewijzigd verkleind onderzoek. Dit onderzoek richt zich op de uitvoering van de Participatiewet in opdracht van de gemeente Texel. Het onderzoek naar integriteit van de gemeentelijke organisatie vindt plaats in 2019.
- De Nota Reserves en Voorzieningen is geactualiseerd.

Informatiseringsbeleid

Beleid in 2018

- Het informatiebeleidsplan 2018-2022 is vastgesteld als de basis voor de verdere ontwikkeling van de ICT.
- Initiatieven voor verdere digitalisering en samenwerking vanuit de Digitale Agenda 2020 worden gevolgd.
- Er wordt veilig omgegaan met gegevens (informatiebeveiliging) en er wordt voldaan aan privacywetgeving. Er is een functionaris gegevensbescherming aangesteld.
- Digitaal en zaakgericht werken is de norm.
- Er is een intern geo-portaal ontwikkeld om de mogelijkheden van geo-informatie te verkennen en samen met gebruikers van deze informatie en portaal verder door te ontwikkelen.
- We houden rekening met de digitoegankelijkheid bij al onze digitale toepassingen.

Juridisch (kwaliteits)beleid

Beleid in 2018

- Er is een informele aanpak om bezwaren te voorkomen. Uit het jaarverslag van de commissie bezwaarschriften blijkt - onder meer - hoeveel bezwaren in 2018 na informeel overleg zijn ingetrokken.
- We werken samen met Hollands Kroon voor de behandeling van bezwaren en monitoren deze samenwerking. Coördinatie en secretariaat werden in 2018 door Hollands Kroon op een adequate manier uitgevoerd.
- De verordeningen zijn ingebed in een helder werkproces, met voortdurende kwaliteitscontrole. Door opname in het systeem voor zaakgericht werken zijn de verordeningen nu toegewezen aan individuele medewerkers, die verantwoordelijk zijn voor de actualiteit ervan.

Kwaliteitsbeleid

Beleid in 2018

- Het zaakgericht en digitaal werken staat centraal. Deze manier van werken ontwikkelt zich ontwikkelen.
- Er zijn meerdere lean-trajecten waarbij klantwaarde centraal staat. Diverse processen worden lean gemaakt en andere (lean)manieren van continue verbetering zijn geïntroduceerd. De scrummethode bij de programmabegroting en jaarrekening en de invoering van week- en dagstarts zijn hier voorbeelden van.

Personeelsbeleid

Beleid in 2018

- Er is een start gemaakt met vitaliteits- en gezondheidsbeleid met aandacht voor preventie van verzuim en leeftijdsfasebewust personeelsbeleid.
- De jaarlijkse gesprekscyclus is aangepast.
- De inhuur van personeel is regionaal aanbesteed.
- We verzorgen de salarisadministratie van/voor Terschelling.
- Er is gestart met loopbaanbeleid (treintjes, tandems).
- De nieuwe Arboret is geïmplementeerd, preventiemedewerkers zijn benoemd.
- Uitbreiding van doelen voor inzet IKB vanaf 2019 is voorbereid en afgerond.
- Er is gestart met het actualiseren van het integriteitsbeleid.

PARAGRAAF E GRONDBELEID

Grondpositie

De gemeente Texel heeft in het verleden een actief grondbeleid gevoerd dat tot een grondpositie heeft geleid die voor de komende 10 jaar de realisatie van nieuwbouwprojecten in voldoende mate heeft veilig gesteld. Daarnaast is in 2018 concreet perspectief ontstaan op het vrijkomen van verschillende schoollocaties. Uitgaande van de gemeentelijke visie op wonen, retail en bedrijventerreinen is de grondpositie van de gemeente voldoende groot om gewenste ontwikkelingen via actief grondbeleid mogelijk te maken. Het is dan ook niet noodzakelijk gebleken om in 2018 voorbereidingen te treffen voor het maken van een strategisch verwervingsplan.

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) biedt bovendien voldoende ruimte voor een sterke gemeentelijke regierol in de ruimtelijke ontwikkeling, ook als de gemeente de bouwgrond niet eerst zelf in eigendom heeft. Er is met andere woorden in voldoende mate regie te voeren met facilitair grondbeleid.

De woonvisie voorziet in de bouw van een beperkt aantal woningen, al heeft de gemeenteraad in 2018 de ambitie vastgelegd voor het vergroten van de woningproductie. Ook de uitbreiding van bedrijventerreinen is maar beperkt mogelijk, behoudens de uitbreiding van het terrein in Oudeschild ten behoeve van de realisatie van een bierbrouwerij.

De macro-economische conjunctuur trekt verder aan. De woningproductie is achter gebleven bij de groei van de vraag waardoor de prijzen van woningen zijn gestegen. De schaarste aan gekwalificeerd personeel en materieel en materialen heeft geleid tot een stijging van de bouwkosten. Aan deze stijging draagt ook bij het aanscherpen van de regels voor de energieprestatie van nieuwbouwwoningen. In sommige gemeenten in Nederland staat de grondprijs onder druk. Dat is op Texel nog niet het geval. De begrote grondopbrengsten zijn in 2018 gehaald.

Fiscale aspecten

Vanaf 1 januari 2016 zijn gemeenten vennootschapsbelastingplichtig (Vpb-plichtig) voor commerciële activiteiten.

Als de gemeente structureel winst maakt met de grondexploitaties, een activiteit die volgens de wetgever concurreert met de 'markt', dan is de gemeente Vpb-plichtig. Als deze activiteiten structureel verliesgevend zijn dan is er geen sprake van belastingplicht. Tussen die twee uitersten ligt een grijs gebied waarbinnen de gemeente Texel opereert. Vennootschapsbelastingplicht voor gemeenten is nog volop in beweging. Overleg tussen de belastingdienst en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) leidt nog steeds tot nieuwe inzichten.

De fiscale aspecten van vpb zijn bij uitstek extracomptabel. De belastingplicht kan in het algemeen pas achteraf worden bepaald. De eventueel te betalen vennootschapsbelasting heeft geen effect op de begroting maar wordt - als er al sprake is van te betalen belasting - verwerkt in het jaarrekeningresultaat. Een eventueel te betalen belasting wordt gedekt door de algemene dienst.

De gemeente heeft uitstel gevraagd en gekregen voor het doen van de aangiften over 2016 tot en met 2018. In 2018 heeft overleg plaatsgevonden met de belastingdienst over de aangifte. Inmiddels is deze termijn verlengd tot 1 juli 2019. Het jaar 2016 is aangifte-gereed. De aangifte zal - naar huidig inzicht - in mei 2019 naar de belastingdienst worden toegestuurd.

In de paragraaf grondbeleid is vastgelegd dat de gemeente streeft naar een neutraal rendement op de grondexploitatie. De gemeente intervenueert op de grondmarkt om het feitelijke ruimtegebruik zo goed mogelijk te laten aansluiten op het maatschappelijk gewenste ruimtegebruik. Het grondbeleid wordt dus niet gevoerd met een winstoogmerk en er is op langere termijn dus geen sprake van structurele winsten. De verwachting is dus dat ook over de jaren na 2016 geen sprake zal zijn van afdracht van vennootschapsbelasting aan het rijk.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De wijziging van het BBV (sinds 1 januari 2016 van kracht) betekende voor de gemeente Texel onder andere dat de looptijd van de grondexploitaties in beginsel niet langer meer kan zijn dan 10 jaar. Het inkorten van de grondexploitatietermijnen draagt bij aan een betere beheersing van de grondexploitatie-risico's.

Grondexploitatie-risico's

Risico's in de grondexploitatie worden gevormd door:

- a. *Planontwikkelingsrisico*
De grondexploitatiebegrotingen kennen verschillen graden van detaillering. Algemeen gestelde plannen worden doorgerekend aan de hand van kengetallen voor grond- en vastgoedexploitatie. Bovendien wordt gewerkt met aannames ten aanzien van de procesgang. Tijdens de uitvoering van de projecten ontstaat beter zicht op verwachte kosten en opbrengsten en de fasering daarvan. Dan ontstaan deelbegrotingen met meer detail op basis waarvan nauwkeuriger voorspellingen gedaan kunnen worden. Gaandeweg de uitvoering van het project daalt het risico.
- b. *Markt-risico*
Conjunctuur- en renteontwikkelingen kunnen leiden tot vertraging van de verkoop en renteverliezen met zich mee brengen. In het algemeen geldt bovendien dat de onzekerheden ten aanzien van toekomstige opbrengsten groter zijn dan die voor toekomstige kosten. De gemeente hanteert voor het berekenen van de geschatte opbrengsten het voorzichtigheidsbeginsel. Bij vaststelling van en rapportage over individuele grondexploitaties wordt expliciet aangegeven hoe de inschatting van de fasering en de hoogte van de verwachte opbrengsten is onderbouwd.
- c. *Locatie-risico*
Het gaat om het risico van bijvoorbeeld bodemvervuiling, van het aantreffen van archeologische waarden of van bedreigde flora of fauna. Dit risico is te managen door gedegen en vaak kostbaar vooronderzoek, maar nooit helemaal uit te sluiten.
- d. *Procedurale risico's*
Vertragende werking van zienswijzen en bezwaren in de planontwikkelingsfase leidt tot hogere plankosten en latere opbrengsten.
- e. *Tenslotte is er het risico van planschadeclaims*
Dit risico is door de eind 2008 vastgestelde procedureverordening tot aanvaardbare proporties teruggebracht maar is altijd afhankelijk van de impact van het verschil tussen vigerend en nieuw vast te stellen planologisch besluit.

Beheersing risico's

Jaarlijks wordt voor alle grondexploitaties een herberekening van de verwachte kosten en opbrengsten voor de resterende looptijd gemaakt. Bij deze jaarlijkse actualisatie worden de in het verleden gehanteerde uitgangspunten beoordeeld en waar nodig bijgesteld. Op basis van de bijgestelde verwachtingen wordt het verwachte eindresultaat bepaald. Het kort houden van de exploitatietermijn draagt bij aan een betere beheersing van de risico's. De lopende exploitatie in Den Burg centrum is in 2018 afgesloten. De grondexploitatie voor Den Burg West wordt eind 2019 afgesloten. In 2019 worden er namelijk nog drie kavels verkocht en moet een deel van het plangebied nog woonrijp gemaakt worden. De lopende grondexploitatie voor Den Burg Oost (Buurtschap de Tuunen) is de eerste grondexploitatie "nieuwe stijl": start in 2018 en verwachte afsluiting in de jaarrekening 2020.

Overzicht lopende grondexploitaties

In onderstaand overzicht treft u een overzicht aan van de actuele boekwaarde en het vermoedelijk resultaat bij afsluiting GREX.

Overzicht actuele boekwaarde + vermoedelijk resultaat bij afsluiting in exploitatie genomen complexen
Kostprijsberekening d.d. 31.12.2018 in vergelijking met berekening d.d. 31.12.2017.

Complex	Actuele boekwaarde 31.12.2018	Jaar realisatie	Vermoedelijk Resultaat 31.12.2018	Vermoedelijk resultaat 31.12.2017	Actuele boekwaarde 31.12.2017
Den Burg - West	-969.091 V	2019	-1.126.719 V	-1.164.038 V	-450.576 V
Den Burg - centrum	afgesloten N	2018	afgesloten N	840.522 N	989.909 N
- voorziening Den Burg - centrum	afgesloten V	2018			-840.522 V
Den Burg - Oost (Buurtschap de Tuunen)	1.001.827 N	2020	-26.899 V	-32.034 V	302.959 N
Totalen	32.736 N		-1.153.618 V	-355.550 V	1.770 N

- Een negatief bedrag bij de boekwaarde betekent dat er per saldo meer is ontvangen dan uitgegeven. Een positief bedrag bij boekwaarde betekent dat er op 31 december van het betreffende jaar meer is uitgegeven dan ontvangen, een overigens normale situatie bij grondexploitaties waar de kosten altijd voor de baten uitlopen.
- Jaar realisatie is het jaar waarin de gemeente verwacht het complex te kunnen afsluiten.
- Een negatief bedrag bij resultaat is voordelig. Dit is het bedrag dat de gemeente verwacht over te houden bij afsluiting van de grondexploitatie. Als er sprake is van een verwacht tekort dan dient de gemeente hiervoor een voorziening te treffen.
- Bij de herberekening is uitgegaan van een rentepercentage van 1,5%, gelijk aan het rentepercentage dat gehanteerd is voor de jaarrekening 2017.

Algemene toelichting

Het risico voor de gemeente op de twee plannen die na 2018 doorlopen is gering. De totale boekwaarde voor de twee plannen bedraagt € 32.736. Het verwachte resultaat is € 1.153.618 voordelig. Het plan Den Burg - centrum is ultimo 2018 afgesloten.

• Den Burg - centrum

De grondexploitatie voor Den Burg - centrum is in 2018 afgesloten en verschijnt daarom niet in het overzicht. Conform verwachting heeft de grondexploitatie een verlies opgeleverd. Dat verlies is € 680.000. Bij het bepalen van dit verlies is rekening gehouden met kosten die de gemeente nog moet maken nadat de bouwwerkzaamheden zijn voltooid. Omdat er eerder een voorziening is getroffen vanwege een voorzien verlies € 841.000 levert het afsluiten van deze grondexploitatie toch een positieve bijdrage aan het resultaat van € 161.000.

- **Den Burg - West**

De boekwaarde van Den Burg-West is verder gedaald door de opbrengsten grondverkoop van in totaal € 548.000 die in 2018 zijn gerealiseerd. Aan de andere kant zijn er kosten gemaakt voor het woonrijpmaken van met name de Anne Frankstraat. De boekwaarde daalt door deze mutaties met € 451.000 naar € 969.000. Het vermoedelijk resultaat van dit plan daalt van € 1.164.000 naar € 1.127.000. Het lagere resultaat wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een iets hogere inschatting voor kosten woonrijp maken. Een deel van het plangebied moet nog woonrijp worden gemaakt. De economische conjunctuur zorgt voor stijgende kosten van aannemers.

Ten oosten van De Zandkoog ligt nog een stuk bouwgrond van ca. 2.800 m² dat buiten de exploitatie blijft. Conform de richtlijnen van het BBV wordt de exploitatie niet verlengd maar ultimo 2019 afgesloten. Indien een grondexploitatiebegroting voor de eventuele uitbreiding van De Zandkoog vastgesteld moet worden dan gebeurt dat via aparte advisering.

- **Den Burg - Oost (Buurtschap de Tuunen)**

In 2018 is de grondexploitatiebegroting vastgesteld. Het project is in 2018 voortvarend van start gegaan. Nog in 2018 zijn grondopbrengsten gerealiseerd maar er zijn ook aanzienlijke kosten voor bouwrijpmaken gemaakt. In 2018 is er zekerheid verkregen over de verkoop van kavels voor vrije sector koopwoningen. In 2019 volgt alleen nog de verkoop van kavels voor de vrije sector huurwoningen. De boekwaarde is gestegen van € 303.000 naar € 1.002.000. Het vermoedelijke resultaat is € 5.000 lager dan eerder ingeschat maar blijft voordelig. In de begroting voor nog te realiseren kosten zit voldoende marge voor het opvangen van negatieve prijseffecten. Het verwachte jaar realisatie was bij de jaarrekening 2017 nog gesteld op 2022. Bij de opmaak van de jaarrekening 2018 is de verwachting dat de afsluiting eerder kan plaatsvinden, namelijk al in 2020.

PARAGRAAF F FINANCIERING

Waar gaat het over?

In de paragraaf financiering is het treasurybeheer beschreven. Het beheer is gericht op minimalisering van rentelasten en beheersing van financieringsrisico's en de realisatie hiervan. Daarnaast is inzicht gegeven in de financiële positie en financieringsbehoefte.

Bestaand beleid

- *Wettelijke grondslag*
Wet financiering decentrale overheden (FIDO)
Wet Houdbare overheidsfinanciën (HOF)
- *Interne regelgeving*
[Treasurystatuut 2015](#)
[Financiële verordening Gemeente Texel 2017 Art. 212 Gemeentewet](#)
[Controleverordening gemeente Texel 2017 Art. 213 Gemeentewet](#)
[Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 2017 Art. 213a Gemeentewet](#)

Trends en ontwikkelingen

1. Lage rente
 2. Wetswijziging toerekening rente
 3. Geen aangescherpte regelgeving Wet HOF (van macro naar micro)
 4. Verstrekken leningen aan maatschappelijke partners
-
- 1) De liquide middelen van de gemeente zijn verplicht bij de Schatkist tegen 0% rente ondergebracht. De gemeente heeft niet het gehele jaar liquide middelen gehad. Bij een liquiditeitstekort maakte de gemeente gebruik van kasgeld (kort geld). Kort geld lenen leverde in 2018 geld op (negatieve rente). De gemeente heeft in 2018 geen langlopende lening aangetrokken.
 - 2) In 2018 is de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) niet aangescherpt van macro naar micro. Dat wil zeggen dat alle decentrale overheden tezamen niet boven het maximaal toegestane financieringstekort uitgekomen zijn. Het rijk kan, indien het collectieve aandeel van decentrale overheden het toegestane financieringstekort overschrijdt, gemeenten vragen om maatregelen te treffen en de begroting hierop aan te passen. De gemeente had in 2018 een financieringstekort. Een overzicht daarvan is verderop in deze paragraaf te vinden.
 - 3) In 2018 zijn tien startersleningen (€ 273.574), twee leningen energie neutraal (€ 65.000) en geen blijverslening verstrekt.

Beleidsdoelstelling

Beheersing van de financiële positie en de daarbij behorende kosten en risico's door sturing en bewaking.

Renterisico

Het renterisico is via de kasgeldlimiet en de renterisiconorm getoetst.

- Kasgeldlimiet (renterisico vlottende schuld)**

De maximale omvang waarvoor gemeenten kortlopende leningen (korter dan 1 jaar) mogen aangaan is 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Dit begrotingstotaal is voor de gemeente € 58,3 miljoen bij aanvang van het jaar. Voor het jaar 2018 is de kasgeldlimiet ca. € 5 miljoen. De gemiddelde omvang van de leningen per kwartaal (peildatum 1^e dag van iedere maand) met een looptijd van maximaal een jaar mag niet drie kwartalen achter elkaar hoger zijn dan € 5 miljoen. De gemeente heeft in 2018 kasgeldleningen afgesloten.

Hieronder een overzicht van het gemiddelde liquiditeitsoverschot/schuld per 1^e dag van de maand.

Gemiddeld tegoed/schuld peildatum 1 ^e vd maand	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
	-/- € 2,2 miljoen	-/- 4,1 miljoen	€ 2,4 miljoen	€ 0,1 miljoen

Renterisico vaste schuld

Om het renterisico voor gemeenten te beperken is er een norm. Deze norm heeft betrekking op leningen met een looptijd langer dan een jaar en houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal bij het begin van het jaar mag worden afgelost.

Het doel van deze norm is om te voorkomen dat bij herfinanciering door aflossingen en renteherzieningen grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen.

In onderstaande tabel is de norm afgezet tegen de feitelijke situatie. De gemeente heeft in 2018 ruim € 1,6 miljoen afgelost, dit is 2,8% van de totale begrotingsomvang en ruim binnen de norm van 20%.

	2018	Percentage
Begrotingstotaal incl. De Bolder	58.893.000	100%
Percentage bij ministeriële regeling	20%	
Rente risiconorm (20% van € 58,893 miljoen)	11.778.600	20%
Renteherziening	0	
Aflossingen	1.621.695	2,8%
Renterisico (aflossingen + renteherziening)	1.621.695	2,8%
Ruimte (rente risiconorm - renterisico)	10.764.705	17,2%

Kasbeheer

Het betalingsverkeer is nagenoeg alleen via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) uitgevoerd. Naast de saldoregulering inclusief De Bolder en de OSG De Hogeberg heeft de BNG dagelijks het bedrag boven het wettelijk toegestane werkkapitaal automatisch overgeboekt naar de Schatkist. Daarnaast heeft de gemeente nog een bankrekening voor de webwinkel en de Texelhopper.

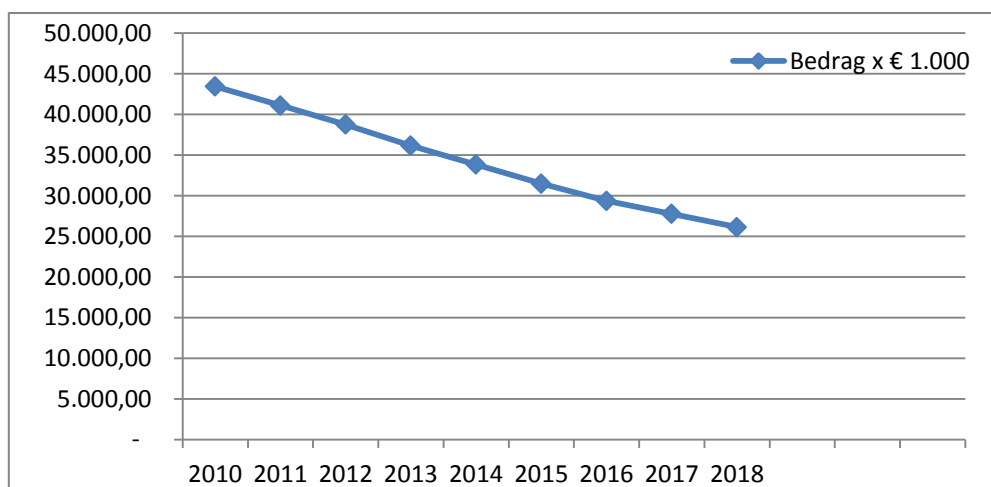
Naar aanleiding van de verzelfstandiging van de OSG De Hogeberg is in december 2018 het rekening courant saldo van ruim € 2,7 miljoen van de OSG De Hogeberg overgemaakt naar de school.

- **Leningenportefeuille en financieringsbehoefte**

Leningenportefeuille

Stand leningen per 01-01-2018		€ 27.763.837
	Rente	Aflossingen
2018	€ 1.084.062	-/- € 1.621.695
Stand leningen per 31-12-2018		€ 26.142.142

Het verloop van de leningenportefeuille is vanaf 2010 als volgt:

Financieringsbehoefte

In 2018 is er geen langlopende lening aangetrokken. De gemeente heeft in 2018 een gemiddeld liquiditeitstekort van ca. € 1,4 miljoen per maand gehad. Het liquiditeitstekort is met kasgeld via de BNG gefinancierd en leverde ruim € 10.000 aan rente op.

- **Schulden**

De vuistregel voor decentrale overheden is dat de netto schuld niet hoger mag zijn dan de jaarlijkse exploitatie (omvang baten exclusief inzet reserves, dus 100%). Per 31 december 2018 is de netto schuld van de gemeente Texel uitgedrukt in een percentage 62,68% en voldoet ruim aan deze vuistregel. Volgens het ambitieniveau van de gemeente zal dit percentage de komende jaren hoger worden.

	(bedragen x € 1.000)	
	2017	2018
Langlopende schulden	28.424	26.142
Kortlopende schulden	3.615	12.090
Overlopende passiva	4.867	3.024
Voorzieningen	12.699	10.471
Liquide Middelen	-/- 929	-2.876
Overlopende activa	-/- 7.558	-7.354
Kortlopende vorderingen	-/- 5.436	-5.243
Langlopende uitzettingen hypotheek en verbonden partijen	-/- 2.156	-2.308
Netto schuld 2018	33.526	33.946
Totaal baten 2018 exclusief inzet reserves	63.534	54.157
Aandeel % netto schuld / omvang baten	52,77%	62,68%

Het percentage 'schuld ten opzichte van baten' is hoger dan in 2017 door o.a. afgesloten kasgeldleningen en de verzelfstandiging van de O.S.G. De Hogeberg. Deze jaarrekening is niet meer geconsolideerd in de jaarrekening van de gemeente Texel.

- **Emu saldo**

De gemeente Texel heeft in 2018 een financieringstekort van € 3 miljoen. Dit tekort heeft te maken met de verzelfstandiging van de O.S.G. De Hogeberg.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Bedrag
1) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	1.820
2) Afschrijvingen	1.955
3) Saldo dotaties/vrijval voorzieningen t.l.v. exploitatie	* -2.228
4) Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-4.795
5) Baten uit bijdragen van andere overheden (niet in exploitatie of bij investeringen meegenomen)	0
6) Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op exploitatie verantwoord	0
7) Aankoop grond en uitgaven aan bouw- en woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	-1.376
8) Baten bouwgrondexploitatie voor zover niet op exploitatie verantwoord	1.624
9) Lasten balanspost voorzieningen voor zover transacties derden	0
10) Lasten transacties derden	0
11) Verkoop effecten	0
EMU saldo -/- tekort / + overschot	-3.000

* Incl. verzelfstandiging O.S.G. De Hogeberg

Renteschema

Hieronder wordt inzicht gegeven in de rentelasten van externe financiering, het voor gecalculerde renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

- **Renteresultaat taakveld treasury**

	Begroot		Rekening	
Externe rentelasten financiering		1.084.062		1.084.062
Externe rentebaten		-/- 77.449		-/- 71.527
Saldo rentelasten en rentebaten		1.006.613		1.012.535
Rente grondexploitatie	-/- 11.000		-/- 81.723	
Rente projectfinanciering	-/- 881.296		-/- 882.797	
Rentebaat doorverstrekte leningen	0	-/- 892.296	0	-/- 964.520
Rente over eigen vermogen		0		
Rente over voorzieningen		0		
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		114.317		48.015
De aan taakvelden toe te rekenen rente		-114.317		-48.015
Renteresultaat op taakveld treasury		0		0

- **Omslagrente**

	Begroting	Werkelijk
Boekwaarde vaste activa gemeente Texel 1/1/2018	50.062.974	51.881.000
Boekwaarde projectfinancieringen per 1/1/2018	-/- 21.201.497	-/- 21.295.361
Boekwaarde vaste activa gemeente Texel - berekening omslagrente	28.861.477	30.585.639
Boekwaarde vaste activa Werkbedrijf De Bolder per 1/1/2018	3.874.400	3.752.000
Boekwaarde vaste activa O.S.G. De Hogeberg	878.770	0
Totaal boekwaarde vaste activa concern	33.614.647	34.337.639

Aan de investeringen is in 2018 een omslagrente van 0,5% toegerekend, behalve aan investeringen waarover de raad anders heeft besloten.

De aan taakvelden toe te rekenen rente wijkt af ten opzichte van de begroting door het verschil in rentetoerekening grondexploitatie. In verband met de marginale afwijking (€ 114.317 -/- € 48.015) ten opzichte van de totale boekwaarde ad € 34,3 miljoen heeft er geen herberekening van de rente plaatsgevonden.

Verbonden Partijen in dit programma

Met ingang van begrotingsjaar 2017 moet op basis van de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in de programma's informatie opgenomen worden over verbonden partijen.

In onderstaand overzicht worden de voor dit programma opgenomen verbonden partijen genoemd, alsmede de taakvelden waarop zij actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstellingen zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden binnen de begroting	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
NV Bank Nederlandse Gemeenten	0.5 Treasury	Het met specialistische dienstverlening mogelijk maken dat de financiële transacties op een efficiënte en effectieve wijze worden uitgevoerd.
NV Alliander	0.5 Treasury	Het beheren van ons aandeel. Op 21 juni 2017 is door de NV Houdstermaatschappij Gaskop Noord Holland besloten tot liquidatie.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

PARAGRAAF G LOKALE LASTEN

Waar gaat het over?

In de paragraaf lokale lasten staat welke belastingen en leges de gemeente van de burger vraagt en wat de jaarlijkse opbrengsten zijn.

Elke gemeente kan om zelfstandig belastingen en heffingen op te leggen. Dat kan zijn voor taken die zij doet in het algemeen belang, maar ook voor specifieke werkzaamheden of levering van diensten. Dit totale pakket van de lokale lasten is vastgelegd in de vastgestelde belastingverordeningen. De hoogte van de lokale heffingen wordt deels bepaald door de ambities van de gemeente. Hoe meer ambities er zijn bij het bestuur, des te meer middelen beschikbaar moeten zijn voor realisatie.

Bestaand beleid

De bestaande belastingen en leges zijn per soort vastgelegd in een belasting- of legesverordening.

Beleidsuitgangspunten

Het algemene uitgangspunt is dat de tarieven van de leges en heffingen kostendekkend zijn en niet meer dan trendmatig worden verhoogd.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting werd in 2017 voor twee jaar vastgesteld. Op basis van de toenmalige inflatie is besloten de toeristenbelasting voor 2017 en 2018 vast te stellen op € 1,75 per overnachting (met een maximum van 7 aaneengesloten overnachtingen).

Kwijtscheldingen

Voor mensen met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

In beginsel moet iedereen de aanslag gemeentelijke belastingen betalen. De gemeente kan echter in uitzonderlijke gevallen overgaan tot kwijtschelding (geheel of gedeeltelijk) van gemeentelijke belastingen. Dit is afhankelijk van het inkomen en wordt getoetst aan de voorwaarden voor kwijtschelding die in de invorderingswet worden genoemd.

De gemeente werkt op dit onderdeel samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Het waterschap toetst alle verzoeken en verstrekt de gemeente informatie over het wel of niet verlenen van kwijtschelding. Het voordeel van deze samenwerking voor de belastingbetaler is dat maar één keer een verzoek hoeft te worden ingediend.

In 2018 (peildatum: 24 april 2019) zijn 172 verzoeken om kwijtschelding ontvangen. Hiervan zijn 147 verzoeken toegekend, 1 aanvraag gedeeltelijk toegekend en 24 afgewezen.

Berekening kostendekkendheid leges

Titel 1 Algemene dienstverlening

Titel 1 Algemene dienstverlening			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Burgerlijke stand	€ 37.398	€ 33.375	€ 70.773	€ 54.087	76,42%
hoofdstuk	2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	€ 104.434	€ 40.327	€ 144.761	€ 142.506	98,44%
hoofdstuk	3	Rijbewijzen	€ 34.765	€ 23.958	€ 58.723	€ 59.817	101,86%
hoofdstuk	4	Verstrekingen uit de basisregistratie personen	€ 1.129	€ 1.441	€ 2.570	€ 1.210	47,08%
hoofdstuk	5	Diversen burgerlijke stand	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	Verstrekingen op grond van Wet bescherming persoonsgegevens	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Bestuursstukken	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Vastgoedinformatie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	9	Overige publiekszaken	€ 3.134	€ 717	€ 3.851	€ 3.369	87,48%
hoofdstuk	10	Gemeentearchief	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	11	N.V.T.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	12	Leegstandswet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	13	Marktstandplaatsen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	14	Winkeltijdenwet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	15	Kansspelen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	16	Kabels en leidingen	€ 11.403	€ 8.566	€ 19.969	€ 19.251	96,40%
hoofdstuk	17	Verkeer en vervoer	€ 14.103	€ 8.735	€ 22.838	€ 19.489	85,34%
hoofdstuk	18	Diversen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 1			€ 206.366	€ 117.119	€ 323.485	€ 299.729	92,66%

Lasten

De lasten zoals in de jaarrekening zijn opgenomen, zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep betreffende de vergunning.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten);
2. Kosten voor Bijzonder ambtenaren van de burgerlijke stand (trouwen);
3. Trouwboekjes;
4. Afdrachten aan het rijk;
5. Kosten van druk- en bindwerk;
6. Aankoopkosten van gehandicapten parkeerkaarten en medische indicatie.

Toelichting: Titel 1:

Op begrotingsbasis was een kostendekkendheidspercentage van 92,83% geprognostiseerd. Dit is werkelijk uitgekomen op 92,66%.

Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Begripsomschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	2	Vooroverleg (principeverzoek / conceptaanvraag)	€ 4.764	€ 4.089	€ 8.853	€ 8.094	91,43%
hoofdstuk	3	Omgevingsvergunning	€ 783.924	€ 663.951	€ 1.447.875	€ 1.426.063	98,49%
hoofdstuk	4	Vermindering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	5	Teruggaaf	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	N.v.t	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	€ 22.813	€ 19.581	€ 42.394	€ 44.417	104,77%
hoofdstuk	9	Sloophmelding	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	10	In deze titel niet benoemde beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	11	Reprokosten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	12	Diversen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 2			€ 811.501	€ 687.621	€ 1.499.122	€ 1.478.574	98,63%

Lasten

De lasten zoals in de jaarrekening zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten);
2. Kosten welstandscommissie;
3. Publicatie in de Staatscourant.

Toelichting: Titel 2:

Op begrotingsbasis was een kostendekkendheidspercentage van 99,23% geprognostiseerd. Dit is werkelijk uitgekomen op 98,63%.

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijn

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Horeca	€ 14.490	€ 13.959	€ 28.449	€ 22.126	77,77%
hoofdstuk	2	Organiseren evenementen of markten	€ 45.922	€ 40.917	€ 86.839	€ 14.770	17,01%
hoofdstuk	3	Prostitutiebedrijven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	4	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 3			€ 60.412	€ 54.876	€ 115.288	€ 36.896	32,00%

Lasten

De lasten zoals in de jaarrekening zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel (zie ook toelichting titel 3).

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten)

Toelichting: Titel 3:

Op begrotingsbasis was een kostendekkendheidspercentage van 24,24% geprognostiseerd. Dit is werkelijk uitgekomen op 32,0%.

Samenvatting titel 1,2 en 3

Recapitulatie Titel 1, 2 en 3	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
Totaal titel 1	€ 206.366	€ 117.119	€ 323.485	€ 299.729	92,66%
Totaal titel 2	€ 811.501	€ 687.621	€ 1.499.122	€ 1.478.574	98,63%
Totaal titel 3	€ 60.412	€ 54.876	€ 115.288	€ 36.896	32,00%
Kostendekking totale tarieventabel	€ 1.078.279	€ 859.616	€ 1.937.895	€ 1.815.199	93,67%

Conclusie

Voor de gehele legesverordening is bij de begroting uitgegaan van een kostendekkendheidspercentage van 87,77%. Op jaarrekening basis is dit uitgekomen op 93,67%. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere opbrengst bij de omgevingsvergunningen.

Welke belastingen, heffingen en leges heft de gemeente en wat levert dat op?

Omschrijving	Werkelijke Opbrengst 2017 €	Geraamde opbrengst 2018(na wijziging) €	Werkelijke opbrengst 2018 €
a. Afvalstoffenheffing	1.563.240	1.683.686	1.646.719
b. Forensenbelasting	1.130.219	1.149.426	1.078.886
c. Havengelden	142.461	145.769	138.639
d. Leges (incl. bouwvergunningen c.s.)	1.123.519	1.349.896	1.815.229
e. Lijkbezorgingrechten (incl. huuropbrengsten graven)	59.479	79.089	109.510
f. Marktgelden	25.122	18.296	16.711
g. OZB woningen	1.027.627	1.043.365	1.043.492
h. OZB niet-woningen	864.605	849.641	796.785
i. Parkeerbelastingen	2.838.120	3.112.750	3.361.894
j. Precariobelasting	140.115	158.259	170.197
k. Reclamebelasting opnemen	0	100.000	102.207
l. Reinigingsrechten voor bedrijven	77.070	42.637	69.278
m. Rioolheffing	2.996.205	3.131.827	3.152.952
n. Toeristenbelasting / Watertoeristenbelasting	5.245.451	5.046.363	5.340.851

ad a De gemeente heft afvalstoffenheffing van huishoudens die gebruikmaken van de diensten van de gemeentelijke ophaaldienst.

ad l Vanaf 1 januari 2015 zamelt de gemeente nog slechts beperkt bedrijfsafval in. Alleen voor bedrijven waarvoor de gemeente een ondergrondse container heeft geplaatst wordt nog ingezameld. Per saldo zijn de opbrengsten voor afvalstoffenheffing en opbrengst bedrijfsafval € 10.326 lager dan geraamd. De kostendekking (inclusief werkelijk gecompenseerde BTW en inclusief toegerekende overhead) is 82,08%. Voor de nadere toelichting zie de analyse onder programma 7.

Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht bedrijven	Directe kosten (incl.compensabele BTW)	Loonkosten	Overhead	Baten incl. beerp./vet- vangers	Kostendekking
Toelichting kostendekkendheid	1.618.105	357.449	154.263	1.748.176	82,08%

ad b Forensenbelasting is een belasting die de gemeente heft, als personen meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning voor zich of voor hun gezin houden. Het geldt alleen voor personen die niet woonachtig zijn in de gemeente Texel. De forensenbelasting is gebaseerd op de WOZ-waarde.

ad c Onder de naam "havengeld" wordt een recht geheven voor vaartuigen die gebruik maken van de gemeentelijke haven. De opbrengst is € 7.130 lager dan begroot.

ad d Leges worden in rekening gebracht voor een dienst die de gemeente levert. Voorbeelden van zo'n dienst zijn: het behandelen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning en het verstrekken van een uittreksel uit het bevolkingsregister. De werkelijke opbrengsten zijn € 465.333 hoger dan begroot. De voornaamste reden hiervoor is dat er meer bouwvergunningen zijn verleend en daarnaast een hogere opbrengst uit enkele grotere bouwwerken.

leges	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
Kostendekkendheid totale tarieventabel	€ 1.078.279	€ 859.616	€ 1.937.895	€ 1.815.199	93,67%

- ad e** De gemeente kent een verordening lijkbezorgingsrechten. Hierin staan de tarieven die gelden voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats en voor verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. In de opbrengsten zijn ook de huuropbrengsten van graven meegenomen. De opbrengst is € 30.421 hoger dan geraamd.
- ad f** De gemeente heft marktgelden voor het innemen van een standplaats met marktwaren. De opbrengst over 2018 is € 1.585 lager dan geraamd.
- ad g/h** Eigenaren betalen een OZB eigenarenbelasting. Gebruikers van niet woningen betalen ook gebruikersbelasting. Vanaf deze jaarrekening is de specificatie gewijzigd. Er wordt nu geen onderscheid meer gemaakt tussen eigenaren en gebruikers, maar tussen opbrengsten OZB woningen en niet woningen. Dit is conform de voorschriften BBV.
- De eigenaar: Iedereen die op 1 januari in een bepaald jaar eigenaar is van een onroerende zaak ontvangt de aanslag OZB eigenarenbelasting. Indien men het eigendom in de loop van het belastingjaar verkoopt heeft dat geen invloed op de hoogte van de aanslag. Meestal verrekent de notaris de eigenarenbelasting met de nieuwe eigenaar.
 - De gebruiker: Iedereen die op 1 januari een onroerende zaak (niet woning) in gebruik heeft, ontvangt de aanslag OZB gebruikersbelasting. Verhuizing in de loop van het belastingjaar heeft geen invloed op de hoogte van de aanslag. Hier staat tegenover dat de gebruiker, bij bijvoorbeeld verhuizing in de loop van het jaar, geen aanslag OZB gebruikers voor de nieuwe onroerende zaak ontvangt.
 - De totale opbrengst OZB (woningen en niet-woningen) is € 52.729 lager dan geraamd. Dit wordt geheel veroorzaakt door een lagere opbrengst voor niet-woningen.
 - Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). De gemeenten moeten jaarlijks een nieuwe waarde vaststellen. Over deze waarde wordt de aanslag Onroerende Zaakbelastingen berekend. Deze WOZ waarde wordt ook gebruikt door de belastingdienst (eigen woning forfait) en het waterschap (grondslag heffing).
- ad i** De gemeente heft parkeerbelasting van degene die een voertuig parkeert op een door de gemeente ingerichte parkeervoorziening. Als niet wordt betaald op een parkeerplaats waar parkeerbelasting moet worden betaald, dan legt de gemeente een parkeerboete op, de zogeheten naheffingsaanslag. De weergegeven opbrengst is inclusief de opbrengst van deze naheffingsaanslagen en de opbrengst van parkeervergunningen. De parkeeropbrengsten zijn per saldo € 249.144 hoger dan de - na de halfjaarrapportage 2018 bijgestelde - begroting.
- ad j** De gemeente heft precariobelasting indien derden gebruik maken van de openbare ruimte voor commerciële doeleinden. De opbrengsten zijn in 2018 € 11.938 hoger dan geraamd.
- ad k** Reclamebelasting.
Sinds 2018 heft de gemeente reclamebelasting. De opbrengst van deze belasting wordt - na aftrek van de door de gemeente betaalde kosten ten behoeve van de inning - doorbetaald aan een vereniging van ondernemers in Den Burg. Uit deze opbrengst worden activiteiten en investeringen bekostigd ten behoeve van Texelse bedrijven.

ad m Rioolheffing wordt geheven voor het gebruik van de riolering. De werkelijke opbrengst is € 20.870 hoger dan begroot.

Rioolheffing	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Baten	Kostendekking
Toelichting kostendekkendheid	2.710.468	307.623	134.606	3.152.697	100%

ad n De gemeente heft toeristenbelasting. Per overnachting wordt in de jaren 2017 en 2018 een bedrag van € 1,75 in rekening gebracht, waarbij voor elk aaneengesloten verblijf een maximum van 7 nachten wordt geheven.

De geraamde opbrengst was € 5.046.363 (2.883.646 overnachtingen). De werkelijke opbrengst over 2018 ligt met € 5.340.851 (3.051.914 overnachtingen) ruimschoots boven de begroting.

PARAGRAAF H

WEERSTANDSVERMOGEN

Waar gaat het over?

Het weerstandsvermogen is het vermogen om incidentele risico's op te vangen. Het weerstandsvermogen, gebaseerd op (een systeem van) risicomanagement, is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

Bestaand beleid

- [Nota reserves en voorzieningen 2018](#)
- [Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2015](#)

Beleidsdoelstelling

Een reëel benodigd weerstandsvermogen bepalen door de ingeschatte financiële gevolgen van de benoemde risico's af te zetten tegen de weerstandscapaciteit.

3. Risicoprofiel

Om de risico's van gemeente Texel in kaart te brengen is door de risico-eigenaren (management) een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld.

Tabel 1: Belangrijkste financiële risico's

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R10	Financieel tekort exploitatie haven	Financieel - - Geen financiële ruimte om de haven op een adequate wijze te beheren., Vertraging / stagnatie - - de haven zal geconfronteerd worden met achterstallig onderhoud. Bij de afkoop gaat het Rijk uit van een fictief rendement van 4,5 % op jaarbasis. Daarnaast ontvangen wij géén compensatie meer voor de jaarlijkse inflatie. Effectief zal de gemeente een rendement moeten maken van 6% om de afkoopsom "toekomstbestendig" te maken. Echter de wet en regelgeving in het kader van het Schatkistbankieren verplicht ons om de afkoopsom bij het Rijk te stallen tegen een zeer minimale vergoeding (ongeveer 0,0Y%). Daarom lopen wij vanaf het begrotingsjaar 2019 met een risico te worden geconfronteerd voor een structureel bedrag van € 900.000 op jaarbasis. Imago - - Een slecht onderhouden haven heeft geen aantrekkingskracht voor het toerisme en bedrijfsleven. Stand van zaken: Geen risico meer, de financiële consequenties worden opgenomen in de programmabegroting 2020.	Actief - Onderzoeken of er juridische mogelijkheden zijn om het risico van een te lage afkoopsom te voorkomen.			
R8	Budgetten sociaal domein ontoereikend	Financieel - Taken worden gedecentraliseerd, maar er komt minder budget mee dan het Rijk aanvankelijk zelf benutte. Verwacht wordt dat gemeenten efficiënter kunnen uitvoeren. Vraag is of dit lukt., Doelstellingen - Het kan zijn dat de gemeente niet in staat is de gevraagde zorg te leveren binnen de beschikbaar gestelde budgetten voor het Sociaal Domein., Imago - Gemeente krijgt slechte naam Stand van zaken: De uitgaven in het sociaal domein worden vanaf 2019 niet meer afgezet tegen de inkomsten van het Rijk. Dit vanwege het feit dat de inkomsten niet meer als decentralisatie uitkering binnenkomen maar via de AU. Hierdoor is het niet meer te achterhalen wat de precieze inkomsten voor de uitvoering van de (nieuwe) taken in het sociaal domein zijn en kan er dus niet meer gesproken worden van een tekort op het sociaal domein. De kosten van het sociaal domein worden goed gemonitord en in 2018 is gebleken dat er	Actief - Actieve monitoring budgetten Sociaal Domein ; Actief - Actief - Bestemmingsreserve sociaal domein qua ondergrens vastleggen en eventueel termijn verlengen (>3 jaar). "Voor het hele sociaal domein geldt dat steeds meer wordt ingezet op de zogenaamde 'voorkant'. Dit is echter een ontwikkeling waarin de 'kost voor de baat uitgaat': de effecten van de inzet gaan pas op langere termijn hun vruchten afwerpen. Op termijn zal dit naar verwachting ook een positief financieel effect hebben.; Actief - Actieve monitoring budgetten Sociaal Domein.			

		hierdoor meer zicht en grip is op de uitgaven. Dit betekent niet dat er geen overschrijdingen meer zullen plaatsvinden, maar wel dat deze verklaarbaar zijn en er van te voren redelijk zicht is op de ontwikkeling van de budgetten. Hierdoor zijn deze uitgaven niet meer als risico te kenmerken.				
R11	De staat van sommige wegen op Texel dreigt op korte termijn onder het veiligheidsniveau te komen, waardoor de kans op ongelukken en aansprakelijkheidsstelling steeds groter worden.	Financieel - Extra kosten in 2017/2018 voor onvoorziene onderhoudskosten. Dit risico wordt berekend op 300.000, Doelstellingen - bereikbaarheidsdoelstellingen worden niet gerealiseerd, Imago - imago van toeristen-eiland loopt groot gevaar Stand van zaken: Op basis van jaarlijkse inspecties wordt het risico zo goed mogelijk in kaart gebracht en met onderhoudsmaatregelen beperkt. In 2018 is het Wegenbeheerplan 2019-2023 vastgesteld. Daarin is de aanpak van onze wegen voor de komende 5 jaar bepaald, en ook de benodigde investering. Door jaarlijks de nog vast te stellen investeringen beschikbaar te stellen, wordt het risico beperkt.		50%	max.€ 300.000	
R17	Een deel van de wegen en bermen op Texel heeft te maken met bodemverontreiniging	Financieel - De kosten voor bodemsanering lopen op naarmate de wettelijk regels aangescherpt worden en we steeds oudere wegen of bermen gaan opknappen. Jaarlijkse extra kosten €150.000, Milieu - Het betreft verontreiniging met asbest van wegfunderingen, verontreiniging met PAX, teerhoudend asfalt van oude asfalt wegen Stand van zaken: Dit risico is onveranderd. De komende jaren zal dit risico ook niet afnemen. Al zal met de aanpak van wegen, zoals de reconstructie van de Postweg/Nieuwlanderweg, het risico steeds beter in kaart worden gebracht, en waar mogelijk sanering in de projecten worden meegenomen.		75%	max.€ 250.000	
R5	Opbrengsten toeristenbelasting en forensenbelasting lager	Financieel - Minder inkomsten door tegenvallend verblijf, toeristen blijven weg, Doelstellingen - Daardoor minder beschikbaar budget in de begroting en als bijdrage voor bv Stift Stand van zaken: Geen wijzigingen ten opzichte van bovengenoemde toelichting en bedrag. In 2018 is de begroting van ca. € 6,2 miljoen ruim gerealiseerd met een opbrengst van ca. € 6,3 miljoen.		5%	max.€ 1.000.000	

R15	Onvoorziene kostenstijgingen Verbonden Partijen (m.n. Gemeenschappelijke Regelingen)	Financieel - Door het in toenemende mate werken met partners op afstand is het moeilijker om zicht en invloed te hebben op kosten(-ontwikkelingen). Door geringe invloed op basis van stemverhoudingen mogelijke confrontatie met extra kosten als gevolg van begrotingswijzigingen, Doelstellingen - Minder directe grip en invloed hebben op ontwikkelingen kosten en doelrealisatie., Vertraging / stagnatie - Door moeizame samenwerking en afstemming wordt doelrealisatie bemoeilijkt en vertraagd., Imago - Gemeente kan last hebben van negatieve beeldvorming als de uitvoeringspartners onvoldoende presteren. Stand van zaken: In 2019 zijn de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen vastgesteld. Met de vaststelling hiervan wordt een proces met heldere en gedragen afspraken beoogd, die uitvoerbaar zijn voor alle betrokken partijen en inzet op meer grip op de gemeenschappelijke regelingen door de gemeenteraden	In voorbereiding - Interne samenwerking tussen teams verbeteren ; In voorbereiding - Concretiseren van samenwerkingsafspraken	25%	max.€ 150.000	
R18	Boete vanwege datalekken	Financieel - Het niet melden van een datalek kan leiden tot een boete van maximaal 800.000 euro, Doelstellingen - Door datalekken kunnen vertrouwelijke data onbedoeld verspreid worden. Er is een meldplicht datalekken en gemeenten dienen maatregelen te treffen te voorkomen en bij het voorkomen ervan actief op te lossen., Imago - Een datalek beschadigt de betrouwbaarheid van de gemeente Texel Stand van zaken: De gemeente Texel heeft procedures en maatregelen opgesteld om adequaat te reageren op het moment dat een datalek zich voordoet. Verder traint de gemeente het personeel door bewustzijn campagnes te organiseren om het personeel alert te houden met het werken van privacy gevoelige gegevens. Door deze maatregelen is het risico op boetes vanuit de Autoriteit Persoonsgegevens zeer gering. De kans op imagoschade blijft altijd echter wel aanwezig	Verlopen - procedure ontwikkeld	25%	max.€ 10.000	

R14	Heroverweging gemeentelijk belastinggebied / Afschaffen gemeentelijke forensenbelasting	Financieel - Begrotingstekort / Verschuiving belastingdruk. Door wijziging rijksbeleid (wetgeving) wordt het heffen van toeristische heffingen heroverwogen en mogelijk afgeschaft waardoor substantiële gemeentelijke inkomsten weg kunnen vallen. Hiervoor in de plaats kan de gemeente een ingezetenenbelasting heffen. Daarom lopen wij vanaf het begrotingsjaar 2019 met een risico te worden geconfronteerd voor een structureel bedrag van € 300.000 op jaarbasis. Stand van zaken: Binnen de rijksoverheid wordt hier niet meer over gesproken. Risico kan vervallen.	Actief - Gezamenlijk optrekken nadeelgemeenten (lobby Den Haag) om mogelijke wetswijziging te voorkomen.		max.€0	
R7	verplichte grondsanering voormalige vuilnisstortplaats	Financieel - verplichte kosten grondsanering van voormalige stortplaatsen (Den Hoorn, Veenselangweg en andere NNB lokaties), Doelstellingen - Effect op mogelijke grondexploitatie, Imago - beeld van Texel als schoon en duurzaam eiland in geding, Milieu - grond moet mogelijk gesaneerd worden vanwege effecten op omgeving/ grondwater Stand van zaken: Op dit moment geen wijzigingen. Binnenkort mogelijk duidelijkheid over de beheersmaatregelen.			max.€ 500.000	
R22	Veranderende verwachtingen	Doelstellingen - , Imago - Stand van zaken: Is een blijvend aandachtspunt van organisatie en bestuur.		100%	max.€ 0	0.00%
	Totaal				€2.210.000	

Voor een aantal risico's zijn beheersmaatregelen getroffen, waardoor ze ten opzichte van de begroting zijn verlaagd en /of daardoor geen risico meer.

De begrote risico's van € 4.575.000 zijn verlaagd naar de daadwerkelijke risico's € 2.210.000.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Texel bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

De weerstandscapaciteit exploitatie zou indien noodzakelijk ingezet kunnen worden om de begroting structureel dekkend te maken.

Van de weerstandscapaciteit vermogen is in principe de algemene reserve inzetbaar. De raad heeft de ondergrens bepaald op € 2 miljoen. Stille reserves kunnen alleen worden ingezet als deze te gelde kunnen worden gemaakt.

Weerstandscapaciteit exploitatie (structureel)

1) OZB	5.328.165	
2) Rechten en leges	122.696 (2)	
Totaal onbenutte belastingcapaciteit	5.450.861(1)	
3) Onvoorzien	€ 8.000 (3)	
Weerstandscapaciteit exploitatie		€ 5.458.861

Weerstandscapaciteit vermogen (incidenteel)

4) Vrij aanwendbaar deel algemene	€ 2.000.000 (4)	
5) Stille reserves	€ 2.100.000 (5)	
Weerstandscapaciteit vermogen		€ 4.100.000
Totale Weerstandscapaciteit		€ 9.558.861

Toelichting

1. De waarde van de woningen en niet-woningen is ruim € 3 miljard (1 OZB eigenaar woning + 2 OZB eigenaar niet-woning). De belastingcapaciteit is berekend op ruim bijna € 5 miljoen.

Omschrijving	WOZ-waarde 2018 waardepeildatum 1/1/2017	Opbrengst Texel 2018	% toelating art.12 gemeenten meicirculaire 2017 voor 2018	Opbrengst toelating art. 12 gemeenten	Belasting- capaciteit OZB
1) OZB eigenaar woning	2.388.639.000	1.044.320	0,1952%	4.445.680	3.618.303
2) OZB eigenaar niet woning	687.380.000	471.706	0,1952%	1.341.766	870.060
3) OZB gebruiker niet woning	601.840.000	334.990	0,1952%	1.174.792	839.802
Totaal 1+2	3.076.019.000	1.851.016		7.179.181	5.328.165

2. Het beleid is dat leges en rechten kostendekkend zijn. Echter zijn deze op dit moment niet kostendekkend. De belastingcapaciteit berekend over de leges en heffingen is € 122.696. Zie voor nadere toelichting paragraaf G lokale lasten.
3. Voor onvoorziene uitgaven wordt jaarlijks een bedrag van € 8.000 gereserveerd.
4. Voor de berekening van het incidenteel weerstandsvermogen is alleen rekening gehouden met de ondergrens van de algemene reserve van € 2 miljoen. In werkelijkheid kan deze hoger zijn.
5. De stille reserves zijn in de nota reserves en voorzieningen 2018 geactualiseerd en hebben betrekking op het woningcomplex, overige gebouwen, voorraad gemeentewerken en kunstbezit. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar deze [nota](#).

Kengetallen

Inleiding

Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk om zowel naar de exploitatie als naar de balans te kijken. Onderstaande kengetallen maken inzichtelijk hoe de gemeente er financieel voorstaat en in hoeverre de gemeente in staat is om structurele en incidentele lasten te kunnen opvangen. De kengetallen zijn uitgerekend op basis van de cijfers van de vastgestelde jaarrekening 2017 en de begroting én jaarrekening 2018.

Kengetallen	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
Netto schuldquote	36%	42%	46%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	28%	36%	37%
Solvabiliteitsratio	27%	19%	27%
Structurele exploitatieruimte	1%	4%	1%
Grondexploitatie	0%	3%	0%
Belastingcapaciteit (voor vergelijking andere gemeenten)	86%	87%	90%

Toelichting

Algemeen

Elk afzonderlijk kengetal zegt weinig over de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten in samenhang worden bekeken. Eerst volgt een korte uitleg per kengetal, tenslotte wordt een algehele beoordeling van de kengetallen gegeven.

Netto-schuldquote (en gecorrigeerde netto-schuldquote)

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto-schuldquote. De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen. De netto-schuldquote van 46% is in relatie tot de schuldquote van andere gemeenten gunstig. De quote is t.o.v. vorig jaar gestegen door het aantrekken van kasgeld.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteitsratio voor onze gemeente is voor 2018 27%. De solvabiliteitsratio is t.o.v. vorig jaar gelijk gebleven.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele ruimte is doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten, die vervolgens worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van de leningen) te dekken. De structurele exploitatieruimte is voor onze gemeente voor 2018 1% en gelijk aan vorig jaar.

Grondexploitatie

Sinds de economische crisis is er bijzondere aandacht voor de grondexploitatie. Landelijk hebben veel gemeenten grote verliezen moeten nemen op hun grondexploitatie. Dat kan een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente.

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de grond) is ten opzichte van de totale geraamde baten van de gemeentelijke begroting. De actuele boekwaarde van gronden in exploitatie is per 31 december 2018 circa € 33.000. De omvang van de grondexploitatie relatief gering. De lopende exploitaties hebben een lage boekwaarde. Om die reden speelt dit kengetal voor Texel geen rol.

Belastingcapaciteit (in relatie tot andere gemeenten)

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte te kunnen weergeven moet als ijkpunt het gemiddelde landelijke tarief voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing genomen. Dit is een andere grondslag dan de eerder in deze paragraaf berekende maximale opbrengst OZB voor het weerstandsvermogen. Voor die berekening is het verplicht uit te gaan van het minimaal door te berekenen tarief om in aanmerking te komen voor de artikel 12 - status.

Ten opzichte van het landelijk gemiddelde scoort de gemeente Texel voor de jaarrekening 2018 90%. Het OZB-tarief op Texel is erg laag, daar staat tegenover dat onze (kostendeekkende) tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing relatief hoog zijn. Per saldo liggen de woonlasten op Texel 10% lager dan het landelijk gemiddelde.

Beoordeling

- De gemeente Texel is financieel gezond.
- De netto-schuldquote is beter dan het landelijk gemiddelde.
- Voor wat betreft de solvabiliteit zijn er op dit moment geen vergelijkende cijfers beschikbaar. Gezien onze lage netto-schuldquote is de solvabiliteit niet slecht vergeleken met andere gemeenten.
- De gemeente scoort ook positief op de exploitatieruimte. De baten zijn voldoende om de lasten op te vangen. Daarnaast is er ruimte voor tegenvallers.
- In de grondexploitatie loopt de gemeente nagenoeg geen risico omdat de nog lopende grondexploitaties geen hoge boekwaarden hebben.
- De belastingdruk op Texel ligt beneden de landelijk gemiddelde belastingdruk. Daarnaast kent Texel een laag OZB-tarief, waardoor er nog veel potentiële belastingruimte is om financiële tegenslagen te kunnen opvangen.

Meerjarige balans

Activa	1-1-2018	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Vaste activa						
Materiële vaste activa	47.942	48.684	62.200	65.877	67.077	67.877
Financiële vaste activa	5.938	6.949	5.438	4.938	4.438	3.938
Vlottende activa						
Voorraden	199	112	185	185	185	185
Uitzettingen	5.436	5.243	4.500	5.500	5.500	5.500
Liquide Middelen	929	2.876	5.800	-4.500	-4.500	-4.500
Overlopende activa	7.558	7.354	1.077	7.500	7.500	7.500
Totaal generaal	68.002	71.218	79.200	79.500	80.200	80.500

Passiva	1-1-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Vaste passiva						
Eigen vermogen	19.491	18.397	15.731	13.119	12.941	11.857
Voorzieningen	10.471	12.699	23.413	21.435	20.278	20.057
Schulden langer dan 1 jaar	26.142	28.424	26.802	30.631	33.111	33.807
Vlottende passiva						
Schulden korter dan 1 jaar	12.090	3.615	7.500	7.500	7.500	7.500
Overlopende passiva	3.024	4.867	5.754	6.815	6.370	7.279
Totaal generaal	71.218	68.002	79.200	79.500	80.200	80.500

Jaarrekening 2018

Balans per 31 december 2018 (geconsolideerd)

Activa

Vaste activa

(bedragen x € 1.000)

	Ultimo 2018		Ultimo 2017	
Materiële vaste activa		48.684		47.942
Investerings met een economisch nut	44.911		44.996	
Investerings in openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	3.773		2.946	
Financiële vaste activa		6.949		5.938
<i>Kapitaalverstrekkingen:</i>				
- Deelnemingen gemeenschappelijke regelingen	426		285	
- Afkoop erfpacht haven	512		554	
<i>Leningen:</i>				
- Overname OG Veiligheidsregio	2.746		2.825	
- Overige verbonden partijen	1.595		1.402	
- Overige langlopende leningen u/g	713		754	
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	957		118	
Totaal vaste activa		55.633		53.880

Vlottende activa

(bedragen x € 1.000)

	Ultimo 2018		Ultimo 2017	
Vorraden		230		199
<i>Grond- en hulpstoffen:</i>				
- Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0		0	
- Overige grond- en hulpstoffen	191		165	
- Onderhanden werk, gronden in exploitatie	33		2	
Gereed product en handelsgoederen	6		32	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		5.243		5.436
Vorderingen op openbare lichamen	3.464		3.405	
Deposito	206		238	
Overige vorderingen	1.573		1.793	
Liquide middelen		2.876		929
Kassaldi	3		5	
Bank- en giroaldi	2.873		924	
Overlopende activa		7.354		7.558
Totaal vlottende activa		15.703		14.122

	Ultimo 2018		Ultimo 2017	
Totaal-generaal		71.336		68.002

Passiva

Vaste passiva

(bedragen x € 1.000)

	Ultimo 2018		Ultimo 2017	
Eigen vermogen		19.609		18.397
Algemene reserve	3.110		3.825	
Overige bestemmingsreserves	13.913		13.090	
Nog te bestemmen resultaat	2.586		1.482	
Voorzieningen		10.471		12.699
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.771		9.370	
Door derden beklemde middelen met een specifieke toepassingsrichting	4.700		3.329	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer		26.142		28.424
<i>Onderhandse leningen van:</i>				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0		0	
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	26.142		28.424	
Totaal vaste passiva		56.222		59.520

Vlottende passiva

(bedragen x € 1.000)

	Ultimo 2018		Ultimo 2017	
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar		12.090		3.615
Overlopende passiva		3.024		4.867
Vooruit ontvangen bedragen	2		28	
Vooruit ontvangen subsidies	772		1.283	
Nog te betalen	2.250		3.556	
Totaal vlottende passiva		15.114		8.482

	Ultimo 2018		Ultimo 2017	
Totaal-generaal		71.336		68.002

	Ultimo 2018		Ultimo 2017	
Gewaarborgde geldleningen		42.129		37.680
Garantstellingen		96		114

Programmarekening over begrotingsjaar 2018

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving programma	Primaire begroting			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Prog. 1 Voor en door bewoners	3.847	33.503	29.656	4.189	34.133	29.944	4.565	35.605	31.040
Prog. 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	18.836	4.085	-14.751	19.611	4.362	-15.249	18.304	4.177	-14.127
Prog. 3 Mooi en gastvrij Texel	3.347	363	-2.984	3.455	361	-3.094	3.452	385	-3.067
Prog. 4 Texel werkt!	1.615	977	-638	1.702	971	-731	1.673	946	-727
Prog. 5 Toekomst voor de jeugd	* 8.828	* 7.412	-1.416	1.292	20	-1.272	1.499	19	-1.480
Prog. 6 Samen beleven en bewegen	3.402	458	-2.944	3.494	458	-3.036	3.319	629	-2.690
Prog. 7 Duurzaam, schoon en innovatief	5.058	5.241	183	5.346	5.351	5	5.735	5.410	-325
Prog. 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	4.809	4.036	-773	7.673	6.795	-878	6.774	6.952	178
Prog. 99 Overhead	7.645	97	-7.548	7.223	31	-7.192	7.016	34	-6.982
Resultaat voor bestemming	57.387	56.172	-1.215	53.985	52.482	-1.503	52.337	54.157	1.820

Toevoeging/onttrekking aan reserves

Omschrijving programma	Primaire begroting			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie Begrotingsjaar		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Prog. 1 Voor en door bewoners	0	1.047	1.047	2.103	3.565	1.462	2.103	3.565	1.462
Prog. 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	0	1.066	1.066	249	1.246	997	236	768	532
Prog. 3 Mooi en gastvrij Texel	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prog. 4 Texel werkt!	242	0	-242	297	10	-287	317	13	-304
Prog. 5 Toekomst voor de jeugd	0	0	0	0	200	200	0	337	337
Prog. 6 Samen beleven en bewegen	50	0	-50	29	0	-29	113	3	-110
Prog. 7 Duurzaam, schoon en innovatief	35	0	-35	35	0	-35	35	0	-35
Prog. 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	571	0	-571	855	50	-805	1.166	50	-1.116
Prog. 99 Overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal mutaties reserves	898	2.113	1.215	3.568	5.071	1.503	3.970	4.736	766
Resultaat na bestemming	58.285	58.285	0	57.553	57.553	0	56.307	58.893	2.586

* Deze bedragen zijn inclusief de begroting van OSG De Hogeberg ad € 7.392, welke per 1/10/2018 zelfstandig is geworden.

Resultaten per bedrijfsonderdeel

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving programma	Primaire begroting			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gemeente Texel	46.514	46.514	0	55.107	55.107	0	52.013	54.459	2.446
DSW De Bolder (prog. 2)	4.379	4.379	0	4.431	4.431	0	4.294	4.434	140
OSG De Hogeberg (prog. 5)	7.392	7.392	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	58.285	58.285	0	59.538	59.538	0	56.307	58.893	2.586

* OSG De Hogeberg is per 1/10/2018 zelfstandig geworden.

Begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid programmarekening 2018

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Prog. 1 Voor en door bewoners	4.189	34.133	29.944	4.565	35.605	31.040	1.609	-513	1.096
Prog. 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	19.611	4.362	-15.249	18.304	4.177	-14.127	1.307	-185	1.122
Prog. 3 Mooi en gastvrij Texel	3.455	361	-3.094	3.452	385	-3.067	3	24	27
Prog. 4 Texel werkt!	1.702	971	-731	1.673	946	-727	29	-25	4
Prog. 5 Toekomst voor de jeugd	1.292	20	-1.272	1.499	19	-1.480	-207	-1	-208
Prog. 6 Samen beleven en bewegen	3.494	458	-3.036	3.319	629	-2.690	175	171	346
Prog. 7 Duurzaam, schoon en innovatief	5.346	5.351	5	5.735	5.410	-325	-389	59	-330
Prog. 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	7.673	6.795	-878	6.774	6.952	178	899	157	1.056
Prog. 99 Overhead	7.223	31	-7.192	7.016	34	-6.982	207	3	210
Resultaat voor bestemming	53.985	52.482	-1.503	52.337	54.157	1.820	3.633	-310	3.323

Toevoeging/onttrekking aan reserves

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Prog. 1 Voor en door bewoners	2.103	3.565	1.462	2.103	3.565	1.462	0	0	0
Prog. 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	249	1.246	997	236	768	532	13	-478	-465
Prog. 3 Mooi en gastvrij Texel	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prog. 4 Texel werkt!	297	10	-287	317	13	-304	-20	3	-17
Prog. 5 Toekomst voor de jeugd	0	200	200	0	337	337	0	137	137
Prog. 6 Samen beleven en bewegen	29	0	-29	113	3	-110	-84	3	-81
Prog. 7 Duurzaam, schoon en innovatief	35	0	-35	35	0	-35	0	0	0
Prog. 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	855	50	-805	1.166	50	-1.116	-311	0	-311
Prog. 99 Overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal mutaties reserves	3.568	5.071	1.503	3.970	4.736	766	-402	-335	-737
Resultaat na bestemming	57.553	57.553	0	56.307	58.893	2.586	3.231	-645	2.586

De toelichting op de programmarekening is opgenomen in de programmaverantwoording per programma op detailniveau en voorts hierna op hoofdlijnen.

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. De algemene lijn is dus dat begrotingsoverschrijdingen die binnen de beleidskaders van de raad passen niet meegewogen worden in het accountantsoordeel. Toch is het toetsen van begrotingsrechtmatigheid ingewikkelder dan het wellicht op het eerste gezicht lijkt. Er kunnen 7 verschillende begrotingsoverschrijdingen worden onderscheiden. In onderstaand overzicht wordt aangegeven wat naar de mening van de kadernota rechtmatigheid de consequentie van betreffende overschrijding moet zijn voor het accountantsoordeel.

Volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) kunnen bij de toetsing van begrotingsafwijkingen tenminste de volgende soorten begrotingsafwijkingen worden onderkend:

	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel
A) Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
B) Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
C) Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	
D) Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	
E) Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X
F) Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar. • Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar • Geconstateerd na verantwoordingsjaar	X	
G) Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijving- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. • Jaar van investeren • Afschrijving- en financieringslasten in latere jaren	X	X

Mutaties reserves

Onder de afwijkingen van reserves ligt een raadsbesluit. Dit zijn derhalve rechtmatige afwijkingen.

Ten opzichte van de begroting 2018 zijn de volgende programma's op lasten basis overschreden. De overschrijdingen groter dan € 50.000 worden onderaan toegelicht. Voor een nadere toelichting wordt u verwezen naar de financiële analyses per programma.

Alle bedragen zijn x € 1.000

Programma 5 Toekomst voor de jeugd

Begroting lasten na wijziging	€ 1.292
Realisatie lasten	<u>€ 1.499</u>
Saldo lasten	€ 207 -/-

Analyse overschrijdingen (B)

De overschrijding heeft betrekking op leerlingenvervoer € 60.000. Dit is het gevolg van een stijging van het aantal aanvragen schooljaar 2018/2019 (september t/m december; 4x € 7.500). Daarnaast is het budget vooraf aangepast op basis van de aanbesteding. Dit heeft niet tot het gewenste financiële voordeel geleid. De overschrijding past binnen het bestaande beleid en de uitvoering van wettelijke taken. Voor wat betreft de stijging van de aanvragen waren de meerkosten in september duidelijk. Het budget is tussentijds niet bijgesteld. De overschrijding is derhalve onrechtmatig.

Analyse overschrijdingen (D)

De overschrijding van ca. € 150.000. betreft kosten die gemaakt zijn op basis van declaraties voor de toekomstvisie van de O.S.G. De Hogeberg. De kosten zijn geëgaliseerd via de bestemmingsreserve toekomstvisie OSG De Hogeberg. De overschrijding is onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.

Programma 7 Duurzaam, schoon en innovatief

Begroting lasten na wijziging	€ 5.346
Realisatie lasten	<u>€ 5.735</u>
Saldo lasten	€ 389 -/-

Analyse overschrijdingen (D)

De meerkosten hebben betrekking op verwerkingskosten grof huishoudelijk afval en kunststof en hogere verbrandingstarieven.

De afrekening van de verwerkingskosten is medio april nog niet ontvangen. Op basis van tonnage is een schatting gemaakt. Gedurende het jaar is er geen inzicht in de aangeleverde hoeveelheden. Op basis daarvan is de overschrijding onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.

Kredieten

Onderstaand worden de overschrijdingen die groter zijn dan € 10.000 genoemd. Voor deze overschrijdingen wordt verwezen naar de toelichting op de balans, materiële vaste activa.

Krediet 720104 Herinrichting Bernhardlaan

Totaal beschikbaar	€ 131
Realisatie lasten t/m 2018	<u>€ 174</u>
Saldo lasten	€ 43 -/-

Analyse overschrijding:

Deze overschrijding is reeds als onrechtmatige overschrijding toegelicht en meegenomen in het oordeel van de jaarrekening 2017 en telt dus niet meer mee in het oordeel van 2018. Het krediet is nog niet afgesloten omdat de subsidieafrekening pas in 2019 gereed is. In het krediet is al wel rekening met de subsidie gehouden.

Krediet 720115 Herinrichting Den Burg Zuid terrein

Totaal beschikbaar per saldo	€ 393
Realisatie lasten t/m 2017	<u>€ 689</u>
Saldo lasten	€ 296 -/-

Analyse overschrijding:

De herinrichting Den Burg is gesplitst in drie verschillende kredieten. De reden hiervoor is dat voor de verschillende onderdelen van dit krediet sprake is van verschillende afschrijvingstermijnen. Na het voltooien van de werkzaamheden worden de kosten verdeeld op basis van de werkelijke uitgaven. Bovengenoemde overschrijding is administratief, per saldo zitten de huidige uitgaven binnen de totale raming. De overschrijding is derhalve niet onrechtmatig en telt niet mee in het oordeel.

Rekeningsaldo op hoofdlijnen gemeente Texel

Het rekeningsaldo is per saldo ruim € 2,4 miljoen. Dit wordt verklaard door hogere baten van € 1,3 miljoen als gevolg van de compensatie door het Rijk betreffende de Btw maatregel zeeschepen (€0,8 miljoen) en hogere leges opbrengsten voor de vele omgevingsvergunningen (€0,5 miljoen) zoals bijvoorbeeld het sportcentrum. Het voordeel op de lasten bedraagt €1,1 miljoen wat gelijk staat aan 1,7% van de totale lasten. Dit voordeel heeft voornamelijk betrekking op het sociaal domein en automatisering. Voor een gedetailleerde analyse en toelichting wordt u verwezen naar de diverse programma's.

(bedragen x € 1.000)

Onder- en overschrijdingen	In euro's	I/S
BTW maatregel zeeschepen Het rijk heeft de Waddeneilanden met € 1,5 miljoen gecompenseerd. De reden hiervoor is dat rederijen geen vrijstelling voor Btw meer hebben op diensten en aanschaf van schepen waardoor mogelijk het bootkaartje duurder wordt. Het DB van de GR de Waddeneilanden heeft besloten dit bedrag op basis van het aantal inwoners te verdelen.	839 V	I
Leningen en beleggingen Het voordeel heeft betrekking op rente, dividend en erfpacht.	106 V	I
Afschrijvingslasten Voordeel door uitgestelde investeringen zoals scholencentrum en sporthal.	120 V	I
Algemene uitkering De algemene uitkering is lager uitgevallen door diverse afrekeningen voorgaande jaren.	-137 N	I
Belastingen en rechten Voordeel heeft voornamelijk betrekking op toeristenbelasting.	209 V	S
Sociaal domein <i>Inkomen en participatie</i> Bij de inkomensvoorzieningen zijn er diverse voordelen te noemen. Er is minder uitgegeven aan minimabeleid en schuldhulpverlening omdat er minder vraag was in 2018, ondanks de publiciteit die eraan is gegeven. Er zijn ook meer leningen/kredieten terugbetaald op basis van het besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) dan vooraf was begroot. Daarentegen is er een nadeel op de trajecten vanuit de Participatiewet. Deze hebben met name betrekking op de stijging van de trajecten voor beschut werk. <i>Jeugdhulp</i> Er is minder uitgegeven aan jeugdhulp verblijf, pleegzorg, voogdij en J-GGZ. Vooralsnog te beschouwen als een incidenteel voordeel omdat de inhoudelijke oorzaak of trend van deze daling nog niet met zekerheid te stellen is. <i>Wmo en gezondheid</i> Bij de Wmo waren er weinig aanvragen voor (dure) woonvoorzieningen, en was de stijging van de kosten voor huishoudelijke hulp en begeleiding minder sterk dan verwacht. Er is daarnaast een voordeel te zien bij het uitvoeren van de taken op gebied van volksgezondheid omdat er minder maatwerktrajecten zijn ingezet bij de GGD en er voornamelijk gebruik is gemaakt van bestaande uren en structuren.	369 V	I/S
Economie Overschot heeft voornamelijk betrekking op het niet meer nodig hebben van beschikbare middelen voor advieskosten voor een Coupure in de Haven Oudeschild.	72 V	I
Rationeel gebouwenbeheer Lagere toevoeging in verband met toekomstige sloop van de sporthal Ons Genoegen.	80 V	I
Vrijval voorziening bgm. De Koninghal In verband met de sloop is de voorziening vrijgevallen.	59 V	I
Rioolbeheer Minder gecompenseerde BTW als gevolg van minder uitgevoerd groot onderhoud. O.a. de hemelwaterafvoer van de Kogerstraat en de Lijnbaan (i.v.m. plannen verplaatsen school) zijn uitgesteld.	-123 N	I

Onder- en overschrijdingen	In euro's	I/S
Afval Hogere verwerking afval door o.a. meerkosten grof huisvuil en hogere verwerkingskosten kunststof.	-302 N	I
Milieu De budgettaire ruimte voor grootschalige zonne-energie is in 2018 nog niet benut. In 2019 is dit budget ingezet voor een vijftal projecten.	101 V	I
Texelhopper Het gaat hier om de verwachte definitieve afrekening van de pilot Texelhopper t/m 2018. Eén van de extra kostenposten zijn de uitgaven voor communicatie geweest in de aanloop van de pilot. De subsidieaanvraag aan de Provincie is nog niet gereed.	-200 N	I
Leges omgevingsvergunning De meeropbrengsten van de bouwleges zijn voornamelijk veroorzaakt, naast het verstrekken van meer vergunningen, ook incidenteel door de bouw van een villapark, de woningen aan de Gasthuis- en Verzetstraat en het sportcentrum.	488 V	I
Grondexploitatie Den Burg Centrum Na verrekening van de getroffen voorziening resteert een voordelig saldo.	160 V	I
Wegen, straten en pleinen Minder regulier onderhoud als gevolg van werkzaamheden voor de duiker Bernsebrug. Daarnaast duurt de levertijd voor openbaar verlichtingskasten langer door overspannen markt.	144 V	I
Onderhoud automatisering De nieuwe software voor kantoorautomatisering (Office) is nog niet aangeschaft. Daarnaast is de vervanging van de ICT omgeving vertraagd.	157 V	I
Overige voor- en nadelen	304 V	I
Totaal	2.446	I/S

De plussen en minnen worden nader geanalyseerd en voor zover structureel meegenomen in de halfjaarrapportage 2019.

Overheveling 2018 naar 2019

Via de programmabegroting 2019 heeft de raad op 13 november 2018 besloten om onderstaande projectbudgetten over te hevelen naar 2019.

Project	Pr	Jaar besl.	Kpl.	Overheveling naar 2019
Herinrichting opslagterrein Pontweg	1	2017	500510	13.266
Planet Texel	1	2015	600264	73.396
Transitie Leeuwarden	1	2017	694054	21.729
Personeel ontwikkelingen	1	2018	682220/ 620101/ 512001	25.212 35.532 45.266
Informatiebeleidsplan	1	2018	512001	25.000
Opleidingskosten kwaliteit uitvoering VTH taken borgen	1	2018	682240	20.940
St. Maatschappelijk werk Kop van NH	2	2017	667000	17.065
Re-integratie	2	2018	661108	26.930
Preventie algemeen	2	2018	667113	44.405
Digitaal oefenprogramma TESO	2	2018	612060	5.000
Externe capaciteit reparatieplan buitengebied	3	2015	681009	7.646
Omgevingswet	3	2016	681000 681016	50.000 44.215
Natuur en landschap	3	2016	655001	15.000
Zendmastenbeleid	3	2018	631008	10.000
Actualiseren Welstandsnota	3	2018	682253	20.000
Ontwikkelen water- netwerkknooppunt	3	2018	655001	10.000
Haven Oudeschild	4	2015	631005	50.000
Ontwikkeling meerjarenonderhoudsplan haven Oudeschild	4	2017	622106	23.637
Vuilwaterinstallatie haven Oudeschild	4	2014	622106	15.000
Aanleg glasvezel buitengebied	4	2018	631011	128.000
Stimulering economische projecten	4	2016	631006	99.301
Uitvoering huisvestingsplan Artex, voorbereidingskosten	6	2018	654137	25.000
Texelse energie uiterlijk 2020	7	2016	672309	261.615
Subsidie Texelse energie uiterlijk 2020				
Mobiliteitsvisie/actieprogramma	8	2013	672302	12.246
Aankoop/onderhoud lichtmasten	8	2018	621030	22.123
Openbare verlichting Veerhaven	8	2018	621030	470.000
Bijdrage RWS				-470.000
Btw afwikkeling noodaanlanding TESO	8	2015	621159	163.886
Trapverbinding Laagwaalderweg	8	2018	620100	12.500
Parkeeronderzoek	8	2018	621411	16.125
Omgevingswet	8	2017	682267	77.206
Expertise ontwikkelen tijdelijke woningbouw	8	2016	682200	13.694
Pilot gezondheids- en vitaliteitsbeleid	99	2018	513104	82.802
Archief versnelde invoering mozaard	99	2013	600259	7.560
Formatie griffie (Raadsbesluit 19-12-2018)	1	2018	600600	19.934
Totaal				1.541.231

Toelichtingen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden alleen genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen, als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen in het jaar waarop het dividend betrekking heeft.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen en/of schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten 4 jaar. Als er sprake is van schokeffecten wordt een voorziening gevormd.

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT) is met ingang van 1 januari 2013 van kracht.

Balans

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringsbijdragen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde.

Investerings worden vanaf het moment van ingebruikneming in principe lineair afgeschreven. De afschrijvingstermijn is gelijk aan de te verwachten levensduur waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van de waarde. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 reserves niet meer rechtstreeks in mindering worden gebracht. Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

Alle afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de financiële verordening artikel 212 Gemeentewet, welke door de raad is vastgesteld op 20 september 2017.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Afschrijvingsbeleid immateriële vaste activa

De volgende immateriële vaste activa worden lineair afgeschreven in:

- a. maximaal 40 jaar: bijdragen aan activa in eigendom van derden;

Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met economisch nut

Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.

Start afschrijving gemeente: Op moment van betaling laatste rekening (geautomatiseerd)

Start afschrijving het Werkbedrijf De Bolder: Eind van de maand van ingebruikstelling.

Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

De volgende materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven in:

- a. maximaal 50 jaar: rioleringen;
- b. 15-25 jaar: aanleg tijdelijke terreinwerken;
- c. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen;
- d. 40 jaar: nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen;
- e. 5-15 jaar: nieuwbouw tijdelijke woonruimten en tijdelijke bedrijfsgebouwen;
- f. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten, en schoolgebouwen;
- g. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen;
- h. 15-20 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- i. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen;
- j. 10 jaar: telefooninstallaties;
- k. 5 jaar: automatiseringsapparatuur en software;
- l. 10 jaar: kantoormeubilair en schoolmeubilair;
- m. 10 jaar: motorvoertuigen;
- n. 5-12 jaar: zware transportmiddelen;
- o. 5-12 jaar: aanhangwagens, personenauto's en lichte motorvoertuigen;
- p. 5-10 jaar machines, apparaten en installaties van het Werkbedrijf De Bolder.

Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met maatschappelijk nut

De volgende materiële vaste activa met maatschappelijk nut worden lineair afgeschreven in:

- a. 15 jaar: parken, sportvelden en groenvoorzieningen;
- b. 15 jaar: wegen, pleinen en rotondes;
- c. 15 jaar: tunnels, viaducten en bruggen;
- d. 15 jaar: geluidswallen;
- e. 25 jaar: openbare verlichting;
- f. 10-15 jaar: straatmeubilair;
- g. 30 jaar: havens, kades, sluizen en waterkeringen;
- h. 30 jaar: waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing;
- i. 15-25 jaar: pompen en gemalen.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Als de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden. Dit is in 2015 niet gebeurd. De actuele waarde van de aandelen ligt ruim boven de verkrijgingprijs.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen.

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen.
- Langlopende leningen aan deelnemingen, woningbouwcorporaties en overige verbonden partijen.
- Overige langlopende leningen.
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Het begrip "rentetypische looptijd" verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet Fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding. Voor een uitzetting die een looptijd kent van 10 jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast activum moet worden opgenomen ook al resteert er minder dan 1 jaar van de oorspronkelijke looptijd.

Van een "deelneming" is krachtens artikel 1d BBV sprake als een gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een N.V. of B.V.

Vlottende activa

Voorraden

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De als “onderhanden werken” opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden alleen genomen als en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde als de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich voornamelijk voor als voorraden incourant worden.

De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De voorziening APPA regeling en pensioen oud wethouders wordt gewaardeerd op de contante waarde van de doelvermogens.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die hier voor geformuleerd zijn.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.
- b. bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.
- d. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de van Europese- en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

De aflossingen die binnen een jaar vervallen, worden uitsluitend in de toelichting apart vermeld evenals de daarmee gepaard gaande rentelast in het betreffende begrotingsjaar. Rubricering onder de vlottende passiva is niet toegestaan.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa 2018 bestaan uit de volgende onderdelen.

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Investerings met economisch nut	44.911	44.997
Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut	3.773	2.946
Totaal	48.684	47.943

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld.

(bedragen x € 1.000)

Boekwaarde ultimo	31-12-2018	31-12-2017
Gronden en terreinen	586	629
Overige gronden	1.539	1.649
Terrein De Bolder	512	512
Gebouwen	31.367	30.615
Gebouwen De Bolder	1.075	1.142
Woningcomplex	23	684
Grond, weg- en waterbouwkundige werken (riool)	6.149	5.470
Duurzame bedrijfsmiddelen	3.247	3.098
Duurzame bedrijfsmiddelen De Bolder	31	47
Machines, installaties en inventaris	17	20
Machines, inventaris OSG	0	720
Machines, intern transportmiddel, inventaris De Bolder	365	411
Totaal	44.911	44.997

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 1-1-2018	Investerings	Des- investeringen	Afschrijvingen	Overige mutaties	Boekwaarde 31-12-2018
Gronden en terreinen	629	0	61	43	61	586
Overige gronden	1.649	11	0	0	-121	1.539
Terrein De Bolder	512	0	0	0	0	512
Gebouwen	30.615	1.541	115	789	115	31.367
Gebouwen De Bolder	1.142	0	0	67	0	1.075
Woningcomplex	684	0	0	0	-661	23
Grond, weg- en waterbouwkundige werken (riool)	5.470	819	0	140	0	6.149
Duurzame bedrijfsmiddelen	3.094	634	576	481	576	3.247
Duurzame bedrijfsmiddelen De Bolder	47	0	0	16	0	31
Machines, installaties en inventaris	24	0	59	7	59	17
Machines, inventaris, etc. OSG	720	0	0	0	-720	0
Machines, inventaris De Bolder	411	64	19	91	0	365
Totaal	44.997	3.069	830	1.634	-691	44.911

Toelichting

De mutaties van De Bolder zijn terug te vinden in de jaarrekening van De Bolder.

Gronden en terreinen

Er zijn geen uitgaven geweest. De afschrijvingslasten zijn voor het kunstgrasveld vv Texel en waterrijk De Cocksdorp. Daarnaast zijn de velden van het complex Texelse boys gedesinvesteerd.

Overige gronden

De boekwaarde van overige gronden is per saldo gedaald met € 110.120. Er zijn twee percelen grond uit al afgesloten grondexploitaties verkocht voor een totaalbedrag van € 120.916. Bij het afsluiten van deze complexen zijn deze gronden voor de verkoopwaarde opgenomen. Deze opbrengsten zijn gerealiseerd. Door grondruil is een perceel grond verkregen. Deze grond is voor agrarische waarde in overige gronden opgenomen.

Gebouwen

Er zijn onder andere uitgaven voor de binnensportaccommodatie bouwkundig (€ 1.380.864) en de ontwikkeling van het onderwijscentrum Texel (€ 94.099). In 2018 is de Burgemeester de Koninghal gesloopt waardoor deze is gedesinvesteerd.

Woningcomplex

Over het gebouw Pontweg 110 is overeenstemming bereikt met de hypotheekverstrekker en de projectontwikkelaar. Het gebouw is overgedragen, van de opbrengst is de hypotheekschuld geheel afgelost. Hierdoor daalt de boekwaarde van het woningcomplex met € 660.092.

Daarnaast is de waarde van het woningcomplex met € 565 gedaald door reguliere afschrijving.

Grond, weg- en waterkundige werken

Naast uitgaven voor Planet de Koog (€ 798.026) is nog € 21.476 uitgegeven aan de afmeerconstructie haven Oudeschild.

Duurzame bedrijfsmiddelen

De uitgaven hebben betrekking op diverse investeringen zoals vervanging Multi-inzetbare combiwagen (€ 216.184), vervanging kantonniersauto (€ 50.107), vervanging tractor (€ 68.355), vervanging gazonmaaier (78.131) en automatisering (€ 127.986) zoals vervanging apparatuur en-/of updaten programmatuur. Daarnaast zijn diverse bedrijfsmiddelen (€ 575.920), die volledig afgeschreven en niet meer operationeel zijn, gedesinvesteerd. Het gaat hier onder andere om tractie, containers, hard- en software.

Machines, installaties en inventaris

Er zijn geen uitgaven geweest. Vanwege de sloop in 2108 zijn de culturele voorzieningen van de burgemeester de Koninghal gedesinvesteerd (€ 58.991).

Machines, inventaris, etc. OSG

Vanaf 1 oktober 2018 is OSG De Hogeberg verzelfstandigd. De jaarrekening 2018 van de OSG wordt gemaakt door en onder verantwoordelijkheid van de nieuwe stichting.

Economische investeringen

Beschikbaar gestelde kredieten 2018

	Beschikbaar krediet excl. BTW	Werkelijk besteed 2018 excl. btw	Totaal besteed t/m 2018	Toelichting
721010 ondergrondse afvalbakken voor restafval	206.611	0	0	De voorbereidingen voor omgekeerd inzamelen zijn gestart. Plaatsing van de eerste ondergrondse bakken wordt niet eerder dan in 2019 verwacht.
721011 afvalbakken voor zwerfvuil vervangen	33.057	0	0	De voorbereidingen voor de locatiebepaling en plaatsing zijn gestart.
721012 verlichting kruispunt pontweg-californiëweg-dorpen	110.000			Voorbereiding loopt, uitvoering in 2019.
722010 afmeerconstructie haven Oudeschild	50.000	21.476	21.476	Werkzaamheden zijn uitgevoerd, financiële afhandeling nog niet gereed.
772125 vervangen perscontainer	86.776	706	706	Besteld, aflevering 1 ^e kwartaal 2019.
790055 vervangen bestelauto	37.522	0	0	In gebruik genomen. Nog enkele aanpassingen te doen.
793156 ict omgeving vervangen	100.997			Dit is een zeer omvangrijk traject. Door prioritering is het niet gelukt dit in 2018 te realiseren. Met extra capaciteit wordt dit project in 2019 afgerond.
793157 gladheid meldsysteem aanschaffen	44.238	43.479	43.479	Is aangeschaft en geïnstalleerd, kan afgerond worden.
793158 cliëntvolgsysteem sociaal team doorontwikkelen	25.040	17.846	17.846	In 2018 is gestart met de inrichting van een cliëntvolgsysteem voor het sociaal domein. In 2019 wordt er verder aan gewerkt en is het afgerond. De verwachting is dat er binnen het beschikbare budget gebleven wordt.
793159 vervangen esx-servers	19.197			Om geen desinvestering te veroorzaken is de vervanging van de esx-servers uitgesteld tot 2019. Dan wordt ook de ICT omgeving vervangen.
793160 vervangen oracle server	12.103			Om geen desinvestering te veroorzaken is de vervanging van de esx-servers uitgesteld tot 2019. Dan wordt ook de ICT omgeving vervangen.
793161 vervangen ict voorzieningen	100.162			Dit is een zeer omvangrijk traject. Door prioritering is het niet gelukt dit in 2018 te realiseren. Met extra capaciteit wordt het project in 2019 afgerond.
793162 vervangen ipads(vervanging 4e serie)	20.867	1.661	1.661	Het grootste deel van de ruim 100 iPads in de organisatie is in 2018 vervangen. In 2019 wordt het restant vervangen.

Overige beschikbaar gestelde kredieten inclusief investeringsplan voorgaande jaren

	Beschikbaar krediet excl. btw	Werkelijk besteed 2018 excl. btw	Totaal besteed t/m 2018	Toelichting
700211 basisregistratie grootschalige topografie	87.639	5.200	41.820	De realisatie van de BGT wordt op 1-1-2020 afgerond en tot die tijd is het krediet benodigd om de kwaliteit te verbeteren en de nog ontbrekende attributen in de Basisregistratie op te nemen.
712025 8 geboorde brandputten in dorpskernen	123.967	0	6.750	In 2019 worden drie geboorde putten geslagen in de kernen van De Waal, Oosterend en Den Hoorn. Daarnaast wordt verder onderzocht in hoeverre in andere kernen bluswatervoorzieningen nodig zijn.
731002 Planet de koog	1.613.866	798.026	1.647.271	Het werk is nog in uitvoering. Er is nog geen sprake van een overschrijding; de bijdrage van De Kop Werkt over 2018 moet nog worden ontvangen en verwerkt.
742343 ontwikkeling Onderwijs Centrum Texel	9.380.000	94.099	94.099	Project is opnieuw gestart. Een groot deel van deze kosten zijn frictiekosten i.v.m. wijziging plan. Verantwoording frictiekosten loopt via halfjaarrapportage 2019.
742344 grond Onderwijs Centrum Texel	242.000			Project is opnieuw opgestart i.v.m. het raadsbesluit om het plan te wijzigen.
742345 lening po schoolbesturen BENG Onderwijs Centrum Texel	304.000			Project is opnieuw opgestart i.v.m. het raadsbesluit om het plan te wijzigen.
753055 binnensportaccommodatie bouwkundig	4.612.828	1.380.864 -/- 194 1.380.670	1.660.071	Uitvoering in 2018 gestart en loopt door in 2019.
753057 binnensportaccommodatie grond	400.000			Uitvoering in 2018 gestart en loopt door in 2019.
753058 binnensportaccommodatie vaste inrichting	2.209.329			Uitvoering in 2018 gestart en loopt door in 2019.
753059 binnensportaccommodatie losse inrichting	377.843			Uitvoering in 2018 gestart en loopt door in 2019.
756009 bewakingsposten vervangen	60.000	26.300	26.300	I.p.v. aanschaf nieuwe badhutten is gekozen voor renovatie van de bestaande strandbewakingsposten. De meervoudig onderhandse aanbesteding is door de overspannen bouwmarkt niet geslaagd. Renovatie van de badhutten staat gepland in eerste helft 2019.
772122 ondergrondse glasbakken	198.347	0	58.801	In overleg met de HVC is een aantal ondergrondse glascontainers geleverd. Verdere uitlevering volgt.
790050 trilplaat	12.924	0	0	Nog niet aangeschaft.
790051 bedrijfsauto groenbeheer	37.856	29.015	29.015	In gebruik genomen. Nog enkele aanpassingen te doen.
790052 vervangen kantonniersauto	55.491	50.107	50.107	In gebruik genomen. Nog enkele aanpassingen te doen.
790053 vervangen multi-inzetbare	247.645	216.184	216.184	Besteld in combinatie met

	Beschikbaar krediet excl. btw	Werkelijk bested 2018 excl. btw	Totaal besteed t/m 2018	Toelichting
combi-wagen				perscontainer, aflevering 1 ^e kwartaal 2019.
790054 vervangen kolkenzuiger	298.091	0	0	Besteld, aflevering in 2019.
791027 veegauto inclusief oliebestrijdingsapparatuur	233.720	0	182.244	In gebruik genomen. Nog enkele aanpassingen te doen.
791028 hefbrug in de garage	37.856	0	0	Meenemen bij verbouwplannen gemeentewerf. Krediet handhaven.
791030 vervangen tractor	66.705	68.355	68.355	In gebruik genomen. Kan afgehandeld worden.
793093 basisregistratie grootschalige topografie	97.547	30.385	52.160	De realisatie van de BGT wordt op 1- 1-2020 afgerond en tot die tijd is het krediet benodigd om de kwaliteit te verbeteren en de nog ontbrekende attributen in de Basisregistratie op te nemen.
793121 digikoppeling	5.008	1.515	1.515	Dit project wordt in 2019 verder uitgevoerd.
793132 ICT werkplekken 2015	83.469	3.912	22.979	Daar waar nodig worden werkplekken die in 2010 zijn aangeschaft vervangen. Omdat nog niet geheel duidelijk is hoe de nieuwe ICT omgeving er uit zal zien en wat voor gevolgen dat voor de werkplekken heeft wachten wordt er gewacht met de complete vervanging tot de nieuwe ICT omgeving draait.
793133 AS 400	25.041			Het project modernisering GBA en implementatie iBurgerzaken, dat is uitgesteld, wordt in 2019 afgerond. Daarna zal duidelijk worden of deze vervanging nog noodzakelijk is.
793134 terminal servers	37.561	0	8.426	Om geen desinvestering te veroorzaken is de vervanging van de terminal servers uitgesteld tot 2019. Dan wordt ook de ICT omgeving vervangen.
793135 modules burgerzaken GBA	40.065	18.180	18.180	De modernisering van het GBA wordt door de overheid al jaren doorgeschoven. De gemeente is afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen op dit gebied. Gezien het uitstel zullen de kosten waarschijnlijk hoger uitvallen dan in 2014 begroot.
793138 koppeling Financieel pakket- basisregistratie GBA en bedrijf	11.268			De financiële administratie is (nog) niet gekoppeld aan het GBA omdat implementatie gedaan moet worden door een extern bedrijf. Deze heeft tot dusver nog geen tijd gehad.
793139 inrichting kennisbank	9.599	949	3.749	Dit project wordt voortgezet in 2019 en 2020. De verwachting is dat in 2020 dit budget volledig is besteed.
793142 aanschaf van I-pads	14.874	14.875	14.875	iPads zijn in 2018 vervangen. Dit krediet kan worden afgesloten.
793143 nieuwe firewall voor digitale netwerk	17.528			Om desinvestering te voorkomen is

	Beschikbaar krediet excl. btw	Werkelijk bested 2018 excl. btw	Totaal besteed t/m 2018	Toelichting
				de vervanging van de firewall uitgesteld tot 2019. Dan wordt ook de ICT omgeving vervangen.
793144 upgrade kantoorautomatisering	30.049			Door prioritering is de vervanging van de software van kantoorautomatisering (Office) nog niet gerealiseerd. Dit wordt in 2019 uitgevoerd.
793147 verpakkingsmateriaal bouwarchief	10.100	760	2.185	Dit project is in 2012 opgestart, en de deadline is 2021. De verwachting is dat in 2020 en 2021 dit budget wordt besteed.
793149 baseline informatie beveiliging implementeren	13.355	6.464	6.464	Dit zal in 2019 worden afgerond.
793154 vervangen ifta programmatuur + apparatuur	25.040	3.559	14.540	Dit krediet wordt begin 2019 afgerond.
793155 vervangen licenties besturingssoftware	6.886			In 2019 worden de tekorten in de licenties voor besturingssoftware aangevuld en zal dit krediet worden gebruikt.
794012 camera's raadzaal, audio en microfoons	53.547			De vervanging van het discussiesysteem is in 2018 voorbereid en wordt in 2019 geïmplementeerd.

Maatschappelijke investeringen

Beschikbaar gestelde kredieten 2018

	Beschikbaar krediet excl. btw	Werkelijk besteed 2018 excl. btw	Totaal besteed t/m 2018	Toelichting
720110 inrichting hogereind voorbereiden	20.661			Is in voorbereiding.
720111 herinrichten tjakkerstraat en lieuwstraat voorbereiden	20.661	2.308	2.308	Is in voorbereiding.
720112 fietspad prins hendrik zanddijk aanleggen	165.289	493.969 <u>-/- 357.837</u> 136.132	136.132	Is in uitvoering.
720113 herinrichten centrum den burg bestrating en groen	691.000			Is in voorbereiding.
720114 herinrichting Den Burg centrum terreininrichting	534.000	172.364	172.364	Is in voorbereiding.
720115 herinrichting Den Burg zuid terrein	392.512	689.345	689.345	Is in voorbereiding.
720116 herinrichting Den Burg zuid groenvoorziening	88.778	1.648	1.648	Is in voorbereiding.
720117 herinrichting Den Burg zuid verhardingen	1.362.708	14.932	14.932	Is in voorbereiding.
720118 vervangen duiker bernse brug	180.000	101.010 <u>-/- 85.000</u> 16.010	101.010 <u>-/- 85.000</u> 16.010	Is in uitvoering.
720119 rotonde keesomlaan	254.000			Is in voorbereiding.

Overige beschikbaar gestelde kredieten inclusief investeringsplan voorgaande jaren

	Beschikbaar krediet excl. btw	Werkelijk besteed 2018 excl. btw	Totaal besteed t/m 2018	Toelichting
720100 3 houten bruggen aanleggen/vervangen	45.454	36.840	36.840	2 bruggen zijn gereed en afgehandeld, nog 1 brug is in voorbereiding.
720104 herinrichting Bernardlaan(minus BDU)	130.579	1.272	173.957	De overschrijding als gevolg van verontreinigde grond is al in de halfjaarrapportage 2017 gemeld en bij het vaststellen van de programmajaarrekening 2017 door de raad geaccordeerd.
720105 herinrichting Kogerstraat(Minus BDU)	85.744	3.480	21.510	Is in voorbereiding.
720106 herinrichting Epelaan(minus bijdrage onderhoud wegen)	90.909	1.273 <u>-/- 135.000</u> <u>-/- 133.727</u>	65.057	Werkzaamheden zijn uitgevoerd, Subsidie moet nog worden ontvangen. Definitieve beschikking(BDU) inmiddels ontvangen. Krediet kan afgesloten worden.
720108 reconstructie Barentszstraat laagwaalderweg	459.338	155.443	398.855	Is bijna afgerond, enkele kleine aanpassingen volgen nog.
755003 bijdrage dijkversterking nioz variant	885.000	885.333	885.333	Is afgehandeld.
781002 revitalisering bedrijven terrein wezenland	74.380	36.498	74.380	Werkzaamheden zijn uitgevoerd, Krediet kan worden afgesloten.
781003 terrein gemeentewerken herstructureren	90.000	15.448	15.448	Is in voorbereiding.

Verantwoording verrekende BTW en toegekende subsidies voor herinrichting van wegen.

In 2018 zijn er geen Brede Doeluitkeringen (BDU) subsidies toegekend. De in bovenstaand overzicht benoemde BDU-subsidies zijn al in eerdere kalenderjaren toegekend.

Alle BTW op herinrichting van wegen is - conform regelgeving - gecompenseerd. Dit leidt niet tot lagere lasten. Bij het aanvragen van kredieten voor herinrichting van wegen en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten is al rekening gehouden met volledige compensatie van BTW.

Totaaloverzicht overige gronden.

(bedragen x € 1.000)

Complex	Boekwaarde 1-1-2018	Mutaties 2018	Boekwaarde 31-12-2018
Overige gronden	150.884		150.884
Openbaar groen	16.173		16.173
Bouwterreinen afgesloten complexen	260.045	-120.920	139.125
Erfpachtgronden	280.856		280.856
Overige gronden	883.935	10.800	894.735
Den Burg Centrum	13.908		13.908
Oosterend oud	8.229		8.229
De Koog toekomstig woongebied	22.544		22.544
Den Hoorn oud	12.331		12.331
Totaal	1.648.905	-110.120	1.538.785

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

(bedragen x € 1.000)

	Boek- waarde 1-1-2018	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdrage van derden	Boekwaarde 31-12-2018
Duurzame bedrijfsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Grond, weg- en waterbouw- kundige werken	2.946	1.726	0	321	578	3.773
Totaal	2.946	1.726	0	321	578	3.773

Toelichting

Duurzame bedrijfsmiddelen

Geen mutaties.

Grond, weg- en waterbouwkundige werken

De investeringen hebben onder andere betrekking op reconstructie Barentszstraat/Laagwaalderweg, aanleg fietspad Prins Hendrikzanddijk, aanleg c.q. vervanging 3 houten bruggen, vervanging duiker Bernse Brug en herinrichting terrein Den Burg Centrum en Den Burg Zuid. De bijdrage van derden heeft onder andere betrekking op de herinrichting van de Epelaan en de aanleg van het fietspad Prins Hendrikzanddijk.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2018 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 01-01-2018	Investe- ringen	Des- investering	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2018
Kapitaalverstrekkingen:					
• Deelnemingen	285	141	0	0	426
• Afkoop erfpacht haven	554	0	0	43	511
• Kapitaalverstrekking De Bolder	2.112	64	19	174	1.983
• Eliminatie kapitaalverstrekking	-2.112	-64	-19	-174	-1.983
Leningen:					
• Overname OG Veiligheidsregio	2.824	0	0	78	2.746
• Leningen aan Verenigingen/starters- en blijvers	1.402	339	0	146	1.595
• Overige langlopende leningen	754	0	0	41	713
• Bijdrage activa in eigendom van derden	118	886	0	46	958
Totaal	5.938	1.366	0	354	6.949

Toelichting

Deelnemingen

De mutatie van € 141.000 bij deelnemingen heeft betrekking op een vordering van de Bolder op het UWV.

Afkoop erfpacht haven

Jaarlijks wordt € 42.765 afgeboekt op de bij de overdracht van de haven Oudeschild van het rijk afgekochte erfpacht.

Kapitaalverstrekking De Bolder / Eliminatie

Het saldo op de kapitaalverstrekking van de Bolder is met € 128.000 toegenomen. Het gaat om het saldo van nieuwe investeringen en desinvesteringen € 45.000 minus afschrijvingen € 174.000.

Renteloze lening kazernes Veiligheidsregio

Per 31/12/2013 zijn de kazernes van Den Burg en De Cocksdorp overgedragen aan de Veiligheidsregio omdat de btw na de regionalisering brandweer niet meer compensabel is via het btw compensatiefonds en voor gedane investeringen een herzieningstermijn van toepassing is. De gemeente heeft hiervoor een renteloze lening aan de Veiligheidsregio verstrekt. De Veiligheidsregio schrijft de kazernes lineair af en brengt de kosten hiervan in rekening. De kosten worden in mindering gebracht op de renteloze lening. In 2018 was dat € 78.567.

Leningen aan Verenigingen, Starters en Blijvers en Stimulering(energieneutraal)

Op de verstrekte leningen aan verenigingen is € 50.187 afgelost. In 2018 is aan 10 starters op de woningmarkt een lening verstrekt, dit voor een bedrag van totaal € 273.574. Daarnaast zijn er 2 stimuleringsleningen(energieneutraal) verstrekt voor totaal € 65.000. Op startersleningen, de blijverslening en stimuleringsleningen is respectievelijk € 94.060, € 639 en € 782 (is totaal € 95.481) afgelost.

Overige langlopende leningen

Er is € 40.448 afgelost op verstrekte hypothecaire leningen ambtenaren. Conform landelijke regelgeving mogen vanaf 2009 geen hypotheekleningen aan eigen personeel worden verstrekt.

Bijdrage activa in eigendom van derden

Op bijdragen in activa eigendom derden is € 46.057 afgelost.

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

(bedragen x € 1.000)

Voorraden	2018	2017
Overige grond en hulpstoffen De Bolder	191	165
In exploitatie genomen grond	33	2
Gereed product en handelsgoederen De Bolder	6	32
Totaal	230	199

Totaaloverzicht in exploitatie genomen gronden

Complex	Kostprijs- berekening op datum	Actuele Boekwaarde)*	Jaar realisatie	Vermoedelijk resultaat 31.12.18 - = nadelig	Vermoedelijk resultaat 31.12.17 - = nadelig
Den Burg - Oost	31-12-2018	1.001.827 N	2020	V 1.126.719	V 32.033
Den Burg - West	31-12-2018	-969.091 V	2019	V 26.899	V 1.164.038
		32.736 N		V 1.153.618	V 1.196.071

)* Een positief bedrag betekent dat er meer is uitgegeven dan ontvangen.

Den Burg West.

De boekwaarde van Den Burg-West is gedaald van € -450.575 V naar € -969.091 V. Het was de bedoeling om deze grondexploitatie in 2018 af te sluiten. Er moeten echter nog enkele percelen worden verkocht. Daarnaast moeten nog kosten worden gemaakt voor de ontsluiting van de locatie Pelgrim. Afsluiting van dit complex vindt nu in 2019 plaats. Deze grondexploitatie sluit met een vermoedelijk resultaat van € 1.126.719

Den Burg Oost.

De boekwaarde van Den Burg Oost stijgt van € 302.958 naar € 1.001.827. Het vermoedelijke resultaat van deze exploitatie daalt van € 32.033 naar € 26.899. Deze grondexploitatie kan naar verwachting in 2020 worden afgesloten.

Uitzettingen korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van 1 jaar of minder worden als volgt gespecificeerd.

(bedragen x € 1.000)

Soort vordering	Saldo 31-12-2017	Saldo 31-12-2018	Oninbaar afgeboekt	Gecorrigeerd saldo 31-12-2018
Vorderingen op openbare lichamen				
• BTW compensatiefonds	3.204	3.021		3.021
• Belastingdienst	13	215		215
• Ministeries	8	22		22
• Provincies	35	5		5
• Gemeenten	63	78		78
• Samenwerkingsverbanden	29	70		70
• Gemeenten (de Bolder)	53	80		80
Handelsdebiteuren				
• Gemeente	902	904	5	899
• OSG	43			
• De Bolder	305	231	7	224
Belastingdebiteuren gemeente	250	212	14	198
Overige vorderingen OSG				
Rekening courant startersleningen	188	169		169
RC energie neutrale woningen	50	37		37
Waarborgsommen	3	3		3
Diverse vorderingen WIZ	290	222		222
Deposito				
• Deposito OSG De Hogeberg	900			
• Eliminatie deposito OSG	-900			
Totaal	5.436	5.269	26	5.243

Er is € 13.723 aan belastingdebiteuren en € 4.750 aan handelsdebiteuren oninbaar verklaard.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen 2018 bestaat uit de volgende componenten.

(bedragen x € 1.000)

Liquide middelen	2018	2017
Kassaldi	3	5
Banksaldi	2.873	924
Girosaldi	0	0
Totaal	2.876	929

Specificatie saldi kas/bank/giro

(bedragen x € 1.000)

Liquide middelen	2018	2017
Kas/bank/girosaldi Gemeente	2.873	914
Kas/bank/girosaldi De Bolder	3	0
Kas/bank/girosaldi OSG		15
Totaal	2.876	929

Overlopende activa

De post overlopende activa 2018 wordt als volgt onderscheiden.

(bedragen x € 1.000)

	2018	2017
Vooruitbetaalde bedragen		
• Gemeente	310	496
• De Bolder	3	54
• OSG		47
Nog te ontvangen bedragen		
• Gemeente	7.006	6.924
• De Bolder	35	29
• OSG		8
Totaal overlopende activa	7.354	7.558

Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten

(bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen	2018	2017
Algemene reserve	3.110	3.825
Bestemmingsreserves	13.913	13.090
Nog te bestemmen resultaat	2.586	1.482
Totaal	19.609	18.397

Reserves

Het verloop in 2018 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

	Saldo ultimo 2017	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2017	Saldo ultimo 2018
991100 Algemene reserve	3.465	561	-2.723	1.447	2.750
Algemene reserve Werkbedrijf De Bolder	360				360
904001, 904013 en 904015 Bouw- en woonrijpmaken	38	118			156
905043 Onderhoud scholen (rgb: rationeel gebouwenbeheer)	1.282				1.282
922002 Haven Oudeschild frictie	1.647				1.647
922003 Haven personeelskosten	137	36			173
922004 Haven egalisatie	362	123			485
922005 Haven onderhoud < 5 jaar	159		-13		146
922006 Haven onderhoud > 5 jaar	1.307	158			1.465
944105 Toekomstvisie O.S.G.	904		-136		767
944106 Aanpassen burgemeester Koninghal	200		-200		0
953000 Combinatiefunctieregeling	35	47			82
953002 Sportstimuleringsfonds	19	46			65
954103 Gemeentelijke monumenten	83		-3		80
954104 Gemeentelijke schapenboeten	94	20			114
962100 Wet inburgering	201		-201		0
965200 Sociaal domein	2.237	201	-568		1.870
972300 Energievisie Texel Uitvoeringsprogramma 2008-2011	100				100
972301 Mobiliteit	1.159	1.166	-50		2.275
972302 Energieneutraal maken woningen	70	35			105
994000 Egalisatie WKO OSG en gemeentehuis	226				226
996000 Budgetten vorig jaar	1.646	1.613	-1.639		1.620
Bestemmingsreserves De Bolder	1.184	533	-498	35	1.254
Subtotaal	16.915	4.587	-5.961	1.482	17.023

(bedragen x € 1.000)

	Saldo ultimo 2017	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2017	Saldo ultimo 2018
Nog te bestemmen resultaat 2017	1.447			-1447	0
Nog te bestemmen resultaat 2018		2.446			2.446
Nog te bestemmen resultaat De Bolder 2017	35			-35	0
Nog te bestemmen resultaat De Bolder 2018		140			140
Totaal reserves	18.397	7.173	-5.961	0	19.609

Voor de doelstellingen en het beleid met betrekking tot de gewenste omvang en de functie van de reserves wordt verwezen naar de [nota reserves en voorzieningen 2018](#).

91100 Algemene reserve

De volgende mutaties hebben zich voorgedaan:

Toevoegingen

(bedragen x € 1.000)

Raadsbesluit 11/07/2018 Jaarverslag 2017 gemeente Texel (bestemming rekeningresultaat 2016)	1.446.852
Raadsbesluit 19/09/2018 Halfjaarrapportage 2018 (incidenteel voordeel)	361.442
Raadsbesluit 17/10/2018 Nota reserves en voorzieningen (vrijval bestemmingsreserve bgm de Koninghal)	200.000
Totaal	2.008.294

Onttrekkingen

Raadsbesluit 11/07/2018 Jaarverslag 2017 gemeente Texel (personeel t.b.v. kwalitatief goede dienstverlening)	225.000
Raadsbesluit 11/07/2018 Jaarverslag 2017 gemeente Texel (reservering pensioenen en wachtgeld)	725.000
Raadsbesluit 11/07/2018 Jaarverslag 2017 gemeente Texel (bestemmingsreserve overhevelingen budgetten)	71.905
Raadsbesluit 24/05/2017 Verhoging subsidie Stichting Texels Welzijn incidenteel voor 2018	39.181
Raadsbesluit 09/11/2017 Programmabegroting 2018 (diverse incidentele mutaties)	1.046.579
Raadsbesluit 21/02/2018 Subsidie restauratie molen De Traanroeier	15.000
Raadsbesluit 14/03/2018 Voorbereidingskrediet trapverbinding Vlamkast en dijkovergang Laagwaalderweg	12.500
Raadsbesluit 23/05/2018 Extra bijdrage rekenkamercommissie Waddeneilanden	200
Raadsbesluit 23/05/2018 1/12 deel jaarlasten Bernse brug	725
Raadsbesluit 11/07/2018 Initiatiefvoorstel Belijning	20.000
Raadsbesluit 19/09/2018 Halfjaarrapportage 2018 (structureel in 2018 incidenteel gedekt)	146.397
Raadsbesluit 19/09/2018 Halfjaarrapportage 2018 (incidenteel aanvullend)	27.857
Raadsbesluit 13/11/2018 Programmabegroting 2019 (diverse incidentele mutaties m.b.t. 2018)	392.820
Totaal	2.723.164

Per saldo is aan de algemene reserve onttrokken	714.870
--	----------------

Algemene reserve Werkbedrijf De Bolder

Voor een toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening van het Werkbedrijf De Bolder.

922002-922006 Haven Oudeschild

Het uitgangspunt is dat de haven budgettair neutraal geëxploiteerd wordt. Jaarlijks worden de gemaakte kosten geëgaliseerd met de jaarlijkse bijdrage van RWS. Hiervoor zijn de bestemmingsreserves frictie, personeelskosten, egalisatie, onderhoud gelijk of < 5 jaar en onderhoud > 5 jaar ingesteld. In totaal is € 317.249 toegevoegd en € 12.561 onttrokken aan deze reserves. Voor personeelskosten is € 35.632, egalisatie € 123.125 en onderhoud > 5 jaar € 158.491 toegevoegd. Voor onderhoud gelijk of < 5 jaar is € 12.561 onttrokken.

944105 Toekomstvisie O.S.G. De Hogeberg

De O.S.G. De Hogeberg heeft in 2018 € 136.848 uitgegeven in het kader van de toekomstvisie. Op basis van declaratie is dit bedrag aan deze reserve onttrokken.

944106 Aanpassing bgm de Koninghal

Via de nota reserves en voorzieningen 2018 is deze reserve vrijgevallen.

953000 Combinatiefunctieregeling

Conform beleid zijn de uitgaven ten behoeve deze regeling geëgaliseerd en is € 46.858 aan deze reserve toegevoegd.

953002 Sportstimuleringsfonds

In 2018 is van het structurele budget van € 50.000 voor sportinvesteringen voor de ronde om Texel € 20.000 en voor Tevoko € 1.175 beschikbaar gesteld. Het restant van € 28.825 en het restantbedrag van het eerder beschikbaar gesteld budget voor de beleidsnota sport Texel van € 17.289 is in deze reserve gestort.

954103 Gemeentelijke monumenten

Conform beleid is € 3.236 onttrokken. Dit bedrag is het verschil tussen het jaarlijkse budget van € 20.243 en gedane uitgaven 2018.

954104 Gemeentelijke schapenboeten

Conform het beleid is het volledige jaarlijkse budget van € 20.239 toegevoegd aan deze reserve. Er zijn in 2018 geen uitgaven geweest.

962100 Wet inburgering

Het saldo van deze reserve per 1 januari 2018 van € 200.793 is conform raadsbesluit van 11 juli 2018 (programmajaarverslag 2017) in de reserve sociaal domein gestort.

965200 Sociaal domein

De gemeente heeft in 2018 € 10.184.861 aan inkomsten ontvangen van het Rijk voor het uitvoeren van de (nieuwe) taken in het sociaal domein. De toe te rekenen kosten waren € 10.752.422. Hierdoor is er per saldo € 567.581 onttrokken aan de reserve sociaal domein. Daarnaast is het saldo van de bestemmingsreserve 'wet inburgering' van € 200.793 conform raadsbesluit van 11 juli 2018 (programmajaarverslag 2017) toegevoegd aan deze reserve.

972301 Mobiliteitsplan

Conform raadsbesluit (actieplan mobiliteit) van 17 februari 2016 is € 50.000 onttrokken voor onderzoekskosten voor mobiliteit.

De meeropbrengsten voor parkeren bedragen € 1.165.989 en zijn gestort in de mobiliteitsreserve. Dit bedrag is hoger dan de bijgestelde storting na de halfjaarrapportage 2018 van € 821.000. Dit wordt vooral veroorzaakt door hogere inkomsten uit parkeren (€ 249.000). Met name de verkoop van weekkaarten gaat goed. Ook de kosten van parkeren vallen lager uit door minder inhuur (€ 78.000) en lagere kosten betalingsverkeer (€ 17.000).

972302 Energieneutraal maken woningen

Conform de begroting is per saldo € 35.000 in deze reserve gestort voor het inrichten en beheren fonds energieneutraal.

996000 Budgetten vorig jaar

Via de programmabegroting 2019 is per saldo € 1.541.231 voor projectgelden overgeheveld naar 2018. Een specificatie hiervan is onder het hoofdstuk overhevelingen te vinden. Daarnaast is via bestemming rekeningresultaat 2017 € 71.905 toegevoegd en onttrokken aan de reserve om functioneel beschikbaar te zijn in 2018. De budgetten die overgeheveld zijn via programmabegroting 2018 van € 1.567.221 zijn aan deze reserve onttrokken en functioneel beschikbaar gesteld in 2018.

Bestemmingsreserves De Bolder

De specificatie van de mutaties zijn te vinden in de jaarrekening 2018 van De Bolder.

Nog te bestemmen resultaat gemeente Texel

Het rekeningssaldo van de gemeente is € 2.651.030 en van De Bolder € 140.000 positief. In totaal dus een voordelig rekeningresultaat van € 2.791.030.

Voorzieningen

De in de balans opgenomen voorzieningen bestaan uit de volgende posten.

(bedragen x € 1.000)

Voorzieningen	2018	2017
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's	5.771	4.852
Door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting	4.700	7.847
Totaal	10.471	12.699

Het verloop van de voorzieningen in 2018 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

(bedragen x € 1.000)

Voorzieningen	Saldo 31-12-2017	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2018
Voorziening verplichtingen & verliezen					
Voorziening onderhoud:					
• VA03 rationeel gebouwenbeheer	3.334	733	147	264	3.656
• VA07 onderhoud gebouwen grondzaken	17	5		2	20
• VA01 voorziening algemeen	1.501	747		153	2.095
Door derden beklemde middelen					
• VA04 rioolegalisatiefonds	4.428	233			4.661
• VB01 voorzieningen De Bolder	1.669	222		51	1.840
• Eliminatie voorziening De Bolder	-1.579	-222			-1.801
Voorzieningen OSG De Hogeberg					
• Eigen vermogen	3.329		3.329		0
Totaal voorzieningen	12.699	1.718	3.476	470	10.471

Toelichting mutatie

VA03: 070200 Rationeel gebouwenbeheer en VA07: 070600 Onderhoudsfonds gebouwen

Op basis van het 20-jaarlijkse gemiddelde is € 732.879 (€ 702.873 + € 30.096) in de voorziening gestort. De voorziening voor de burgemeester de Koninghal ad € 147.250 is in 2018 vrijgevallen. Voor regulier onderhoud is € 263.833 aan de voorziening onttrokken.

Per saldo stijgt de onderhoudsvoorziening van € 3.333.882 naar € 3.655.677.

VA01: 070000 Voorzieningen algemeen

900101 Pensioenen wethouders

Via resultaatbestemming jaarrekening 2017 is in 2018 € 725.000 gestort voor reservering wachtgelden en pensioenen voormalige wethouders. Verder is € 152.673 conform begroting voor wachtgelden en pensioenen voormalige wethouders onttrokken. Daarnaast is volgens het overzicht Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers per 31 december 2018 € 21.867 toegevoegd om de voorziening op peil te hebben.

Door derden beklemde middelen

972200 Egalisatie rioolbeheer

Per saldo is in 2018 € 233.220 toegevoegd aan de Egalisatie rioolbeheer. Begrotingstechnisch was gerekend met een onttrekking uit de voorziening van € 2.388.790. Per saldo geeft dit een verschil van € 2.622.010. Dit is hoofdzakelijk veroorzaakt door in 2018 wel gepland, maar nog niet uitgevoerd groot onderhoud.

961103 Voorziening De Bolder

Het saldo van deze voorziening is gedeeltelijk geëlimineerd met het bedrag wat onder de reserves en voorzieningen is opgenomen in de jaarrekening van De Bolder. Daarnaast is per saldo € 171.013 toegevoegd aan de voorziening conform afrekening van De Bolder. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de jaarrekening van De Bolder.

Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt.

(bedragen x € 1.000)

Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar	2018	2017
Onderhandse leningen:		
• Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	35.142	28.424
Totaal	35.142	28.424

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2018.

	Saldo 01-01-2018	Vermeerde- ringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2018
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	28.424		2.282	26.142
Totaal	28.424	0	2.282	26.142

De totale rentelast voor het jaar 2018 met betrekking tot de vaste schulden is € 1.107.052 en de aflossingsverplichting € 1.621.695.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

(bedragen x € 1.000)

Vlottende passiva	2018	2017
Schulden < 1 jaar	12.090	3.614
Overlopende passiva	3.024	4.336
Totaal	15.114	7.950

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden.

(bedragen x € 1.000)

Kortlopende schulden	2018	2017
<i>Crediteuren:</i>		
• Gemeente	1.732	2.014
• De Bolder	136	131
• OSG	0	54
Rekening courant verhouding OSG De Hogeberg	0	2.163
Eliminatie rekening courant verhouding	0	-2.163
Rekening courant verhouding DSW De Bolder	-251	-422
Eliminatie rekening courant verhouding	251	422
<i>Overige kortlopende schulden:</i>		
• Gemeente	884	908
• De Bolder	279	5
• OSG	0	473
Liquide middelen gemeente	60	29
Liquide middelen OSG		
Totaal	3.091	3.614

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt.

(bedragen x € 1.000)

Overlopende passiva	2018	2017
<i>Vooruit ontvangen bedragen:</i>		
• Gemeente	2	
• Gemeente diverse vooruit ontvangen subsidies	772	1.271
• De Bolder diverse vooruit ontvangen bedragen	0	0
• OSG diverse vooruit ontvangen bedragen	0	40
<i>Nog te betalen bedragen:</i>		
• Gemeente	2.189	2.946
• De Bolder	61	79
Totaal	3.024	4.336

Mutaties vooruit ontvangen subsidies

(bedragen x € 1.000)

Vooruit ontvangen subsidies	2018	Toevoegingen	Vrijgevallen	2017
• 170050 Rol-ral regeling	28		151	179
• 170053 Diverse ontvangen subsidies	0		435	435
• 170055 Rationeel gebouwenbeheer OSG	744	87		657
OSG diverse ontvangen subsidies OC&W				
Totaal	772			1.271

170050 Rol-ral regeling

Eind 2015 heeft de provincie in verband met de beëindiging van deze regeling per 1 januari 2019 een eenmalige afkoopsom uitbetaald, welke de komende jaren zal worden uitbetaald aan De Liew. De afname in 2018 betreft de jaarlijkse betaling aan de Liew.

170053 Diverse ontvangen subsidies

Eind 2018 staan er geen bedragen meer open.

170055 Rationeel gebouwenbeheer OSG binnenkant

De bij de gemeente in beheer zijnde voorziening 'OSG binnenkant hoofdgebouw school' wordt niet zoals alle andere voorzieningen rationeel gebouwenbeheer gevoed door het 20 jaarlijks gemiddelde van de nog te verwachten uitgaven. De dotatie van deze 'voorziening' is de rijksbijdrage in stand houden gebouwen, component onderhoud. Deze rijksbijdrage moet verplicht besteed worden aan onderwijs. Vandaar dat deze rijksmiddelen onder de overlopende passiva gerubriceerd worden.

In 2018 was de rijksbijdrage voor de huisvesting € 144.253. Er is door de OSG € 43.759 onttrokken voor het werkelijk onderhoud het gebouw. De gemeente heeft € 14.238 uit deze voorziening betaald voor onderhoudsmaatregelen.

Per saldo is € 86.256 toegevoegd. Het saldo per 31 december 2018 bedraagt € 743.666.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Gewaarborgde geldlening

De gemeente heeft per 31 december 2018 aan gewaarborgde geldleningen in totaal € 42.129 miljoen uitstaan:

(bedragen x € 1.000)		
	2017	2018
Stichting Woontij	37.680	42.129

De leningen van Stichting Woontij vallen onder de gewaarborgde geldleningen, waarbij de gemeente de achtervang positie inneemt. Door het aangaan van deze achtervang werkt de gemeente mee aan de financierbaarheid van de sociale volkshuisvesting. Het gemeentelijke risico is theoretisch en bestaat uit het verstrekken van een relatief kleine renteloze lening, die het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) te zijner tijd terugbetaalt.

In eerste instantie moet Woontij voldoen aan haar verplichtingen. Voor financiers is het echter van belang dat er naast een secundaire zekerheid (het eigen vermogen van het Waarborgfonds) nog een derde zekerheid is. Deze wordt voor 50% door het rijk en voor 50% door de gemeenten gevormd. Als een schade niet kan worden betaald uit de eerste 2 zekerheden, wordt van de gemeente een renteloze lening gevraagd over het tekort aan garantievermogen van het WSW dat minimaal 0,25% van het totaal geborgde vermogen moet bedragen.

In 2018 heeft de Stichting Woontij een lening afgesloten die door WSW is gewaarborgd en waarvoor de gemeente een achtervangpositie inneemt. Het gaat om een lening van € 4,5 miljoen.

Stichting Woontij heeft in 2018 € 50.480 miljoen afgelost.

Gegarandeerde geldlening

De gemeente heeft per 31 december 2018 aan gegarandeerde geldleningen in totaal € 95.960 uitstaan:

(bedragen x € 1.000)		
	2017	2018
Medisch Centrum Alkmaar	114	96
Totaal	114	96

Medisch Centrum Alkmaar

De gemeente Texel staat garant voor de restschuld van de leningen die tijdens de duur van de voormalige Gemeenschappelijke Regeling Medisch Centrum Alkmaar zijn afgesloten. Deze leningen lopen tot 2021. Op basis van het relatieve aandeel van iedere deelnemende gemeente in het totaal aantal verpleegdagen wordt jaarlijks het garantied bedrag bepaald. In 2018 is dat op basis van 1.842 verpleegdagen € 95.960 (1,63%).

Garantstelling NV Huiscentrale

De gemeente is aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale. Aandeelhouders staan op grond van artikel 9 van de ballotageovereenkomst garant voor rente en aflossing van de door deze NV aangeane leningen.

Daarnaast staat de gemeente garant voor exploitatietekorten in de gemeenschappelijke regelingen waaraan wordt deelgenomen.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf A Verbonden partijen.

Gemeentegaranties hypotheke

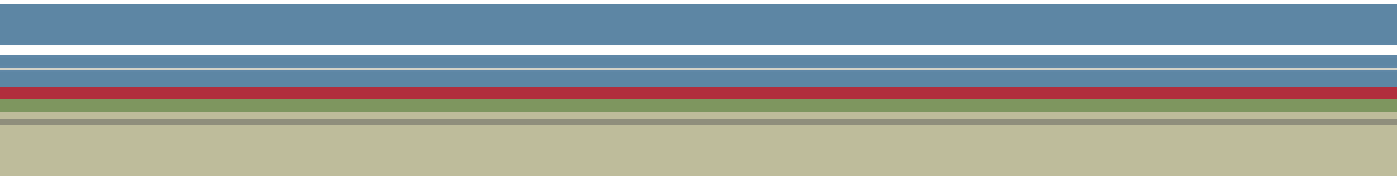
In 1994 is de regeling Gemeentegaranties vervangen door de nationale regeling nationale hypotheekgarantie.

De gemeente heeft nog een aantal garanties lopen onder de oude regeling. De garanties onder de huidige nationale hypotheekgarantie heeft de gemeente afgekocht.

De gemeente staat voor maximaal 50% van de woningwaarde van toen garant. In 2025, 30 jaar na dato eindigen regeling, zullen deze garanties vervallen. Het risico voor de gemeente is nihil omdat de waarden van deze woningen de garantiebedragen overstijgen.

Vennootschapsbelasting

De aangifte Vennootschapsbelasting over het jaar 2016 is ingediend. De gemeente is over dat jaar geen VPB verschuldigd. De verwachting is dat dit ook niet het geval zal zijn voor de jaren 2017 t/m 2019. De aangifte voor het jaar 2017 wordt vóór 1 juli 2019 ingediend.

Bijlage SISA 2018

Voor het verantwoordingsjaar 2018 wordt het principe van Single information Single audit (SiSa) ten aanzien van 2 specifieke uitkeringen toegepast. Dit principe heeft belangrijke gevolgen voor de wijze waarop gemeenten informatie verstrekken aan het rijk over de volgende specifieke uitkeringen:

1. Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB
2. Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking ssa - d.d. 10 januari 2019

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2018	Besteding (jaar T) algemene bijstand										Besteding (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)										Besteding (jaar T) IOAW										Besteding (jaar T) IOAZ										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)						
-----	----	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--

Bijlage Wet normering bezoldiging topfunctionarissen(WNT) 2018

De WNT is van toepassing op gemeente Texel. Het voor gemeente Texel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000,- (algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	E.C. van der Bruggen	M. de Porto	R.P. van Menen
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/algemeen directeur	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/09 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 29.244,-	€ 86.830,-	€ 92.273,-
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 5.317,-	€ 15.768,-	€ 16.652,-
<i>Subtotaal</i>	€ 34.561,-	€ 102.598,-	€ 108.925,-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 63.173,-	€ 189.000,-	€ 189.000,-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 34.561,-	€ 102.598,-	€ 108.925,-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2017			
bedragen x € 1	E.C. van der Bruggen	M. de Porto	R.P. van Menen
Functiegegevens	n.v.t.	Griffier	Gemeentesecretaris/algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	n.v.t.	01/01 - 31/12	01/01 - 21/05
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	n.v.t.	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	n.v.t.	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	n.v.t.	€ 87.939,-	€ 93.538,-
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.	€ 14.672,-	€ 15.490,-
<i>Subtotaal</i>	n.v.t.	€ 102.611,-	€ 109.028,-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	n.v.t.	€ 181.000,-	€ 181.000,-
Totale bezoldiging	n.v.t.	€ 102.611,-	€ 109.028,-

Voetnoot: Van functionaris Van Menen is de jaarbezoldiging vermeld. In 2017 heeft hij de functie van gemeentesecretaris/algemeen directeur echter tijdelijk vervuld (zie de vermelde periode in rij 4 van de gegevens 2017).

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

bedragen x € 1		TH. C. van Waes	
Functiegegevens		Gemeentesecretaris/algemeen directeur	
Kalenderjaar		2018	2017
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)		01/01 - 01/09	01/09 - 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar		8	4
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar		€ 182	€ 176
Maxima op basis van de normbedragen per maand		€ 165.200,-	€ 98.000,-
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		€ 263.200,-	
Bezoldiging			
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?		Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode		€ 150.235,-	€ 80.730,-
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		€ 230.965,-	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	
Totale bezoldiging, exclusief BTW		€ 230.965,-	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

Deze categorie is niet van toepassing voor de gemeente Texel.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Raadsbesluit

B&W	30-04-2019
Raadscommissie	12-06-2019
Gemeenteraad	26-06-2019

Programmarekening 2018 gemeente Texel

Portefeuillehouder	H. Hulsman
--------------------	------------

Doelenboom

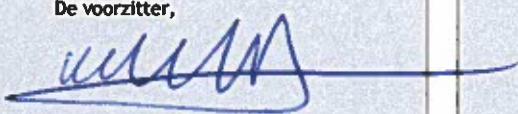
Paragraaf	D Bedrijfsvoering
-----------	-------------------

De raad van de gemeente Texel:
gelezen het advies van burgemeester en wethouders;
gehoord de raadscommissie;

Besluit

- 1) Kennis te nemen van het voordelig rekeningresultaat 2018 van Werkbedrijf de Bolder van € 140.000 en het resultaat als volgt te bestemmen door het volledige bedrag te storten in een nieuw te vormen Bestemmingsreserve transformatiekosten.
- 2) Kennis te nemen van het voordelig rekeningresultaat 2018 van € 2.445.873 van de gemeente Texel en het resultaat als volgt te bestemmen:
 - a) € 2.445.873 toe te voegen aan de algemene reserve.
- 3) De geconsolideerde programmarekening 2018 van de gemeente Texel vast te stellen.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26-6-2019,		Bijlagen
De griffier,	De voorzitter,	
		

Controleverklaring

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Wilhelminapark 29
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van de gemeente Texel

A Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de gemeente Texel gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van de gemeente Texel op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen waaronder de gemeentelijke verordeningen zoals opgenomen in het vigerende normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2018;
- de balans per 31 december 2018;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het gemeentelijk controleprotocol en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (Wnt) 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Texel zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties, de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals vastgelegd in het Controleplan rechtmatigheid en controleprotocol 2018.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 25.000,- rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen, en diverse bijlagen;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is, zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet, en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

C Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen zoals opgenomen in het vigerende normenkader van de gemeente Texel.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Bado, het gemeentelijke controleprotocol, de Regeling Controleprotocol Wnt 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Haarlem, 26 juni 2019
Reg.nr.: 101781/215/411/1513
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was getekend, mr. drs. J.C. Olij RA.

Overzicht baten en lasten per taakveld (gemeente Texel)

Omschrijving activiteit	Bedrag 2018
Taakveld 0.1 Bestuur	
Subtotaal lasten Bestuur	1.327,00
Subtotaal baten Bestuur	172,00
Saldo Bestuur	1.155,00
Taakveld 0.10 Mutaties reserves	
Subtotaal lasten Mutaties reserves	3.935,00
Subtotaal baten Mutaties reserves	4.736,00
Saldo Mutaties reserves	-801,00
Taakveld 0.2 Burgerzaken	
Subtotaal lasten Burgerzaken	531,00
Subtotaal baten Burgerzaken	263,00
Saldo Burgerzaken	268,00
Taakveld 0.4 Overhead	
Subtotaal lasten Overhead	7.017,00
Subtotaal baten Overhead	34,00
Saldo Overhead	6.983,00
Taakveld 0.5 Treasury	
Subtotaal lasten Treasury	1.129,00
Subtotaal baten Treasury	1.390,00
Saldo Treasury	-261,00
Taakveld 0.61 OZB woningen	
Subtotaal lasten OZB woningen	-7,00
Subtotaal baten OZB woningen	1.040,00
Saldo OZB woningen	-1.047,00

Taakveld 0.62 OZB niet-woningen

Subtotaal lasten OZB niet-woningen	10,00
Subtotaal baten OZB niet-woningen	801,00
Saldo OZB niet-woningen	-791,00

Taakveld 0.63 Parkeerbelasting

Subtotaal lasten Parkeerbelasting	0,00
Subtotaal baten Parkeerbelasting	3.362,00
Saldo Parkeerbelasting	-3.362,00

Taakveld 0.64 Belastingen overig

Subtotaal lasten Belastingen overig	558,00
Subtotaal baten Belastingen overig	272,00
Saldo Belastingen overig	286,00

Taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds

Subtotaal lasten Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0,00
Subtotaal baten Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	23.568,00
Saldo Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-23.568,00

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Subtotaal lasten Overige baten en lasten	329,00
Subtotaal baten Overige baten en lasten	1.521,00
Saldo Overige baten en lasten	-1.192,00

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Subtotaal lasten Crisisbeheersing en brandweer	2.196,00
Subtotaal baten Crisisbeheersing en brandweer	36,00
Saldo Crisisbeheersing en brandweer	2.160,00

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Subtotaal lasten Openbare orde en veiligheid	492,00
Subtotaal baten Openbare orde en veiligheid	90,00
Saldo Openbare orde en veiligheid	402,00

Taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer

Subtotaal lasten Verkeer en Vervoer	3.292,00
Subtotaal baten Verkeer en Vervoer	185,00
Saldo Verkeer en Vervoer	3.107,00

Taakveld 2.2 Parkeren

Subtotaal lasten Parkeren	474,00
Subtotaal baten Parkeren	0,00
Saldo Parkeren	474,00

Taakveld 2.3 Recreatieve havens

Subtotaal lasten Recreatieve havens	1,00
Subtotaal baten Recreatieve havens	0,00
Saldo Recreatieve havens	1,00

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen

Subtotaal lasten Economische havens en waterwegen	675,00
Subtotaal baten Economische havens en waterwegen	916,00
Saldo Economische havens en waterwegen	-241,00

Taakveld 2.5 Openbaar vervoer

Subtotaal lasten Openbaar vervoer	489,00
Subtotaal baten Openbaar vervoer	213,00
Saldo Openbaar vervoer	276,00

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Subtotaal lasten Economische ontwikkeling	844,00
Subtotaal baten Economische ontwikkeling	0,00
Saldo Economische ontwikkeling	844,00

Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Subtotaal lasten Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	59,00
Subtotaal baten Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	31,00
Saldo Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	28,00

Taakveld 3.4 Economische promotie

Subtotaal lasten Economische promotie	780,00
Subtotaal baten Economische promotie	6.420,00
Saldo Economische promotie	-5.640,00

Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs

Subtotaal lasten Openbaar basisonderwijs	79,00
Subtotaal baten Openbaar basisonderwijs	0,00
Saldo Openbaar basisonderwijs	79,00

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

Subtotaal lasten Onderwijshuisvesting	917,00
Subtotaal baten Onderwijshuisvesting	0,00
Saldo Onderwijshuisvesting	917,00

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Subtotaal lasten Onderwijsbeleid en leerlingzaken	631,00
Subtotaal baten Onderwijsbeleid en leerlingzaken	19,00
Saldo Onderwijsbeleid en leerlingzaken	612,00

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Subtotaal lasten Sportbeleid en activering	369,00
Subtotaal baten Sportbeleid en activering	30,00
Saldo Sportbeleid en activering	339,00

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Subtotaal lasten Sportaccommodaties	1.177,00
Subtotaal baten Sportaccommodaties	384,00
Saldo Sportaccommodaties	793,00

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Subtotaal lasten Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	570,00
Subtotaal baten Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	42,00
Saldo Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	528,00

Taakveld 5.4 Musea

Subtotaal lasten Musea	478,00
Subtotaal baten Musea	172,00
Saldo Musea	306,00

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

Subtotaal lasten Cultureel erfgoed	418,00
Subtotaal baten Cultureel erfgoed	1,00
Saldo Cultureel erfgoed	417,00

Taakveld 5.6 Media

Subtotaal lasten Media	296,00
Subtotaal baten Media	0,00
Saldo Media	296,00

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Subtotaal lasten Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.526,00
Subtotaal baten Openbaar groen en (openlucht)recreatie	419,00
Saldo Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.107,00

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Subtotaal lasten Samenkracht en burgerparticipatie	1.349,00
Subtotaal baten Samenkracht en burgerparticipatie	5,00
Saldo Samenkracht en burgerparticipatie	1.344,00

Taakveld 6.2 Wijkteams

Subtotaal lasten Wijkteams	778,00
Subtotaal baten Wijkteams	0,00
Saldo Wijkteams	778,00

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Subtotaal lasten Inkomensregelingen	2.742,00
Subtotaal baten Inkomensregelingen	1.904,00
Saldo Inkomensregelingen	838,00

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

Subtotaal lasten Begeleide participatie	2.774,00
Subtotaal baten Begeleide participatie	274,00
Saldo Begeleide participatie	2.500,00

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Subtotaal lasten Arbeidsparticipatie	349,00
Subtotaal baten Arbeidsparticipatie	31,00
Saldo Arbeidsparticipatie	318,00

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Subtotaal lasten Maatwerkvoorzieningen (WMO)	36,00
Subtotaal baten Maatwerkvoorzieningen (WMO)	216,00
Saldo Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-180,00

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Subtotaal lasten Maatwerkdienstverlening 18+	3.221,00
Subtotaal baten Maatwerkdienstverlening 18+	30,00
Saldo Maatwerkdienstverlening 18+	3.191,00

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Subtotaal lasten Maatwerkdienstverlening 18-	2.476,00
Subtotaal baten Maatwerkdienstverlening 18-	0,00
Saldo Maatwerkdienstverlening 18-	2.476,00

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Subtotaal lasten Geëscaleerde zorg 18+	23,00
Subtotaal baten Geëscaleerde zorg 18+	0,00
Saldo Geëscaleerde zorg 18+	23,00

Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Subtotaal lasten Geëscaleerde zorg 18-	304,00
Subtotaal baten Geëscaleerde zorg 18-	0,00
Saldo Geëscaleerde zorg 18-	304,00

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Subtotaal lasten Volksgezondheid	0,00
Subtotaal baten Volksgezondheid	0,00
Saldo Volksgezondheid	0,00

Taakveld 7.2 Riolering

Subtotaal lasten Riolering	2.565,00
Subtotaal baten Riolering	3.243,00
Saldo Riolering	-678,00

Taakveld 7.3 Afval

Subtotaal lasten Afval	2.071,00
Subtotaal baten Afval	2.033,00
Saldo Afval	38,00

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Subtotaal lasten Milieubeheer	986,00
Subtotaal baten Milieubeheer	116,00
Saldo Milieubeheer	870,00

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Subtotaal lasten Begraafplaatsen en crematoria	62,00
Subtotaal baten Begraafplaatsen en crematoria	110,00
Saldo Begraafplaatsen en crematoria	-48,00

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Subtotaal lasten Ruimtelijke ordening	394,00
Subtotaal baten Ruimtelijke ordening	-3,00
Saldo Ruimtelijke ordening	397,00

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Subtotaal lasten Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.463,00
Subtotaal baten Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.624,00
Saldo Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-161,00

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Subtotaal lasten Wonen en bouwen	1.667,00
Subtotaal baten Wonen en bouwen	1.602,00
Saldo Wonen en bouwen	65,00

Totaal generaal lasten	52.013,00
Totaal generaal baten	54.459,00
Totaal generaal saldo	-2.446,00